

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési ár:
Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 6 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám.
Megjelenik mindennap, hétfőn és Unnépnap után is.

II. év.

Budapest, 1898, vasárnap, december 11-én.

341. szám.

Elnapolás.

o) Lecsapott az istennyila. Váratlanul, noha nem derült égből. S az emberek (itt politikusok értendők, akik bizonyos tekintetben szintén emberek) most tágra nyitott szemmel összenéznek és szellemesnek épen nem nevezhető ábrázattal bámulnak egymásra: ugyan, mit jelent ez?

Mit jelent az, hogy a legnagyobb viharból minden átmenet nélkül mély-séges szélcsendbe jutunk bele; mikor száz torokból tör ki egyszerre az éktelelen zsvaj, egyszerre elvágják minden beszéd fonálát? Mit jelentsen, hogy királyi kéziratral egy hétre hazaküldték a Házat?

És megindul a kombináció százféle ösvényen. A vérmesebb fajtájuk nem várnak kevesebbet, mint a kormány lemondását. Egy hét épen elegendő arra, hogy az új kabinet megalakuljon. Az alkudozni vágyók abban bizakodnak, hogy egyezkedés, megalkuvás lesz. Már össze is állították a pontozatokat: mi kapjuk Bánffy fejét, kapunk új választási törvényt, ti meg kaptok indemnitást, provizóriumot és szigorubb házszabályokat.

Megint mások haragot szinlelnek. Azt mondják, hogy hiba volt a Ház elnapolása. Hisz a lex Tisza arra való lenne, hogy csak a végső szükség esetén legyen archivumbeli bizonyosság a késő unokáink számára. De hol van a végső szükség, ha közben ráérünk pihenni és vadászni? Az ellenkezőjét

kellett volna tenni. Dokumentálni az ország előtt, hogy semmiféle kísérletet se mulasztottak el, hogy indemnitást kapjon a kormány, hogy meglegyen határidőre a kiegyezés. És erre csak az lehet jó, ha forszirozzák a tárgyalásokat és ha leszereltetni nem tudják, erőltetnék, kimerítsék az obstrukciót. Párhuzamos ülések vagy permanens ülések kellenek erre és nem pihenő, mialatt az obstrukció új erőt és új anyagot gyűjt.

De ki győzné felsorolni a kombinációkat, ki győzné kalandos utjain kísérni a nekiszilajodott fantáziát, amely elszárgul messzi vidékekre, csak azt nem látja meg, ami nagyon közel esik hozzá?

Mire jó az elnapolás?

Nagyon sokra. Jó azért, mert a legkisebb dolgokban is hasznos, a nagyokban pedig okvetetlenül szükséges, hogy aludjunk előbb egyet. Gondolkodjunk és kontempláljunk. Jó lesz ez mind a két harczó félnek; mint ahogy a vasúti összeütközés se olyan veszedelmes, ha álló helyéből indul el a két vonat, mintha gyors száguldás közben csap össze.

Mi történnék ezen a héten, ha együtt marad a Ház? Ugyanaz, ami a múlt héten. Azaz még több, mindig több. A szenvedélyeknek is ugyanolyan a növekedésük, mint amelyet Newton a gravitációról törvénybe foglalt. Gyarapodik az idő növekedésével, még pedig hatványos mértékben. És ezért az okos gazda gátakat csinál, plateaukat vág a hegyoldalba, hogy megállítsa, vagy legalább

mérsékelje a lezuhanó lavinát veszedelmes sietségében.

A másik félnek is jó ez a pihenés. Talán neki is van megfontolni valója. Hiszen nehezen szánja rá magát a végső eszközökre, hátha tud belőlük lealkudni? Nem azért, hogy odadobja az örökké éhes ellenfélnek, hanem hogy megmentse magának.

És mindenekelőtt jó ez az egy hét annak a két faktornak, amelynek szintén van némi beleszólása ebbe az ádáz csatába, s amely még nem nyilatkozott elég hangosan, eléggé közérthető nyelven. Ez a két faktor: a korona és a nemzet.

Nekik kell ez az egy hét. Kell az első fele, hogy felocsudjanak a megdöbbenésből és bámulatból, amelylyel ezt az ádáz ökölharcot nézték, s kell a másik fele, hogy a visszatért nyugalommal és higgadsággal, elfojtván haragot és méltatlankodást, megmutassák az igaz utat, amelyen haladni kell.

A korona meg fogja találni a módot, hogy nyilatkozzék, ha ennek szükségét elérkezettnek látja. Nehezebb a nemzet szavát megérteni. Mert az nem kiabál, mint az obstrukció, nem dönti az ajtókat; olyan az, mint a csecsemő, csak az édes anyja tudja meg a kívánságát, s az is a szeméből olvassa ki. Az obstrukció kerékajtói, — már ma is érkezett hír róla, — arra szánták a pihenő hetet, hogy bejárják az országot és beszámolnak. De tegyék is meg. Hiszen az ő érdekük is megköveteli, hogy

A beosztott altábornagy.

A beosztott altábornagy a helyőrségek kedvelt nagybácsija és őt a béke angyala gyanánt szeretik mindenütt. Mert a mézszálás ellenfelei között elsőik e beosztott altábornagyok, kiket már a nagy Napoleon így aposztrofált: „Ha Mária Lujzát nem bírnám, beosztott altábornagy szeretnék lenni.” És Hannibál helyén, az alpesi hadjárat helyett magam is inkább választottam volna a beosztott altábornagyságot. Mert szép a harci dicsőség, de többet ér az a hírnév, hogy az ember nem bánt senkit, alattvalóit a meghülés veszélyétől óvja s a pikkolónál elalszik, kezében a „Pester Lloyd”-dal. Ily szimpatikus vonások környeznek minden beosztott altábornagyot s mindezt bizonyára fölösleges volt elmondani. Hisz a gyermekek is ismerik őket és gyakran rájuk mutatnak az utcán: „Nézzétek, ez a generális soha többé nem megy háborúba; ha a többiek az orosz határra vonulnak, ő nálunk marad a pótsorozás parancsnokának. Ezért őt beosztott altábornagnak hívják.”

A bondavári hadtestparancsnoknak lovag Lindenwald volt a beosztott altábornaga, a fűrtös hannoverai német, akiről már bizonyosan hallották a volt huszáronkéntesek. Mert ő

volt az, aki lovasdandárnok korában így bucsuztatta az ekvitációból távozó tiszteket: „A huszárnak nem itt kell az [eszének lenni (ekkor a fejére mutatott), hanem itten.” (Ekkor a czombjára csapott, hogy csak úgy porzott a vöröspaszományos nadrág.) Ezen elvi nyilatkozaton kívül Lindenwaldról nincs más följegyezve a hadsereg évkönyveiben. Ha csak azt a ravasz fogását nem említjük, amelylyel hivatalos szemléi alkalmával mindig leleplezte, hogy minden svadronban legfőlebb csak tizenöt huszár tud lovagolni. A tábornok ezt úgy cselekedte, hogy midőn a századnál sorban bemutatnák neki a tisztilovakat, az altiszti lovakat, a remondákat harapósakat, s a vezetéklovakat, akkor minden produkció után kiállt a lovaglósikola közepére és harsány hangon elkiáltotta magát:

— Akik most leszáltak, idebenn maradnak és sorakoznak! . . .

Azután a századparancsnok felé fordult:

— A kapitány ur — mondta gunyosan — nem fogja nekem mind a százhatvan lovát ugyanazzal a tizenöt [huszárral végiglovagoltatni.

Mint beosztott altábornagy, Lindenwald egészen szakított e szolgálati rémtettekkel. A bondavári hadtestparancsnokság sárga palo-

tájában a hiv Eckhardt szerepét vitte ő; tegezte a vezérkari főnököt, a főtörzsorvosot s az alezredeshadbirót és a fegyelmi ügyek elintézésénél mindig mérsékletre intette a hadtestparancsnokot. Augusztusban, midőn főnöke a csapatokkal elvonult nagy gyakorlatozokra, Lindenwald boldogan maradt vissza az összes várta és szénamagazinok legfőbb parancsnokának Bondaváron. Ilyenkor a városi parkba járt fagylyaltozni s a bondaváriak hallhatták rejtélyes, szakgatott mondasait:

— 'Szz Maleficzvetter . . .

— Affi, Affi, canaille! . . .

— Hitek fisz kéreg . . .

Egyébiránt még mindig daliás férfiú volt Lindenwald; az ötvenes évek derekán járhatott, s az asszonyok szívesen látták tengerszinü kabátját, melyen mintegy magányos aranyhal, úgy ragyogott a harmadosztályu vaskoronarend. A hadtestparancsnokné, a gyönyörű szép kincstári asszony, maga is szívesen pillantott utána az emeletről, ha Lindenwald délben elment az irodából s a beosztott altábornagyok bizonytalan lépteivel haladt a tiszt kaszinó felé. Ilyenkor néha beszélgetés is fejlődött köztük, melynek elemei a katonai stílusztikából ismerhetők. A rövid mondatok

ne zökkenjenek ki a hangulatból, ne eszenek ki a gyakorlatból. De az ország érdeke is kívánja, hogy megismerjék a közhangulatot. De ne úgy, hogy csinálják, hanem úgy, hogy meghallgassák. Ne úgy menjenek, mint a hírhedt csudadoktorok, akik már hazuról magukkal viszik a receptet és beteget keresnek az ő gyógyszerükre, hanem menjenek mint Mátyás királyok, akik bajok után fürkészek, hogy legyen mit orvosolni.

Halkan és félve, ahogy a beteg gyerek szokta, már megszólalt az ország. Százával hevernek a petíciók a Ház asztalán. Jöttek mindenfelől az országból. Nem értették meg őket, else olvasták. Nem értek rá, mert obstruálni kellett. Csak vaktában mondták rájuk, hogy ez a meghamisított közvélemény szava. Most lesz rá módjuk, idejük és alkalmuk, hogy szembenézzenek vele. Vigyék magukkal egész szívüket, egész lelküket és látó szemük minden erejét. Tegyék a kezüket a nemzet pulzusára, hallgassák fülükkel a szíve verését. Azután jöjjenek vissza egy hét múlva és határozzanak. És ha akkor is obstruálni kell, ám obstruáljanak.

Ezért kell az elnapolás.

Nekünk pedig, akik itthon maradtunk, szintén nyitva lesz a szemünk. Visszafojtott lélekzettel, el-elálló szívvel hallgatjuk, várjuk a nemzet szavát, hogy követhessük a parancsát.

A politikai helyzet

Idáig a klubok voltak az érdekesek, a mai nappal (igaz, hogy csak rövid időre) a parlament köti le a figyelmet. Ami a klubokban forrt és kavargott, az ma a képviselőház ülésében felrobbant és nagyon kevéssé épületes jelenetek után a parlament tanácskozásainak elnapolásában végződött.

Déli tizenkét órakor az ülés megszakításával minisztertanácsot kellett tartani s utána megtörtént az elnapolás. December tizenhetedikéig.

A helyzetbe voltaképpen csak Láng La-

jos hozta ezt a hirtelen fordulatot. Már idáig is csak ülésről-ülésre prólongálta a maga hajlandóságát a tanácskozások vezetésére, ma pedig már az ülés előtt fel akarta mondani a szolgálatot. Valami kompromisszum árán végre megnyugodott, hogy az ülést megnyitja, s aztán mindjárt fel is függeszti, míg a Ház elnapolására a királyi kézirat megkerül. Ez a kézirat ugyan már csütörtök óta a kormány kezében volt, de a dátum s a szünet tartamának beállítása szempontjából még táviratban kellett a királyi engedélyt megszerezni. Erre kellett az ülés felfüggesztése. Közben még is jött az engedély s ekkor Láng Lajos az újból megnyitott ülésben bejelentette a maga lemondását, de még hozzátette, hogy ezt a mai ülést végigvezeti. Ehhez képest a miniszterelnök (alább olvasható, hogy micsoda képtelen székenak közepette) bemutatta az elnapoló kéziratot s ezzel az ülés bevégeződött. Szombatig tehát lesz ideje a pártoknak, hogy meggondolják, mivel tartoznak maguknak és annak a nemzetnek, amelyről mintha egészen meg is feledkeztek volna már a nagy szenvedélyek felülkerekedése óta.

(A parlamenti folyosón.)

A sereghajtók, akiknek tiszte a névszerinti szavazások idején a voksok összetoborzása, ma vajmi hamar rendbe jöttek volna. Talán minden képviselő is együtt volt. De még a legfanatikusabb Perczel Béni is szívesebben vette volna, ha valamivel kevesebben vannak a képviselő urak. Nem sok jót ígért a forrongó folyosó. Tarka csoportokban kovályogtak szélbaliak, nemzeti pártiak, disszidensek, néppártiak s ahányan még vannak a megszapörödött pártjaink. Még néhány főispán is elvegyült a kavargó áradatban.

S ezek a csoportok mind egy témán vitatkoztak.

— Mi lesz, ha Láng Lajos már meg se nyitja az ülést?

Mert ez a hír röpködött végig a lázas folyosókon. Az emberek úgy adták tovább, hogy Láng Lajos benn járt a miniszterelnök-nél s kijelentette, hogy ő föltételekhez kötötte ideiglenes elnökségét s miután sem az ellenzék, sem a kormánypárt nem iparkodik neki

a vezetésben segíteni, most már egy percre sem marad meg az elnöki székben. A folyosónak nem volt oka ebben a hírben kételkedni s most már azon indult meg a vitatkozás, lesz-e egyáltalán ülés s ha lesz, ki fogja vezetni?

Az öreg Madarászt tippelték.

— Én elfogadom! — mondta a parlament legidősebb tagja.

S Janicsáry Sándor, aki épen a közelben volt, odaszólt:

— No mert különben rajtam volna a sor s én szétütnék köztetek a diszkardommal.

Az idő mult ezalatt s a folyosókon még nagyobb volt a kavargás. Már azt kezdték hirtelen, hogy Láng ugyan meg fogja nyitni, de csak a lemondását jelenti be s azzal vége is lesz az ülésnek. Ekkor hirtelen végignyelvelt a folyosón a villamos csengő szava s a képviselők betódultak a tanács-terembe, ahol zsufolt karzatok lesték már, hogy mi fog történni. A lármás bevonulás közben az elnöki dobogón feltűnt a Láng Lajos alakja.

(„Hazaáruló!”)

— Az ülést megnyitom! — szólt Láng Lajos.

Abban a pillanatban az ellenzék, mint egy szervezett kórus, kezdte ugyanabban a tónusban kiabálni:

— Hazaáruló!

Ez természetesen a miniszterelnöknek szólt, aki egyébként a legnagyobb flegmával fordult hátra, hogy párthiveivel beszélgesse. Még inkább ingerelte ez az ellenzék és Rakovszky és Polónyi és az összes Rakovszkyak és Polónyiak szakadatlanul kiáltották:

— Hazaáruló!

— Ki vele!

Ez eltartott vagy öt percre. A karzat épülésére külön koncertet rendezni sem lehetett volna. De végre Láng Lajos különböző jelekkel meg tudta értetni, hogy mondani szeretne valamit s akkor egy kis csönd támadt.

S Láng megszólalt:

— Nagyon rövid ideig akarok még elnökölni. Legalább addig kérek csöndet.

rendesen tartalmazták a következő kifejezéseket: „rangidősebb,” „rangifjabb,” „viribus unitis.” Általában bizonyos diszkrét barátság volt köztük, mely kivált a legutolsó megyehál óta szilárdult meg. Ekkor történt ugyanis, hogy a lakik emelvénye előtt ácsorgó altábornagynak vállára ütött a legyezőjével Petrovics Melánka, egy tizenhét éves tündös pisze gentry-kisasszony:

— Hát maga miért nem tánczol? kérdezte az altábornagytól, aki felelni sem tudott erre a szemtelenségre.

A tábornagyné ekkor magához intette a kis fruskát:

— Édesem — mondta neki mosolyogva, de olyan hangosan, hogy Lindenwald is meghallhatta — édesem, ugy-e maga most ő excellenziáját összetévesztette az unokabátyjával, a huszár-főhadnagygyal! Gázvilágításnál ugy-e a tábornoki atilla is egészen világoskék?!

Az altábornagy könnyed meghajlással köszönte meg a szatizfakéziót s ez idő óta különös lovagi tisztelettel környezte a tábornagynét, aki hájos volt, mint egy duzzadó érett cseresznye és maga is egyenruhában járt. Amennyiben már egyenruhának nevezhető az, hogy előkelő kincstári asszonyok ren-

desen apróvirágos selyemruhában teszik a vizitjeiket. Nem ismerik önök ezeket a fekete virágokkal teleszótt selymeket? A lyoni gyárosok gyakran emlegetik őket, mondván: „Míg Ausztria-Magyarországon ezredesnek vannak, addig mi nem félünk az angol szövetelektől.”

A hadtestparancsnok, a tábornagyné, a szikár kis olasz nem adott alkalmat rá, hogy a barátság veszedelmes mérveket öltönn. Sohasem hívta meg Lindenwaldot ebédre vagy vacsorára és általában csak hivatalos célokra használta helyettesét. De ebben az irányban aztán pótolhatatlan volt neki az öreg legény. Általános mentsége és villámhárítója volt neki a szolgálati bonyodalmakban. A bécsi intendantura például kifogásolta a hadtestparancsnokság bizonyos költségeit; a tábornagyné rögtön készen volt a jelentéssel.

— A kiadásokat a beosztott altábornagytette, míg ő a hadgyakorlatokon volt.

— Ah, a beosztott altábornagy — mondták Bécsben — azt nem érdemes bántani, mert az ugy sem akar hadtestparancsnok lenni.

Vagy meglátogatta például a főispán a hadtestparancsnokot és barátságosan meginterpellálta, hogy miért nem szabad játszania a színházban a 104-ik ezred zenekarának?

— Nem tudom, főispán ur — mondta ilyenkor a hadtestparancsnok — a beosztott altábornagynak van valami kifogása.

Vagy kardaffér történt és a tiszteket eltiltották a kávéházakból. Arra is az következett:

— Nem segíthetek önökön, tisztelt ipartestületi urak. Az ilyen ügyeket egészen átengedtem a beosztott altábornagynak.

S ha valamely kapitányt átugrottak az előléptetésnél, abban is hibás volt a beosztott altábornagy.

— A fölterjesztést a beosztott altábornagy készítette és én őt nem desavualhattam — mondta ilyenkor a tábornagyné az illető ezredesnek.

A hadtestparancsnoksági épület tágas üvegsarnokaiban, az udvar felőli balkon pálmái és kaktuszai alatt, vagy lenn a bejárat faparkettjén már a cselédesség is tréfálkozott a tábornagyné rendes szólásmódján: „A beosztott altábornagy” . . . Johann, a vén hadsereg-szolga, aki portási szolgálatot teljesített, az ezüstpaszományos lovászegény s a csupaszra beretvált kocsis, mind szorgalmasan idézték a kegyelmes urat. S ha a lovászegény befogta a szobaleány szemét, hogy találja ki, ki az; akkor még Zárani is azt felelte:

— De csakis addig! — kegyeskedett Bartha Miklós az ultimátumot kimondani. S most már minden incidens nélkül jelentette be az elnök a bizottsági tagságokról való újabb lemondásokat. A jegyző is elmondotta, hogy az ülés végére két interpelláció van bejelentve. (De hát sok víz folyt le odáig a Dunán s az interpellációkat ugyan senki sem reklamáta). Már-már úgy tetszett, hogy megy minden a maga útján, mikor egyszerre Láng Lajos a bejelentések után így szólt:

— És most engedelmet kérek, hogy az ülést tíz perczre felfüggesztem!

— Miért? — hangzott száz kíváncsi kérdés, de akkor már Láng Lajos lesietett a dobogóról.

(Minisztortanács.)

Az egész raj izgatottan húzódott ki a folyosóra. Ott csakhamar feltűnt, hogy az összes miniszterek bevonulnak a híres sarokszobába s csakhamar utánuk megy az öreg Tisza Kálmán is.

— No, mi főznek most ezek? — kérdezte Polónyi Géza.

Az ellenzéki vezérek tudtak valamelyes választ. Ezeket ugyanis még a tegnapi napon magához kérte Láng Lajos és megkérdezte tőlük, hogy tudnak-e neki garanciát nyújtani az elnökválasztás akadálytalan elintézésére. S megmondta nekik egyben, hogy másként ő nem hajlandó tovább vezetni a tanácskozásokat s akkor a kormány királyi kéziratot fogja elnapolni az üléseket. Az ellenzéki vezérek a kívánt garanciákat nem tudták megadni s így most egész biztosra hirdették, hogy a rögtönzött minisztortanács az elnapolást fogja megállapítani.

A sarokszobában a tanácskozás körülbelül félórát tartott. Kalandos hírek szárnyaltak ezalatt s a jó ég tudja honnan, de egyszerre Rakovszky István hirdetni tudta a folyosón:

— A kabinetben szakadás van. Fejérváry ellenzi az elnapolást.

Az emberek rá sem értek a hírt mérlegelni. Azzal sem törődtek, hogy más viszonyok közt nem épen a honvédelmi minisztertől szokták remélni az alkotmányos skrupulusokat. Most elfogadták a hírt és elfogadták Fejérváry

ryt szakadárnak. Mindent elfogadtak, ami érdekes. De azért csak fokozottabb kíváncsisággal siettek a terembe, hogy megvárják az ülés újabb megnyitását. Ott az üvegtető alatt pedig egy pillanatra jól eső derűtséget keltett, hogy az öreg Madarász és Janicsáry nagyon hevesen beszélgettek valamiről.

Azt mondta Justh Gyula (mert ő is előkerült ma):

— Talán a többi elnök után még a két korelnök is le akar mondani?

Egy kis derű ömlött el a Házon.

(Láng lemond.)

De már megint játszani kezdett a villamos csengő. Láng Lajos látható lett a dobogón. Bevonultak sorra a miniszterek is. Mikor pedig báró Bánffy Dezső is elfoglalta a helyét, megindult a koncert második kiadása:

— Hazaáruló!

— Ki vele!

— Mondjon le!

Kálmán Károly egyszerűen dörögni kezdett:

— Hát még sem mond le?

A csengő erősen dolgozott és Láng végre megnyithatta az ülést. Előre megmondta, hogy a maga ügyében akar nyilatkozni. Ez hatott. Csönd lett. S Láng valami különös szentimentális hangon kezdett beszélni. Hogy ő már a Szilágyi levele kapcsán bejelentette a saját lemondását is. Formázerint akkor nem adta be. Abhoz a feltételhez kötötte maradását, hogy a Ház minden oldaláról kellő támogatásban részesül. Ne vegyék túlzékenységnek, hogyha azt mondja, hogy már a keddi ülésben sem nyert egyik oldalról sem kellő támogatást. De van másik körülmény is, mely lehetlenné teszi maradását. Azt a célt nem lehet épen elérni, amiért helyén maradt: az elnökválasztás sima lefolyását. Ő arra kérte a Ház ellenzéki pártelnökeit, vállaljanak garanciát, hogy az elnökválasztás czimén nem lesz nagy vita és kedden meglehessen a választás. Ha ilyen biztosítékot nem adnak, akkor nem maradhat székeben. Ha a vita e dologban esetleg karácsonyig is eltart, épen azok tesznek majd szemrehányást neki maradásáért, akik most

nehéztenek a távozásáért. Ha a még meglévő választott elnök is lemond, akkor a házszabályok 16-ik szakaszának rendelkezése lép elő.

— Ohó! kiált itt közbe az ellenzék.

— Csak nézetemet terjesztem elő. A korelnök tüzi ki az elnökválasztást. Szóval a célt maradásával nem éri el. Ez följogosítja őt arra, hogy távozzék. Vegyék tekintetbe az emberi fizikumot is, mely egymásután ennyi ülést nem bírta ki. Végre is, furcsa lenne, hogy ő még hetekig vezesse a tanácskozást, mikor Szilágyi lemondott. Lemondását úgy effektuálja, hogy az ülést ennek végezetéig vezető s még a jegyzőkönyvet is hitelesített.

... Helyeselték is, nehézelték is a szabályok dolgában megkoczkáztatott nézeté miatt. De a beszéd elmúlt s most jött az igazi. De erről már két külön strófában kell beszámolni. Mert azt a jelenetet, ami ezután következett, hirtelenében másképp látta az ember, mint ahogy a hivatalos gyorsírói jegyzetek megörökítik.

Itt olvasható egymásután a két strófa.

(Kubik és a testőrök.)

Alig végezte Láng a maga beszédét, a miniszterelnök emelkedett fel szólásra. De abban a pillanatban az egész ellenzék pokoli zsvajban tört ki. Káromló szavak röpködtek a levegőben s az elnöki csengő épséggel nem tudott megbirkózni az istentelen ordítókkal. S a miniszterelnök nyilván belátta, hogy ez a lárma úgy sem fog elülni, gyors elhatározással tehát elszánta magát, hogy a lárma dacára is beszélni fog, a két lépésnyire ülő gyorsírók talán ugyis meghallják a szavait. S hogy azonfelül jelekkel is megértesse a szándékát, elővette zsebéből a királyi kéziratot is, amelyet meglobogtatott a levegőben, mintha azt akarna mondani, hogy nem polemia a célja, csak a királyi kézirat benyújtása.

De ahogy a rettentő zsvajban folyton tovább beszélt, hirtelen nagyon furcsa dolog történt.

A szélbali mezőből kilépett Kubik Béla s olyan oldalgással, amely a szimatoló szelindekére emlékeztetett, átvágott a völ-

A beosztott altábornagy ...

És az udvaros is, midőn ráfordult a portás, hogy ki felejtette a seprőket a lépcsőházban, rendületlenül tudta válaszolni:

— Melde gehorsamst, a beosztott altábornagy ...

A hadtestparancsnok egy nedves októberi napon elindult Bécsbe, hogy valami nevezetes határmegfigyelésekről maga tegyen jelentést a miniszternek és egyszersmind résztvegyen bizonyos katonai tanácskozásokon. Az első átálló-állomáson azonban észrevette, hogy a két hüvelykujja kezd fájni s az izületek megduzzadnak. Ohó, gondolta, ebből nevezetes egy köszvényroham lesz, jobb lesz hát inkább ott-hon örízni a szobát, mint majd Bécsben, az Imperialban. Azzal az iratait átadta a segéd-tisztjének, akinek fekete-sárga vállszalagja valószággal föl-villanyozta volt az összes szemközti-jövő vonatok hölgyközönségét, ő maga meg átszállt a galaczi gyorsvonatra és este tíz óra-kor visszatért Bondavárra.

A hadtestparancsnokság kapujában, Johann, a portás, ép akkor zavarta aludni a legényeket.

— Ki hozat egy liter sört? — kérdezte tőlük.

— A beosztott altábornagy ... — felelte először a kocsis.

— No — fordult most Johann a lovász felé — ki hozat sört?

Az is vigyorgott és azt felelte:

— A beosztott altábornagy ...

— Menjetez pokolba — szidta őket Johann és szokása szerint félig behuzta a kaput. Aztán, mikor a legények jóéjszakát kívántak, ő is fölhozta az éjjeli köntösét, egy régi galléros köpönyeget és beült a fülkéjébe. Ott percz mulva már mélyen aludt e derék továbbszolgáló altiszt.

A tábornagy a vasúti állomáson föltúrta a gallérját és gyalog indult haza a kétszáz lépésre fekvő hadtestparancsnoksági épületbe. Sietve ment a sáros köveken, a szája elé zsebkendő-t tartott és örült, hogy egyszerű gyalogtiszti ruhájában senki sem ismer rája. (Ha uton volt, mindig az ezrede uniformisát hordta.) Ahogy aztán befordult a főterre, a honvédszobor mögül rögtön észrevette, hogy lakásán a sarokablakok vannak kivilágítva, a kis szalon, ahonnan a felesége beszélgetni szokott Lindenwalddal. — Ki lehet odafönn? tűnődött a tábornagy és hirtelen

eszébe jutott neki mindenféle. A szörny Othello, ki a titkos tanácsosok szívében is él, föltámadt benne és teljesen összefüggéstelen dolgokat idézett föl emlékezetében: hogy az altábornagy nyolcz esztendővel fiatalabb mint ő, hogy a felesége most különösen biztatta erre az utra s hogy ő — rettenetes elgondolni! — már máskor is oda volt egy pár napra Bécsbe... Iszonyu játéka a sorsnak ... Ahogy a kapun besurrant, először is a félkezét bedugta a portás fülkéjébe és az orránál fogva fölrazta Johannt:

— Ki van odafönn?

A kapus fölgrött és álmosan dadogta:

— A beosztott altábornagy!

A tábornagyban egy pillanatra elhült a vér. „Weiterschlafen!” — kiáltotta aztán a portásra és fölzaladt a lépcsőn. A fordulónál, a marengoi csata képe alatt kissé meglassította lépteit, mert szédülni kezdett, hogy egy pillanatra belé kellett fogóznia Radetzky apóba, aki ott állt a babércserjék közt, aranyozott gipszből. A tábornagy itt összeszedte magát és nyugodtabban haladt tovább, csak a kardja markolatát szorongatta iszonyuan. Fönn, az előcsarnokon ép akkor ment keresztül a szobaleány egy nagy

győn, hogy a miniszterelnök hűz közeledjek.

A lárna egy pillanatra elhalt. Meghallatszott a miniszterelnök szava, aki torább beszélt, pedig jól látta a Kubik közeledését. Látta azonban azt is, hogy már köröskörül megmozdultak az erdők is. A Kubik Béla nyomában ott termett Visontai Soma, Polónyi Géza és Barabás Béla, de már korábban elébe hömpölygött a jobb mezőről egy egész áradat: Rosenberg Gyula, Örléy Kálmán, Wolfner Tivadar, Török Bertalan, Werner Gyula, Gajári Géza és még sokan. S ez az áradat egyszerűen elállotta a Kubik útját, miközben a három ellenzéki csitító is utolérte már.

Hallani jóformán semmit sem lehetett. De hihetetlen izgatottság fogta el az egész Házat, völgyet és karzatot. Lefutottak az Andrásnyak, gróf Károlyi István is. S ott a völgy közepén elkapta ez a nagy forgatag Kubik Bélát, aki heves gesztusokkal hagyta csak magát visszamodorni a helyére. Ugy festett az egész jelenet (mert csak impressziókról lehetett e pokoli lármában szó), mintha Kubik talán inzultálni akarta volna Bánffy vagy a királyi kéziratot kikapni a kezéből. De az a hatalmas áradat, mely a jobb mezőről elébe hömpölygött s azok a csitító ellenzéki bajtársak, akik karon ragadták — szerencsére megakadályozták vakmerését. Így festett a jelenet, amelynek talán az volt a legférfiasabb momentuma, hogy a miniszterelnök egy pillanatra sem szakította meg beszédét, hanem az egész izgalmas szcéná alatt rendületlenül beszélt s végül átadta a teremőrnek a királyi kéziratot.

(A hivatalos jelentés.)

Erről a különös jelenetről a gyorsíró jegyzetek így számolnak be:

Báró Bánffy Dezső miniszterelnök: Tisztelt Ház! (Nagy zaj és fölkiáltások a baloldalon: Nem hallgatjuk: Mit akar! Ki vele! Fölkiáltások jobbfelől: Halljuk! Halljuk!) Midőn a Ház elnöke lemondását bejelentette, (Folytonos nagy zaj a szélső baloldalon. Elnök csönget.) és ugyanakkor Láng alelnök ur is bejelentette állásáról való lemondása szándékát... (Folyton

megjülő nagy zaj és fölkiáltások a szélső baloldalon: Nem hallgatjuk! Nem hallgatjuk! Beszéljen más miniszter! Fölkiáltások jobbfelől: Halljuk! Halljuk! Kubik Béla a miniszterelnök szék elé áll. Számos képviselő odasiet és körülvesszi Kubikot. Folytonos nagy zaj. Elnök szüntelenül csönget.) és mintán tudtam, hogy Kardoss alelnök ur komolyan Leteg. kötelelsemnek tartottam, minden eshetőségre számítva, gondoskodni arról, (Folytonos nagy zaj.) hogy esetleg a Ház ülései rövidebb időre szünetelhessenek. (Nagy zaj.) Erre vonatkozólag a felséges ur elhatározását kértem ki. (Nagy zaj.) Van szerencsém az erre vonatkozó királyi kegyelmes leiratot benyújtani, kérve annak fölolvását és kihirdetését, nemkülönben hasonló czélből a főrendiházzal való közlését. (Nagy zaj.)

Polónyi Géza: Beszéljen más miniszter! (Nagy zaj.)

Szilv Pongrácz: Minek beszéljen más? (Zajos fölkiáltások balfelől: Helyre! Elnök folyton csönget.)

Szentiványi Kálmán: Azt akarjátok, hogy vérfolyjon a Házban? No hát vér fog folyni. (Hosszantartó nagy zaj. Elnök csönget.)

(Mit akart Kubik?)

Most látni lehetett, hogy Kubik Béla föl-emelkedik és nyilatkozni akar. Már korábban is heves tiltakozások hangzottak és száz előzékeny torok próbálta a lármán túl kiáltani, hogy Kubiknak semmi rósz szándéka sem volt.

— Csak azt akarta megakadályozni, hogy a gyorsírók jegyezhesék a miniszterelnök beszédét! — kiáltotta Bartha Miklós.

— Nem akart ütni! — toldotta meg Hentaller.

S az egész kavargó Ház tele volt kurtásokkal, akik lármázva erősítették, hogy Kubik Béla csak a gyorsíró elé akart állani, nehogy a napló számára följegyezhesse azt a beszédet, melyet a parlament nem is hallhatott. Visontai Somát meg is rohanták, hogy miért huzta vissza Kubikot. De Visontai a vállát vonva jegyezte meg:

— Kérlek, Polónyi is egyebet hitt. Béla szenvedélyes

ember és úgy látszott, mintha valami nagy meggondolatlan ságot akarna elkövetni.

Közben az elnök csöngetése valamelyes rendet csinált. Kubik Béla megszólalt s ezt a jelenetet a gyorsírói följegyzés így referálja el:

Kubik Béla: Tisztelt Ház! (Halljuk! Halljuk! Nagy zaj.) Szükségesnek tartom...

Az elnök: (Csönget.) A házszabályokhoz kíván szólni?

Kubik Béla: Én, tisztelt Ház, a házszabályokhoz kívánok szólni. (Zaj.)

Gajári Ödön: Nincs szava! (Nagy zaj a bal- és szélső baloldalon.)

Kubik Béla: A házszabályok szerint nekem jogom van ott lenni, ahol akarok. (Nagy zaj és ellenmondások jobbfelől. Fölkiáltások a baloldalon: Ki vele, Bánffyval! Nagy zaj.)

Az elnök: (Csönget.) T. Ház!

Hentaller Lajos: Meg akarja magyarázni, miért ment oda. (Nagy zaj.)

Kubik Béla: Egészen röviden kívánok szólni. (Halljuk! Halljuk! Nagy zaj.)

Az elnök: Tisztelt Ház! (Szüntelen nagy zaj minden oldalon. Fölkiáltások jobbfelől: Halljuk az elnököt!) Kérek csöndet!

Olay Lajos: A ház tekintélye kívánja, hogy nyilatkozzék. (Zaj.)

Az elnök: Ne tessék szólni! (Fölkiáltások: Halljuk az elnököt!)

Az elnök: Én ezen a helyen máshoz, mint a házszabályokhoz nem tarthatom magamat. Lehet, hogy valamely képviselő ur nagyon szükségesnek tartja, hogy föl szólaljon, de ez mindig egyéni mérlegelés dolga és ezen alapon mindig szükségesnek tarthatja valaki, hogy beszéljen. (Nagy zaj a bal- és szélső baloldalon. Elnök csönget.)

Bartha Miklós: Ki akarta magát magyarázni és nem engedték! (Zaj. Fölkiáltások jobbfelől: Halljuk az elnököt!)

Az elnök: Hisz úgy is tudjuk! Méltó tassanak meghallgatni a királyi leiratot. (Halljuk! Halljuk! jobbfelől.)

(A királyi kézirat.)

Kubik Béla letilt és Molnár Antal jegyző olvasni kezdte az e napoló királyi kéziratot.

theaskannával. Züzánn csudálkozva bókolt a kegyelmes urnak.

— Ki van odabenn?

— A főtörzsorvos ur, meg a főtörzsorvosné asszony. A kegyelmes asszony átkérette őket hármas tarokra.

A táborszernagy, mint mondani szoktuk, föllélegzett. Megállt az ajtó előtt, egyideig habozott, hogy mitévő legyen, azután intett a szobaleánynak.

— Nem kell tudniok, hogy visszajöttem, — mondta. — Átmegegyek a kaszinóba.

Azzal visszafordult és lement a lépcsőn, kurta-öz szakállát tépve. „Dumme Bestie!” — kiáltotta be a portásnak és kilépett az utcára.

A beosztott altábornagy!

„Ez a számár portás — morogta a táborszernagy — bizonyosan azt álmodta, hogy reggel van és én azt kérdezem, hogy ki van fenn az irodában? A beosztott altábornagy, — mondta aztán. Dumme Bestie...” A nyirkos őszi éjszakában a táborszernagy ur most némi telkifurdalást érzett. Hogy ő a beosztott altábornagyról rosszat gondolt!... Oh, a szegény beosztott altábornagy... Ő excellenciája két perc múlva odaát volt a kaszinó

éttermében s a különszobában megtalálta a beosztott altábornagyot. Az altábornagy — egy hadvezér pongyolában — egyedül volt és bóralmát evett sajttal. Az asztal tele volt üres sörös poharakkal és szivarhamuval s a sőtartó körül egy nagy zsirfolt mutatta, hogy ott vacsorált a tüzérbrigadéros. Fokozta a jelenet sivárságát a sarokban egy vizes kutya, a már említett Affi. Oh, a szegény altábornagy.

A táborszernagy barátságosan megszorongatta a Lindenwald karját és letilt az altábornagy mellé és elbeszélte neki, hogy miért fordult vissza az utról.

— Nekem — mondta Lindenwald és saját dobott, a kuttyájának — nekem el sem kell utaznom, hogy megkapjam a köszvényt. Nézzd, mozgatni sem tudom az öt ujjam.

Azzal a táborszernagy elé tartotta a balkezét. Hasonló volt e kéz a közhuszárok kezéhez, midőn lovat csutakolnak; duzzadt volt, vörös és a körmök táján gombosan megvastagodott. Oh, a szegény altábornagy!... A hadtestparancsnok kínos szorongást érzett, hogy ő ezt a Lázárt gyanuba vette. Ezért valóban elégtételt kell adni a beosztott altábornagnak.

— Lindenwald, — mondta neki, — be-

rátom Lindenwald, én nem is engedem, hogy te folyton itt egyél bóralmát sajttal. Az ürdögbe is, ezek a szalvéták, hm... meg a hosszú téli esték... Was? Ahogy a költő mondja... Légy gyakoribb vendég nálunk, Lindenwald... A hadtestparancsnok lakásán elfér még egy köszvényes generális...

Igy szólt a táborszernagy és ő ezt rosszul tette; Mert az altábornagy valóban nem szimulálta a köszvényt. Midőn hetek múlva, mikor már gyakori vendég volt a palotában, egészen bezárult körötte a humoros elipsz, melyben a beosztott altábornagyok pályája forog. A csomót ismét csak kérdésekből és feleletekből kötötte meg a Johann, a hadseregszolga, ki portási szolgálatot teljesített, valamint Züzánn, a szobaleány, s az ezüstpászomántos lovászegény.

— Ki adott húsz krajczár borraivalót?

— A beosztott altábornagy...

— S a tizenkettedik kínai csészét ki törte el?

— A beosztott altábornagy.

— És ki aludt el a kegyelmes asszony szalonjában?

— A beosztott altábornagy.

Papp Dániel.

De ma még ez sem ment simán. Szakadatlan közbeszólások szakították meg s az elnök kénytelen volt erősen hangsúlyozni, hogy királyi kézirat az, melyet felolvasnak.

A kézirat egyébként (a közbeszólásokkal tarkítva) itt következik:

Molnár Antal jegyző: (Olvassa.) Kelt Schönbrunnban, 1898. december kilencedikén. Ferencz József, báró Bánffy Dezső. Hosszantartó zajos éljenzés jobbról. Tartós nagy zaj balról.)

MI ELSŐ FERENCZ JÓZSEF,

Isten kegyelméből Ausztriai Császár, Csehország királya, stb. és Magyarország apostoli királya . . . (Zajos éljenzés.)

Bartha Miklós: Megtartjuk a törvényeket: (Folytontartó éljenzés jobbról.)

Az elnök (csönget): Kérem, ne méltóztassanak se az egyik, se a másik részről a királyi leirat olvasása közben tetszést nyilvánítani. (Fölkiáltások balról: Hisz ott éljenznek!) Mondtam, se az egyik, se a másik oldalán. Tessék csöndben maradni! (Halljuk! Halljuk!)

Molnár Antal jegyző: (Folytatólag olvassa a leiratot):

„Hü Magyarországnak és Társországaik Zászlósainak, egyházi és világi Főrendeknek és Képviselőinek, kik az Általunk 1896. évi november hónap 23-ára Budapest fő- és székvárosunkban összehívott országgyűlésen egybegyűlvék, királyi üdvözlötünket.”

Bartha Miklós: Hát mégis elnapolják?! (Élénk mozgás jobb felől. Az elnök csönget. Halljuk! Halljuk!)

Az elnök: Minden tiszteletlenül közbeszólót rendreutasítok! (Élénk helyeslés jobbról. Halljuk! Halljuk!)

Molnár Antal jegyző (Folytatólag olvas):

Kedvelt híveink! Magyar minisztériumunk előterjesztésére a jelen országgyűlés ütéseit e hónap tizedik napjától ez évi december hónap tizenhetedik napjáig ezennel elnapoltnak nyilvánítjuk.

Kikhez egyébiránt királyi kegyelmünkkel állandóan hajlandók maradunk.

— Fő! kell oszlatni, nem elnapolni! — ordítja Polónyi Géza s rettentő zsvaj nyeli el a szavait.

(Hitelesítés — akadályokkal.)

Az elnök most már csak a jegyzőkönyvet akarta hitelesíteni.

De az ellenzékéről kiáltások hangoztak:

— Vége az ülésnek.

— Semmit sem hitelesítünk!

A jobboldal felzúgott. De Polónyi föl-emelkedve kiáltotta át:

— Hát nem önök állították fel azt a tételt, hogy a király után más senki sem beszélhet? Hol van Berzeviczy? Hisz ez az ő elmélete!

Láng Lajos dühösen fakadt ki:

— De kérem, egyenesen megmondtam, hogy a mai ülést végigvezetem, míg a jegyzőkönyv is hitelesítve lesz. Tessék tehát meghallgatni.

Perczel Béni most már folytonos zajban ugyan, de felolvashatta a jegyzőkönyvet. Csak akkor tört ki újabb vihar, amikor a jegyzőkönyv arról tesz említést, hogy a miniszterelnök betervezte az elnapoló királyi kéziratot.

— Nem igaz! Semmit sem terjesztett be! Hamisítás! — ordított az egész ellenzék.

De Perczel Béni már semmivel sem törődött, csak olvasta végig a jegyzőkönyvet s mihelyt Láng Lajos kimondta a hitelesítést, a

a buzgó Perczel hirtelen elrejtette zsebébe a királyi kéziratot is, a jegyzőkönyvet is.

Ugy vegyült el a képviselők közt, akik most az ülés után izgatottan vonultak ki a folyosóra.

(. . . azt üzente)

Megálltak a szélbaliak a folyosó közepén. Erős sorfal nézte, hogyan kíséri egy hatalmas gárda a miniszterelnököt szobájába. S ahogy Bánffy előttük elhaladt, ez egyik rákezdte, a többiek pedig veleénekeltek:

. . . azt üzente,
Elfogyott a regimentje.
Ha még egyszer azt üzeni,
Mindnyájunknak el kell menni!

Igy énekeltek csönkán, a Kossuth nevenélkül.

Az öreg Rónay János mégis nagyon zokon vette:

— Ne vegyék az ajkatokra. Káromlás ez most.

Hentaller Lajos csak úgy foghegyről vágott oda neki:

— Te is hazaáruló vagy!

— Azt nekem senki se merje mondani, fakadt ki a legnagyobb indulattal Rónay — én ott voltam a Kossuth koporsója mögött és jobban tisztetem, mint ti,

— Mégis aláírta a Tisza javaslatát!

— Alá. De hazaáruló nem vagyok és viszem a lelkeimen megnyugvással, hogy aláírtam. Mert tisztességgel ilyen helyzetben nem is lehet mást tenni.

Még beszélt, de Rátkay megint rázendítette: . . . „azt üzente” s Lakatos Miklós meg a többiek énekeltek kedvvel, tüzzel, elkeseredéssel.

Vitte valaki a hirt Apponyhoz. De csak vonta a vállát.

— Nem tudják már ők sem, hogy mit csinálnak . . .

(Beszélgetések.)

Sokáig tartott a folyosó nyüzgése. Csak kevesen mentek el a Házból s inkább oda-szegődtek hallgatóságnak, ahol a disszidensek és a benmaradottak indultak ki a mai eseményekből s jutottak egészen más beszélgetésekig.

Az egyik csoportban a két Andrásyt látták Hegedüs Sándorral. Nagy hallgatóság leste beszélgetésüket.

Azt mondta Hegedüs:

— Ha kimentetek s kitették magatokat a megítélésnek, hogy talán szolidárisak is vagytok az obstruálók, kötelességetek volna, hogy őket az obstrukcióról lebeszéljétek.

— Mi?

— Igenis ti.

— De hiszen azok még a saját vezéreiket is cserben hagynák, ha az obstrukcióról próbálnák őket lebeszélni. A beszéd itt már nem hat.

Gróf Andrassy Gyula az elnökkérdésre czélt:

— Legalább arról kellene gondoskodni, hogy a jövő szombaton mehessenek a dolgok nyugodtabban. Nem volna szabad gróf Tisza Istvánt elnöknek jelölni. Én ismerem őt, nagy képességei mindenre predesztinálják, csak az elnöki állásra nem. Pláne ma.

— Hát ki volna jó? — kérdezte Hegedüs.

— Akárki más inkább. Mert gróf Tisza István a föltétlenül harcra jelenti.

— Ugyanazt mondták volna, ha például Perczel Dezsőt jelöljük.

— Lehet, de ma még ő sem volna

olyan vörös posztó az ellenzék szemében. S miért Perczel? Miért nem például Darányi, aki az ellenzéknek is kedves? Egy népszerűbb jelölés legalább az elnökválságot hasítaná ki a nagyobb bajok sorából. Még mi is megnyugszunk abban, hogyne Szilágyi legyen az elnök, akire nagy szükség lehet ennek az országnak és épen azért talán jobban, hogy érintetlen tekintéllyel maradjon meg. De gróf Tisza István nem jó választás. Kár volna érte és kár a parlamentért,

Ugyanilyen szellemben beszélt egy másik csoportban gróf Csáky Albin is.

(Kubik nyilatkozata.)

Hirtelen más csoport szólította a kíváncsiakat.

Ragályi Lajos vitte a szót:

— Ha Kubik Béla inzultálni akarta volna a miniszterelnököt vagy ki akarta volna tépni kezéből a királyi kéziratot, akkor nem ment volna zsebbe dugott kezekkel a miniszterelnök felé. És akkor ti sem tudtátok volna megakadályozni.

— Ott halt volna meg! — szolt Wolfner Tivadar.

— Az meglehet, de sokkal közelebb volt már Bánffyhoz, semhogy megakadályozhattatok volna. Még a vállatokon át is elérhette volna. És különben Béla nem olyan ember, hogy megijedne a veszedelemtől. De mindentől eltekintve, sokkal különb gentleman, semhogy el nem kellene neki hinni, amit mond. Ő pedig nyilatkozni fog (már a mai ülésben is nyilatkozni akart), hogy nem volt egyéb szándéka, mint megakadályozni, hogy a gyorsírók följegyezhessek a Bánffy beszédét. Azt mondta nekünk, hogy aljas rágalmozó mindenki, aki azt meri ráfogni, hogy inzultálni akarta a miniszterelnököt. Ahhoz elég neki a szó, a kezére nincs szüksége.

Igy magyarázta tovább is, mialatt a kormánypárti képviselőknek csak az a megjegyzése volt:

— Polónyi is utána sietett, hogy visszatartsa. Ez vezethetett félre minket is.

Barabás Béla, aki szintén ott volt a csoportban, még megjegyezte:

— Én figyelmeztettem Kubikot, hogy a miniszterelnök csak a gyorsíróknak beszél. S akkor azt mondta nekem: „Nohát nem fognak jegyezni”. Ugy sietett át.

Különben a függetlenségi párt ma a Ház ülése után sürgős értekezletre gyűlt, amelynek lefolyásáról a következőket jelentik:

Kossuth Ferencz elnök megnyitván az ülést, felszólítja a pártot, hogy a rendkívüli parlamenti helyzettel és a megkísérlett államcsinnyel szemben intézzen a nemzethez kiáltványt. Ez után a párt meghányta-vetette a súlyos helyzettel szemben követendő eljárást.

Kubik Béla a képviselőház mai ülésén történekről nyilatkozik. Ezt már a Házban is meg akarta tenni, de az elnök nem adott neki szólásjogot. Amidőn a miniszterelnök szólásra állott föl, szavait a nagy zajban hallani nem lehetett; a miniszterelnök azonban a gyorsírókat közelébe rendelte s mégis beszélt. Erre a párttagok közül többen fölkerétköztek, menjenek közel a miniszterelnökhöz s onnantudja meg, hogy mit mond Bánffy báró.

Kubik Béla a nyilvánosság előtt is nyilatkozni kíván, s a következő sorok közlésére kéretelt bennünket:

Nyilatkozat.

Értésemre esett, hogy a képviselőházban reám vonatkozólag a mai napon felmerült esettel kapcsolatosan olyan hírek hoztak és hoztatnak forgalomba, sőt ezt már egy esti lapban is olvásom, midőn én a miniszterelnök urat tetteleg bántalmazni avagy kezéből a királyi leiratot elragadni akartam volna, holott felője csakis azzal a szándékkal mentem, hogy őt a nagy zajban, mely miatt a gyorsírókat is magához intette, hallani kívántam. Miután eléggé férfúnak érzem magamat arra, hogy ha valamit akarok, ezt végre is hajtsam, amire ez alkalommal időm is bőven lett volna, természetesen, hogy a reám vonatkozó híresztelések minden alapot nélkülöznek, miért is ezeknek forgalomba hozását rágalmazónak nyilvánítom. Remélem, hogy az illető forgalombahozó — ha tisztességes ember — jelentkezni fog.

Budapest, 1898. december 10.

Kubik Béla,

országgyűlési képviselő.

Kubik Béla ma éjjel tizenegy órakor Tóth János és Fáy István képviselők útján provokáltatta Gajári Ödönt amiatt, hogy a „Magyar Ujság”, amelynek Gajári a főszerkesztője, Kubik Béla és az ellenzék mai szereplését gyalázatos merényletnek nevezi. Gajári Ödön hétfőn nevezi meg segédeit.

(A főrendiház ülése.)

A főrendiház Daruváry Alajos elnöklése alatt délután négy órakor ült össze. Az ülésen a kormány tagjai közül báró Bánffy Dezső miniszterelnök, báró Fejérváry Géza, Wlassics Gyula, Erdély Sándor és báró Dániel Ernő miniszterek voltak jelen.

A napirend egyetlen tárgya az országgyűlés ülését egy hétre elnapoló királyi leirat felolvasása volt. A leiratot, melyet a főrendek állva hallgattak végig, Széchenyi Bertalan jegyző olvasta fel.

„A kegyelmes királyi leirat hódoló tisztelettel tudomásul vétetik” — enuncziálta az elnök, mire az ülés a jegyzőkönyv hitelesítésével véget ért.

(Josipovich elbocsátása.)

A hivatalos lap mai száma élén a következő királyi kéziratot közli:

Kedves Josipovich! Midőn Önnek horvát-szlavon-dalmát miniszteri állásáról való lemondását ezennel elfogadom, egyuttal felhívom Önt, hogy e minisztérium teendőit utódjának kinevezéseig ideiglenesen még tovább vezesse.

Kelt Schönbrunnban, 1898. évi deczember hó 8-án.

FERENCZ JÓZSEF, s. k.

Báró Bánffy, s. k.

E hűvös kéziratban, amint az szembetűnik mindenkinek, a korábbi szolgálatok elismeréséről nincsen szó. Ő felsége megbizta ugyan Josipovich Imrét, hogy „utódjának kinevezéseig” tárczáját ideiglenesen vezesse, de ez a megbízatás nem jelent sokat, mert a hivatalos lap holnap reggel megjelenő száma már közölni fogja Cseh Ervin főispán kinevezését horvát miniszterré. Egy-két meleg szót talán mégis megérdemelt volna a különben derék és tiszteletreméltó öreg ur tízéves minisztersége után. Cseh Ervin már holnap délelőtt leteszi a bécsi Hofburgban az esküt ő felsége kezeibe s ezért már ma báró Bánffy Dezső miniszterelnökkel együtt Bécsbe utazott.

(Az elnök-kérdés a klubban.)

A szabadelvű pártkör hangulatát egyelőre az elnök-kérdés dominálja. Gróf Tisza István jelöltsége még nem végleges s többen, bár különböző indokokból, nem akarják elnöknek. Ugy barátai közül, mint azok közül, kik közömbösebbek irányában s akik ez elnökséggel az ellenzékét, mely a harezot látja Tisza István elnökségében kigyulni, nem akarnák még jobban irritálni.

Azok között, akik e jelöltséget nem akarják, első maga Tisza Kálmán. Széll Kálmán állítólag kifejezte, hogy attól fél, hogy gróf Tisza jelöltsége éket verne a szabadelvű pártban. Mások ismét azzal érvelnek, hogy a szabadelvű párt e határozottan legnagyobb tehetségű fiatal tagját kár ilyen kegyetlen szerepkörbe betaszítani. Amellett kardoskodnak, hogy valamelyik minisztert kell odatenni. Perezelt vagy Darányit.

A miniszterelnök maga még nem nyilatkozott végleg. Tisza István jelöltsége tehát, minthogy ő maga most Geszten van, még eddig nincs elhatározva és ahogy mi tudjuk, mindössze azon a kijelentésén alapszik, hogy mikor szó volt a nehézségekről, melyeket ez állás betöltése fog okozni, így szólott: „Ha nem vállalja más, ez esetben én vállalkozom.” Gróf Tisza István egyébiránt hétfőn reggel érkezik a fővárosba s rendkívüli kérdés, melynek kiágazásaiban sokféle komplikáció anyaga mutatkozik, teljes megoldáshoz jut.

(Kilépések a szabadelvű pártból.)

A mai nap folyamán Szilágyi Dezső országgyűlési képviselő levelet intézett báró Podmaniczky Frigyeshez, a szabadelvű párt elnökéhez, amelyben a pártkörből való kilépését bejelenti. Rövidre fogott levelében csak annyit mond, hogy Tisza Kálmánnak törvényjavaslatát nem írja alá, s miután a törvényjavaslat aláírását a párt tagjaira kötelezővé tették, kilép a pártkörből.

Ugyanígy nyilatkozatot tett ma a pártkörben Láng Lajos is. Egyelőre csak szóval jelentette be kilépését, de holnapra ő is fog levelet írni.

(Nemcsak részletekben elnököl, hanem részletekben lép is ki.)

Egy távirati kilépés is történt; gróf Széchenyi Tivadar ma táviratban jelentette be a pártelnöknek, hogy a szabadelvű pártnak nem kíván továbbra is tagja maradni.

A mai kilépések után a szabadelvű párt magyarországi tagjainak száma 251. Ezek közül 238 aláírta a javaslatot; a 8 miniszteren kívül tehát még 5 tagja van a szabadelvű pártnak, akiknek, részben betegség okából, részben, mert külföldön időznek, nem volt alkalmuk a javaslatot aláírni.

A mai napon három újabb aláírás került a Tisza-féle javaslatra. Aláírták: gróf Degenfeld Lajos, Török Bertalan és Luppá Péter. — Gróf Csáky Lajos, akiről azt irták, hogy aláírását vissza akarja vonni, kijelentette, hogy ez a híresztelés alaptalan.

(A provizóriumus javaslatok.)

Az országgyűlés megnyitását követő első napokban a kormány a képviselőház elé terjeszté a kiegyezésre, az osztrák-magyar bankra és a kvótára vonatkozó provizóriumról szóló javaslatokat. Az osztrák képviselőház a hasonló javaslatok tárgyalását már tegnapi megkezdte.

(A miniszterelnök Bécsben.)

Báró Bánffy Dezső miniszterelnök ma este tíz órakor Bécsbe utazott, hogy holnap délelőtt jelen lehessen Cseh Ervin miniszteri esküje letételén. A miniszterelnök minden bizonynyal referálni fog ő felségének a helyzetéről.

Báró Bánffy, mikor ma este elutazott, beteg volt. „Hexenschuss”-a van, egy olyan baj, amelynek a magyar ember nevet még nem adott, de azért már sokan végigszenvedtek. A miniszterelnöknek egészen megmerevedett a bajtól a dereka. Ha fájdalmat nem okozna neki, bizonyára nem sokat törődne vele, mert a dereka eddig se volt valami hajlékony.

(A kilépettek.)

A szabadelvű pártkörből kilépett képviselők ma ismét összejöttek, hogy a helyzetről „beszélgessenek”. A mai értekezleten, amely szintén az Andrássy-palotában volt, résztvevett Barcsay Domonkos is, aki pártönkivüli, de most e disszidensekhez csatlakozik.

Az új párt, amely nem alakul párttá, — mint egy képviselő közülök lapunk tudósítójának elmondotta, — eddig a következő irányelveket állította fel:

Az értekezletek eddig bizalmas beszélgetések voltak. Határozatokat nem hoztak. Párttá nem alakultunk. Megállapodtunk azonban bizonyos kérdésekre nézve. Nevezetesen:

Az ellenzékkel nem szövetezünk.

Az obstrukciót nem helyeseltük, mert azt a parlamentárizmusra veszélyének tartjuk.

De még nagyobb veszélynek tartjuk a Tisza-féle javaslatot, mely az obstrukció ellen irányul ugyan, de tulajdonképen az alkotmányt sémisíti meg.

Az ellenzékkel nem egyesülünk, azonban mindent elkövetünk, hogy a közjogi alapon álló ellenzék és a kormánypárt között kiegyenlítés történjék.

Az elnökválasztásnál támogatunk minden oly szabadelvű-párti jelöltet, akit a szabadelvű párt felállít és akit az ellenzék is hajlandó elfogadni.

A vitában részt veszünk és részünkről annak idején, gróf Csáky Albin fog felszólalni; ő fogja kifejtetni álláspontunkat; ő lesz az első felszólaló.

(Leidenfrost László kilépése.)

Leidenfrost László országgyűlési képviselő a következő sorok közlésére kérte fel lapunk főszerkesztőjét:

Kedves barátom!

Az „Országos Hírlap”-ban ma azt olvastam, zárjelben a nyilatkozatom mellett — hogy én azt nem a benyújtás napján, hanem két napi megfontolás után irtam alá. — Kérlek, ez nem való, én a Tisza-féle javaslatot aznap este irtam alá.

Kérlek ezen nyilatkozatomat tudomásul venni és kecses lapodban közzétenni.

Tisztelettem mellett maradok

hived:

Leidenfrost László.

(Még egy kacsa.)

A tengersok álhir közt, amely most a lapokat bejárja, volt ma egyik esti ujságban olyan, amely alkalmas arra, hogy országszerte feltűnést keltsen. Nem kevesebbről adott hirt ez az ujság, mint hogy a szabadelvű párt egyik legkimagaslóbb tagja, szentmártoni Radó Kálmán az ellenzék néhány vezérferfiával a békekötésről tárgyalt s már nagyobbára meg is egyeztek a feltételekre nézve. Ezek között (e lap szerint) persze első báró Bánffy Dezső eljöttése.

Felhatalmazást kaptunk annak a kijelentésére, hogy ebből a hírből vajmi kevés igaz. Igaz ugyan az, hogy szentmártoni Radó Kálmán több ellenzéki férfiával beszélt a helyzetről, de már az, hogy mit beszélt, teljesen valótlan. Radó Kálmán nem azt mondotta, hogy hajlandó Bánffy Dezsőt elejteni, hanem ezeket mondta:

— Mi célból ejtenék el Bánffyt? Hiszen bárki jönné is Bánffy helyébe, csak ugyanolyan feltételekkel boldogulhatna, mint ő.

Ennyire redukálódik az estilap szenzációja.

(Hangulat a klubban.)

A szép, kedélyes termekben semmi se látszik abból, hogy odakünn vihar zug. Mintha csak két ég mosolyogna ott künn is. Vigan facsegnek a képviselők, kik frakkban, szegfüvel, kik blouseban. A frakkosak ebédre jöttek, vagy estélyre mennek. Egyik része tea volt Bánffy bárónál.

— Hogy van a kegyelmes asszony? — kérdezi egyik-másik.

— Nagyon vidám volt, nagyon kedves volt.

Egy-egy szögletben disputáló csoportok gesztikulálnak élénken. Ott arról foly a szó, hogy jó lesz-e a Tisza István elnöksége vagy nem. Valaki a Kubik-féle jelenetet meséli. Űde kacaj harsog fel. Ami délelőtt oly komornak látszott, az most olyan végtelenül mulatságos.

Száz és száz apró eset tálatatik fel a folyosóról. Az most mind csupa csemege, csupa cukkedli.

Egy vvp jelenti nagy örvendezve:

— Gróf Csáky Lajos nem vonja vissza az aláírást, sőt azt izeni, hogy ha kell, még egyszer aláírja.

A belügyminiszter egy másik hirt czáfol meg.

— Nem igaz, hogy gróf Csáky László lekötözt volna a főispánságról. Legalább én semmit sem tudok róla.

Egy másik csoportban a „Magyarországra” neheztelnek, hogy compass-pártnak nevezte el a szabadelvű-pártot — s kezdik sorba kipécézni az ellenzéki pártokból is az inkompatibilis neveket. Hop. Hiszen még a legujabb párton is elég az inkompatibilis, s ugy örülnek ennek a felfedezésnek, hogy szinte ragyognak az arczok és villognak a szemek.

— Valaki nagy nagy garral hozza az esti lapot s kárörvendő örömmel olvassa a Josipovichot fölmentő királyi kéziratot

— Milyen rideg. Mint egy jéghegy.

— Egyetlen szó sincs az érdemeiről.

Vannak, akik szerették és sajnálják:

— Egy-két meleg szót mégis megérdemelt volna.

— Plane, hogy a piquet-ben is vesztett szégyen azon az estén.

— Nini — kérdezi egy kíváncsi — belépett már Josipovics az alkotmányhü nagybirtokosok közé?

— Talán be se lép, mert nem gróf.

— Igaz, de apja a turopolyai grófnak.

Igy folyik a trics-tracs, tréfákozás minden vonalon.

Szóval a klubban egy csöppet se látszik a rendkívüli helyzet. Mintha minden a legjobb rendben folya. Csak épen hogy a piquet jött nagyobb divatba a Josipovich-eset óta és pedig néhány napja hármában játszik a piquet-t, úgy-hogy a harmadik, akin nincs a játék sora, közbe-közbe kiszaladhat a nagyterembe egy kis politikát szippantani.

A miniszterek is szokott arczkifejezésükkel sétálnak fel s alá. Erdély valami nagyobb igazságügyi építkezéseket tervez ezerkilencszáz háromra, mikor az illető telkek kisajátítás alá kerülnek. (Hm, — szól közbe Bessenyei.) Wlassics tanügyi adomákat mesél. Darányi Ignác kedvesen mosolyog s talán tudomása sincs róla még, hogy ő is áldozatra kizsemelt bárány, t. i. sokaknak ő az elnökjelöltje. Ha csak idejekorán el nem rontja ebbeli chanceit az a megjegyzés, mely egy minisztertársától származik:

— No, csak az kellene! Darányi azokkal is mindennap kibékül, akikkel még össze se vesztett.

Egy szó, mint száz, a klub még mindig áll, élénk, temperamentumos, nincs elazontyolodva. Némi összetöröttség csak a miniszterelnökön látszik. De azt se az obstrukció okozta, hanem egy hexenschuss.

— Hogy ennek is most kellett rám jönnie — panaszkodik fűnek-fának, amint féloldalt meghajolva, mint egy átkuszni látszik a termen. De ezt se bánám — teszi aztán hozzá a vasidegű ember — ha nem kellene az éjjel Bécsbe utaznom a Cseh Ervin eskütételéhez... Ilyenkor köszön le ez a Josipovich.

A villanyfények ragyogó fényben csillognak, reszketnek. A mamelukok pedig nevetve teszik meg a megjegyzést:

— Ha így lát a király, még azt találja hinni, hogy már meggürbítetted a kisebbség előtt a derekadat.

(Közös értekezlet.)

Az ellenzéki pártok kiküldött tagjai ma este közös bizalmas értekezletet tartottak a nemzeti pártkör helyiségében. Egy megállapítandó közös akció a megbeszélés tárgya. Az értekezleten résztvettek Horánszky Nándor, gróf Apponyi Albert, Kossuth Ferencz, Justh Gyula, Bartha Miklós, Polónyi Géza, gróf Zichy János és Rakovszky István.

(Tiltakozó népgyűlés.)

A Demokrata-kör ma Szederkényi Nándor elnöklésével gyűlést tartott, melyen számos ellenzéki képviselő is részt vett. — Az értekezlet elhatározta, hogy december 18-án, vasárnap, nagy tiltakozó népgyűlést rendez. A népgyűlés napirendjét következőképp állapították meg:

1. Tiltakozás a Tisza-féle törvényjavaslat ellen.
  2. Tiltakozás a közszabadság megnyirbálása ellen.
  3. A választói jog kiterjesztésének követelése.
- A gyűlést valószínűleg a Vigadó nagytermében tartják meg.

(Német lap a két obstrukcióról.)

A berlini „Kreuzzeitung” egy levelet közöl, amelyben egyebek között ez áll:

A magyar ellenzék kétes babérjai nem hagyták nyugodni az osztrák baloldalt. Az obstrukcióba való visszaesés érthető volna, ha csak legkisebb kilátása is volna sikerre; már pedig az osztrák baloldal ép oly jól tudja, mint bárki más, hogy a kormányt készen találja az obstrukció megújulása. Az obstrukcióival tehát nem lehet mást elérni, mint azt, hogy a szláv csoportok állása még jobban megerősödik és lehetővé teszik nekik azt, hogy a parlamentáriszmus tönkretvéveséért a németekre háritsák a felelősséget. Az osztrák és a magyar obstrukcionistaik különben meggyeznek abban, hogy teljesen tévedésben vannak a lakosság hangulata felől. Összetévesztik a néphangulatát a hívek szűk körében kifejeződő hangulattal. Amint Magyarország gondolkodó elemei haladni sem akarnak Kossuth diktátorságáról, úgy Ausztriában sem akar a harciba beleunt lakosság egy Schönerer terrorizmusáról hallani. Az osztrák baloldal hangadói tehát abban is tévednek, ha attól félnek, hogy elvesztik a mandátumot, ha megszünnék Schönererrel egy követ fujni. Így csipálnak mind Ausztriában, mint Magyarországon épen azok, akik a parlamentáriszmus megvédésére volnának hivatva, valóságos iskolát a nyilt vagy a leplezett abszolutizmus számára, amelyet sok ezren rejte, de sokan már nyíltan is megváltásként hajlandók üdvözölni.

KÜLFÖLD.

Az uralkodó köszönete. Az osztrák hivatalos „Wiener Zeitung” ma a következő legfelsőbb kéziratot közli:

Kedves gróf Thun! A Mindenható kegye megérem engedte ötvenedik évfordulóját annak a napnak, amelyen őseim trónjára léptem. Ájtatos szívvvel fogadom az Égnek ezt a ritka adományát és komoly visszaillesztést vetve a hosszú, eseménydus időszakra, halál adok a gondviselésnek az államnak hatalomban és tekintélyben való gyarapodásáért, népeimnek a jólétben és közművelődésben való minden haladásáért, amivel hivatásom gondjairt megjutalmazott. Bár ennek az emléknápnak hangos öröm és ünnepi pompa nélkül kellett elmúlnia, azért rám nézve még sem volt benső öröm és bőséges megnyugvás nélkül. Ujra számtalan bizonyítékát kaptam a benső ragaszkodásnak és újra megerősödött az a kapocs, amely engem és házamat oldhatatlanul egyesít népeimmel. Számtalan méltóságos és megható manifesztációval, amelyek közvetlenül egy szerető nép lelkének szabad elhatározásából fakadtak, ünnepelték ezt az emléknapot minden országban, szeretett Bécs székes fővárosommal az élen. A legszébb tiszteletnyilvánítást láttam azonban a

felebaráti szeretet buzgó tevékenységének nagyszerű kifejtésében. Megható és szívomnek kedves hódolásként üdvözöltem azt, hogy óhajaim gyöngéd figyelembevételével és vázrakozásomat messze fölülmulva, a köztetületek, magánegyesületek és egyes személyek végtelen sora a jótékonyaság olyan nemeslelkű cselekedeteivel ünnepelték ezt a napot, amelyek a távol jövőben is bő áldást fognak hozni a szűkölködőknek és megszorultaknak. Mindazoknak, akik ilyen módon tettel és szóval, szeretettel és hűséggel közreműködtek, mélyen megindult szívvel fejezem ki császári köszönetemet. Kérem a mindenható Istent, áldja meg és jutalmazza meg hű népeimet azért a vigasztaló szeretetért, amelyvel engem a szent megemlékezés é napján körülvettek és magamnak azt a kegyet kérem az Égtől, örvendeztessem meg népeim zavartalan boldogságával. Megbizom önt, hogy ezt a nyilatkozatomat köztudomásra hozza.

Bécs, 1898. december 8.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

Thun s. k.

Az uralkodó kéziratát, amelyben köszönetet mond a jubileum alkalmából kifejezett hódolatért, ma hajnalban falragaszokon nyilvánosságra hozták.

A kiegyezés. Az osztrák kiegyezési bizottság a mai ülésén folytatta a vámszövetségnek a só- és dohányjüvedékről és a közvetett adókról szóló XII. cikkének tárgyalását. Az ülés folyamán többek között Jorkasch báró osztályfőnök, a kormány képviselője kifejtette, hogy jövőre mindkét államterület részére biztosítva lesz a saját fogyasztásának adójüvedelme és számadatokkal mutatta ki, hogy az új felosztási kulcs mellett Magyarország anyagi előnye sokkal csekélyebb, mint az 1878-iki kiegyezés mellett volt.

TÁVIRATOK.

Chamberlain beszéde.

London, december 10. A „Standard” mai száma Chamberlain gyarmatügyi miniszter legutóbbi beszédéről írva, Németország és Anglia viszonyáról ezt mondja: Csak ha Németországnak és Angliának közös érdekeik vannak, kötelesek közösen eljárni. Az indító ok mind a kettőnek csakis a saját érdeke lehet. Surlódásra a két állam között előreláthatólag nem lesz ujra alkalom, mert amelynyire lehet, csaknem valamennyi vitás kérdés megszünt. A két hatalomnak egyike sem vágyódik új foglalásra, különösen most. Ellenkezőleg, mind a kettő inkább időt és nyugalmat akar, hogy az uralma alá került nagy területeket szervezze.

Köln, december 10. A „Kölnische Zeitung” ma „Uj helyzet” czim alatt cikket hoz, amely Anglia és Franciaország egymáshoz való közeledéséről megemlékező, Chamberlain legutóbbi beszédjéhez a következő megjegyzéseket fűzi:

Nincsen olyan államférfiu a világon, aki elutasítson olyan eszközöket és módokat, amelyek hazája érdekében felhasználhatók. Németország minden körülmények közt fenntartja magának azt a jogot, hogy ő maga határozzon a fölött, mely utakat és módokat választja céljai elérésére. Francia- és Angolország a jövőben elkerülhetik a kellemetlen helyzeteket, ha diplomáciájuk ugyanazt a végcélzt szolgálja; hogy tudniillik a két ország kereskedelme számára mindenütt egyforma piacot terem. Ezután gróf Thun Németország ellen tartott beszédjéről ír a lap, így szólván:

Németország európai szövetségei fölötté állanak gróf Thun barátságatlan nyilatkozatainak. A hármasszövetségnek mindig az volt az alapelve, hogy minden kombinációt helyesljen és támogasson, amely a béke fenntartására irányul.

Rieger ünneplése.

Prága, december 10. Ma este a dr. Rieger tiszteletére rendezett disztrakomán csaknem négyszázan vettek részt. Az első pohárköszöntőt Lobkovitz herceg tartományi főmarsall mondotta. ő felségére, amelynek végén a gyűlekezet lelkesült „szlava”-kiáltásokba tört ki és a zenekar az osz-

trák néphimnuszot játszott. Megemlékezett a jubilánról is, aki hűséggel a császár és király iránt, a nép érdekeinek a dinasztia érdekeivel való összegyeztetésére törekedett. Ezenkívül számos poharköszöntőt mondtak, amelyekben Rieger mint a hazafi és politikus mintaképet ünneplték, aki az összes néposztályoknak közös munkára való egyesítésén fáradozott a nép, az ország és a birodalom javára; és ezt el is érte.

Rieger meghatva mondott köszönetet és megemlékezett atyai barátjáról és munkatársáról, Palackiról.

Mintegy háromszáz egyetemi hallgató, mivel nem engedték meg, hogy faklyásmenetet rendezzenek, este összegyűlt Rieger lakása előtt és ott cseh nemzeti dalokat énekeltek és Riegerrel éltette. Rendezés nem történt.

Picquart üdözése.

Páris, december 10. A Havas-ügyönyökség jelentése szerint a haditörvényszék, amely elé Picquart ezredet állítani kellett volna, a semmitűzés ítélete következtében december 12-én nem ül össze.

Henry alezredes becsülete.

Páris, december 10. Henry alezredes övegye az ügyvédi kamara elnökéhez levelet intézett, amelyben ezeket mondja:

„Mint hogy Reinach azt állította, hogy férje áruló volt és neki joga van a rágalmozót esküdtsek elé állítani, hogy az egész világ előtt kimutassa az alávaló gyávaságát azoknak, akik gazdag kliensük rehabilitálása kedvéért meg akarják becsületesíteni a népek egy fiát, aki rangját a csataterén szerzte: kéri, hogy rendeljenek ki számára hivatalból képviselőt, mert ő szegény övegyggyé lett Henry alezredes halálával, akinek emlékét ezzel az ügyvédi kamara elnökének védelme alá helyezi.

A mohamedánok György herceg ellen.

Kandia, december 10. Az itteni mohamedánok fölirotot adtak át az angol tengernek; azt mondják, hogy nem remélnék sokat György görög herceg missziójától s Anglia protektorátusát kérik. Mindenesetre jó volna, ha az angol helyőrség megmaradna Kandiában, mert különben ki van nának téve a keresztények boszújának; azt is kéri, hogy elvett földbirtokait adják nekik vissza.

Spanyolország és Amerika.

Páris, december 10. A spanyol-amerikai békeszerződést este nyolczadfél órakor aláírták.

Az anarchista-ellenes értekezlet.

Róma, december 10. Az „Opinione” jelent: Az anarchista-ellenes értekezletnek a technikai kérdések tárgyalására kiküldött albizottságai majd mindennap ülést tartanak. Valószínű, hogy az értekezlet a jövő héten az albizottságok jelentéseinek tárgyalásával fog foglalkozni. Az értekezlet alig fejezi be munkálatait karácsony előtt; de lehetséges, hogy december végére elkészül velük.

HIREK.

A hindu övegy.

A Mahabarata és Ramajana mesebeli földjén, Indiában, hol kék az ég s még léteznek elefántok, a csudás országban mély tisztelet környezi a brahmán hitvallás szerinti övegyeket. Mert ők azok, kik uruknak és parancsolójuknak halála után a megdicsőülttel együtt égettetik el magukat a máglyán. A szent berkekben, hűvös alkonyatkor történik a dolog és illatos hasábköböl, tömjénnel, mirrhával teleszórvva épül a máglya; szagos olajjal gyújtják meg a tömböket. S a fakírok zsolozsmái között, mik Visnunak rettentő hatalmáról, czimek és rangok elmulásáról, csontok rothadásáról szólnak, ily zsolozsmák és szomorú zeneszó mellett indul a halálba az ö-

vegy. Ki fehérbe öltözik, gyöngyökkel ékesedik és tiszta mosolyal üdvözli az enyészetet és utolsó utján örül a diadalnak.

A szent brahminok helyeslő morája között indult utolsó útjára egy hindu övegy: Láng Lajos, a képviselőház alelnöke, ki önként odaomlott Szilágyi máglyájára, a mirrhacsomók és hervatag virágok közé. Oly szelíden távozik ő is, mint mintaképe a Himalaya tövén. Az árja műveltség bölcsőjéből előbb szent hangokat hallott ő bizonyosan, hangokat, melyek megvigasztalták homályos éjszakáját. Visnu isten jelent meg neki két nagy szarvával: „Jöjj, Lajos — szólt a jelenés — ma együtt léssz velem a paradicsomban.” És Lajos fölvetve ágát és járt; és tiszta, egyszerű ruhában lépett a máglyára, még a zöld selyemnadrágot sem húzta fel, ami hivatalból jár a titkos tanácsosoknak. Ily egyszerű az ő máglyahalála és egyszerűségében ily megindító. Hintsünk hát neki habért és magnolia-leveleket, zengjünk neki hindu énekeket, övezzük elmulását a költészet méla pompájával.

Mert költészet az pazarul van e lemondásban, de logika az egyáltalában nincsen; az övegyek fölkavert gondolkodásából, mélyeséged kedélyvilágából indult ki az egész és erről a kedélyvilágról valóban nem számolnak be a rideg statisztikai számok. Az övegyek lelki egyensulya incidentaliter szokott fentartatni. Lajos a gyász első pillanatában így nyújtotta a kezét a halálnak, mielőtt még eleven kérője akadt volna. Ki tudja — gondolhatta különben — eljönnek-e majd hozzá a kérők, hisz ő már öreg, már ötvenéves, az egyetemen egész nemzedékeknek volt guvernántja!! Coram castro doloris ily lesújtó gondolatoktól görnyedt a hindu övegy. Oh, érezzük hát az ő cselekedtet, ha nem is értjük; sejtjük, hogy miért hagyta oda székét csak azt nem sejtjük, hogy miért foglalta el annak idejében. Mert akkor valóban senkisem hitte, hogy alelnökké választatni a házasságkötésnek egy formája csak, de melyen ázó, kapa sem tud erőt venni. S ha ő már akkor tudta, hogy a magyar képviselőházban a hindu szokások kötelezők, miért nem informálta a világot kellőképpen? Isten mentsen, hogy valaki kitétte volna Láng Lajost a máglyahalál veszedelmének! De itt is úgy volt, hogy egy mártírhálal tanított meg az igazságra. Oh, ti törekvő utódok, óvakodjatok hát az alelnökségtől, mert abba a gyöngébbek belehalnak, lám Kardoss Kálmán már előbb kidőlt, akkor már, mikor még ritus szerint élnie kellett volna s ura parancsolója saruját szorgalmasan oldoznia . . . Oh, ha már volt, sokkal szebb lett volna, ha együtt ég el a két hindu övegy.

Oh, enyészet, oh, sötét mihos . . . Ram ram sri ram, bolohaj ram . . . éneklék a hinduk, ha pusztit s pestis, vagy lángol a máglya s a hallgatag pálmák lombja között fehér füsttömeg száll. A kar szózata, mibe belecsendül a sakálók hangja, elhal aztán az alkonyi csöndben s az övegy hamvait szerte hordja a szél; hirdeti a világ négy tája felé, hogy máglyára lépett a hindu övegy. S a pagodákban azontul is szólnak a zsolozsmák, az Istenek dicsőségét azontul is hirdetik a hinduk és gyönyörűséggel nézik az élő szép asszonyokat. A szél ellenben elül; a hamvakat betapodják a földre; a hindu övegyből humusz lesz és nehéslábu elefántok járnak rajta. Oh, szegény hindu övegyek, érdemes-e hát nektek meghalnotok a kurta dicsőségért? Hisz, ha élve maradtok, az nektek gyönyörűség a világnak meg nem baj.

. . . Ram ram sri ram, bolohaj ram . . . Nézzétek vajsziák és kszatriák, páriák és brahminok, nézzétek, valamennyi hindu övegyek közül a mi hindu övegyünk a legtanulságosabb övegy. Mert ő még egészen el sem égett, neki még csak most kap a füleczipójába a tűz és az ő dicsőségének már is vége. Hamvait még a szélnek sem kell elszőrni, testén még elefántoknak sem kell tapodni, az ő legfényesebb napja már is leáldozott. A zsolozsmák elhangzottak, pedig az övegynek még ropog a csontja. A mai ülés bezárásáért Láng Lajost már megint Abrahamovicznak szídták. . . Oh, hindu övegy, hindu övegy, érdemes volt hát a máglyára lépned?

Lapunk mai száma 28 oldal.

— Francia Divatlap. Az „Országos Hirlap” divatjúsága lapunk hölgyközönségénél oly kedvező fogadásban részesült, hogy kiadói hivatalunk alig képes a beérkező tömeges megrendeléseknek megfelelni. Mikor a „Francia Divatlap” megjelenésének első hire ment ki a nyilvánosságba, itt helyben annyira kapkodtak az első számot, hogy azt mutatónba nem is küldhettük meg összes előfizetőinek. Ez a nagy érdeklődés és nyomában a „Francia Divatlapra” történt tömeges előfizetések fényesen igazolják, hogy ez a divatjúság a hölgyközönségnek egy régen érzelt szükségletét elégíti ki, amennyiben olyan reformokat honosít meg, melyekre a hölgyek nagy sulyt helyeznek. A „Francia Divatlap” az egyetlen, mely a divat terén előforduló összes újdonságokat csakis eredeti párisi, kizárólag e célra készült színes képekben mutatja be; emellett egy specialitása is van a „Francia Divatlap”-nak s ez az, hogy minden második számahoz egy eredeti nagyságu, legutolsó divatú kivágott szabásmintát kap az előfizető. Ez a különlegesség hölgyközönségünk körében nagy meglepéssel találkozott s halmazával jönnek hozzá a gyengéd kezektől származó levelek, melyek az „Országos Hirlap” ez útjáról halásan emlékeznek meg s elismerést szavaznak érte. A „Francia Divatlap” második száma ma folytatólagosan a következő vonalakra ment el mutatóványkép:

Pragerhoft vonal
Brodj vonal (II)
Szent-Endrei vonal
Lajos-Mizsei vonal
Ráczkvei vonal
Esztergomi vonal
Pozsony-Bécsi vonal
Báziási vonal
Galantha-Zsolnai vonal
Orsovai vonal
Gyulafehérvári vonal (II)
Budapest-vidéki vonal.

— A király és a bécsi farsang. Az itteni lapok hivatalosan jelentik, hogy ő felsége nagyon meg volt hatva népeinek a jubileuma alkalmából tanusított ragaszkodástól és szeretetétől. Együttal pedig kifejezte azt az óhaját, hogy a jövő farsang ne legyen „szomorú farsang” a szeptember 10-iki gyászeset miatt. Ő felsége óhajta, hogy január 17-étől kezdve, amikor az udvari nagy gyász lejár, minden bált, mulatságot úgy tartsanak, mint az elmúlt években.

— Erzsébet királyné születési helye. Az 1899. évre szóló gothai almanach épen most jelent meg. Az udvari almanach bevezetésében a következő sorok vannak boldogult Erzsébet királynénkről:

„Még 14 nappal az almanach kinyomatása előtt beküldtük annak szövegét mindegyik szuverén ház valamennyi önálló tagjának betekintés végett. Mielőtt feltételezhettük tehát, hogy tévedés teljesen ki van zárva. De hát tévedni emberi dolog. A sok közül példaképen szolgálhat erre az, hogy a midőn Erzsébet császárnét és királynét oly borzalmas módon meggyilkolták, a lapok az uralkodóné születése helyétül Possenhofent nevezték meg. Kérdést intéztünk ez iránt a néhai uralkodó testvéréhez, a bajor hercegi ház főnökéhez, ki készségesen tudunkra adta, hogy az uralkodóné München-

ben született. A lapok azonban a koporsó: „Nata in villa Possenhofen“ felirata után indulva, Possenhofent tartották születési helyének. Teljes bizonyosságszerzésre végett most a bajor királyi birodalmi hírnékhöz fordultunk, kitől teljes alaposítással megtudtuk, hogy a meghaldogult fejedelemtől 1837. december hó 24-én 10 óra és 43 perczkor született a müncheni hercegi palotában.

— A magyar parasztháznál. A magyar Természettudományi Társulatnak mai estélyén Herman Ottó a magyar házról tartott előadást nagyszámu közönség előtt. Mindjárt bevezető szavaiban kijelentette, hogy mint peripathetikus, megegyezett néhai Salamon Ferenc tanárral és történészszel abban, hogy még a természettudományokkal látszólag összefüggésben nem álló tudományágakban is csak a természettudományi módszer alkalmazása vezethet célhoz. Az ethnografia s ebben különösen a háznyomozás csak ugy járhat valódi eredményekhez, ha természettudományi módszerrel a legkezdtelegesebb formából kiindulva a fejlődés menetét híven követi, s így járhat el azokhoz a tökéletesebb alakokhoz, melyeket egyes népegyesnek sajátossága tesz jellemzővé. Itt áll az a tétel, hogy az ember lakása az emberrel magával kezdetleges viszonyokból, és pedig mindig a természetes környezet befolyása alatt fejlődött.

Az előadó ellentmond a modern háznyomozás amaz állításának, hogy a magyar ház teljesen a felsőnémet típusnak felel meg, sőt csak az oszloptornác is más típusokkal közös volna. A magyar ház fejlődésére nézve a tűz és a szél voltak a fő tényezők, lépésről-lépésre haladva mutatja ki a magyar parasztház előállását, melyhez a kezdetet a magyar szikespuszták félnomád pásztorainál ama szövegetalkotó sorban felállított 8—10 kötet nádiban (az enyhelyben) találja meg, melyet a tűznek és kényesebb holminknak védelmére állítanak föl; ez szemünk láttára alakul a vesszőfonadékból a végül deszkapalánkból készült enyhely. További fejlődés a harmadik fal. Az így előállott négyszögnek egyik (a szélmentes) oldala nyitva áll s ez előtt van a tüzhely. Az ezután hozzájáruló negyedik fal keskenyebb a többinél, nyílást hagyván a ki- és bejárásra. A fejlődés e fokán a tűz már a négyszögbe kerül.

Ehhez a négyszöghöz majd az érzékenyebb jóság számára felállított szárny járul s ezt követi a földél fejlődése. Mikor a földél egészen zárt, a tűz ismét kifelé, a jóság-szárnyal átellenbe helyeződik, s egyik oldalról védőfalat kap, mely hátsó fala lesz a későbbben kifejlődő konyhának, melyhez még egy négyszög, a lakószoba épül.

Fellette érdekes, hogy a pásztorlakásból kifejlött háromszakasos magyar háznak mindig az egyablakos csucos vége nyulik az utcára, míg a többablakos hosszú oldala a mellette elterülő udvarra tekint.

A fejlődöttest, de még födellen pásztorlakás, az ugynevezett cserény előtt van felülrre az állófa, melyet a jóság körvev, ugy, hogy a cserény szabad oldaláról a számádnak mindig szembe előtt van. Ugyanezt a viszonyt tünteti föl a falubeli ház az oszlopos folyosóval és udvarral.

Az előadó ezután a még szokásban levő építési módokat és anyagokat, mint a fecske-építményt, tapasztást, vert falat vázolja, kapcsolatban a fa-, vessző-, karó- és tapasztással és felemlíti, hogy a kőmenny csak késői fejlődés s hogy még ma is vannak falusi házak, melyeknek padlásán a füstű fecske kőmenny híján nem költöhet.

Ezek alapján — ugymond az előadó — ópen oly joggal követelhetjük a magyar ház sajátosságának elismerését, mint ahogy elismerésre juttattuk a mi kocsi-ak magyar eredetét.

Az előadót lelkesen megeljenzték.

Az e hó 17-iki előadáson Herman Ottó azt a sorozatot kezdi meg, amely a satoral kezdődik.

— Karácsonyi háziipar kiállítás. A Kereskedelmi muzeum igazgatósága ma délelőtti mutatta be a sajtó képviselőinek a háziipar-kiállításból rendezett karácsonyi kiállítás, melyet báró Dániel Ernő miniszter 13-án fog megnyitni az intézet kerépesi uti háziipar-budájában. A kiállítás vármegyék szerint van rendezve

és arról tanuskodik, hogy ez idő szerint harminczhat vármegyében foglalkozik a nép olyan tárgyak előállításával, melyekben eredeti felfogás és kiváló ügyesség nyilvánul. A kiállított tárgyak kivétel nélkül csinosak, izlésesek és emellett rendkívül olcsók. Óriási is a kelendőségük, különösen külföldön. Csak Londonból ezer forint áru felföldi himzésekkel rendeltek meg a napokban. Valószínű különben, hogy a közelgő ünnepek alkalmából a mi közönségünk is tömegesen fogja látogatni az érdekes kiállítást és a kiállított tárgyakat hamarosan el fogja kapkodni. Megelégszik, hogy ezek szépek is, jók is, olcsók is és megbocsátja talán, hogy magyar készítmények.

— A betyár kendője. Abonyi Lajos híres népszínművének az alakjai elevenedtek meg Füzesgyarmaton. A cselekmény s a motívumok is ugyanazok, mint a „Betyár kendője“ben. Tudósítónk a következőket táviratozza az esetről: Czegledi Lajos jómódu gazdaember rosszul élt egy idő óta a feleségével. Másfelől huzta a szive. Beleszeretett egy szomszéd falubeli fiatal leányba és azóta került a családi tüzhelyét. A felesége, aki beteges, gyöngye asszony volt, nem igen illette szemrehányásokkal, érezte, hogy ő ugyanis csak nyűg a férfi nyakán. Sohasem is állott férje útjában. Czegledi Lajos még sem tudott megbékülni ezzel az állapottal. A vére hajította, kergette folyton a másik felé, akit nem érhetett el, mert akadály volt a felesége. Gyakran a szemébe is vágta az asszonynak:

— Ha te nem volnál, minden jó volna.

Az asszony, aki csupa türelem volt és szelidség, csak annyit tudott válaszolni:

— Mit tehetek én...

A férfi végre is elhatározta, hogy segít magán. Valahogy kicsinálta, hogy a tanyájáról elmenjen mindenki s ekkor kicsalta oda az asszonyt. A tanyára érve behívta egy kamarába; melyre belülről rázárta az ajtót. Egy kötelet rántott hirtelen elő és rákiáltott a feleségére:

— Most meghalsz, te asszony!

Az asszony erre siránkozni és könyörögni kezdett. A férfi nem hagyta sokáig beszélni. A nyakára vetette a hurokát csavart kötelet és minden könyörgés és küzködés ellenére felakasztotta a feleségét a mestergerendára. A gazdaságra még aznap rájöttek a csendörök s a gyilkost bevitték a börtönbe.

— Egy erkölcsbíró botléta. Max Harden, a berlini „Zukunft“ szerkesztője, akit Vilmos császár ellen írt cikkéi miatt már többször megbüntettek s aki kérielhetetlen ostromozója minden társadalmi ferdeségnek és erkölctelenségnek, ez a szigorú erkölcsbíró most maga is hümbé esett. Viszonya volt egy előkelő nagykereskedő feleségével, aki közel van a negyvenhez és három gyermek anyja. Három hónapja süttogtak már erről a viszonyról Berlinben, de nyilvánosságra csak most került egészen. A boirány vége az lesz, hogy az asszony, aki az időszertint negyedik gyermekének megszületését várja, elválk a férjétől és Hardenhez megy.

— Iskola-avatás. Nagy ünnepélyességgel avatták föl ma délelőtti a főváros Erdélyi-utcai új elemi iskoláját. A főváros gróf Festetich jegyzővel képviseltette magát az ünnepségen, amelyet Vörös Kálmán igazgató nyitott meg lendületes ünnepi beszéddel. A nagyhatalú beszédre dr. Verdy Károly tanfelügyelő válaszolt. A tanulók éneke zárta be az avatás hivatalos ünnepét. Este az iskola tornatermében Vörös Kálmán igazgató pompás mulatságot rendezett. A hangversenyen közreműködött Zilahy Gyula és a tantestület tagjai közül Szopkovits Gyula, Bakk Mihály, Selátori Ilonka és Berényi Valéria. Ez alkalomra fényes közönséggel télt meg a terem. Ott volt Berzeviczy Albert, országgyűlési képviselő, Szabó városi tanácsnok, dr. Ebner iskolaszéki elnök, Sipos Antal és mások.

— A perzsa szőnyeg. Idősb Stejn Vilmos szőnyegkereskedő azt hirdette a helybeli lapokban, hogy a Vámbház 3-ik számú kabinjában perzsa-szőnyegek kerülnek három napon át folvtatlagos eladásra. Kezdetben a hiszköny emberek abban a hiszében, hogy ott hatalmas árverést tartanak, felültek a hirdetéseknek. A Vámbház igazgatósága azonban a sok panasznál, a szőnyegeknek a Vámbházban való eladását megtiltotta; mire idősb Stejn

Vilmos a Vámbházal szemben levő Nádor-fogadóban bérelt ki szobát s most azt hirdette, hogy a Vámbház harmadik számú kabinjából az áruk néhány napon át ott adnak el. Hogy pedig még most is elhitesse a közönséggel, hogy itt kényszereladás folyik a vámbház felügyelete alatt, egy szolgáját finanszurhába öltöztette s valahányszor a vevő odavetődött, szolgájához e szavakkal fordult:

— Mennyi vám esik erre a szőnyegre?...

A fővárosi kereskedők egyesületének képviselőjében dr. Kraemer József ügyész, idősb Stejn Vimosnak ezt a furcsa manipulációját a IV. kerületi előjárásnál feljelentette, ahol Pesti Ferenc előjáró őt a mai napon iparügyi kihágás miatt száz forint bírsággal sújtotta.

— Munkásgyűlések. Holnap, vasárnap, három munkásgyűlés lesz a fővárosban,

1. Általános nyomdász-munkás- és munkásgyűlés délelőtti féltenegy órakor a vig-utca 16. szám alatt levő vendéglőben.

2. Általános munkásgyűlés délután féltenegy órakor az újpesti nyár-utca 9. szám alatt levő vendéglőben.

3. Tót munkások gyűlése délután négy órakor az örmvölgy-utca 9. szám alatt levő helyiségben.

Megemlítjük még, hogy egy csomó munkás körmenettel összekötött népgyűlést akart tartani a Tattersallban, a politikai helyzet és az általános titkos választói jog napirenddel. A munkások délután három órakor akartak indulni a Kálmán-térről, de Rudnay Béla főkapitány a körmenet és gyűlés bejelentését nem vette tudomásul és mindakettőt betiltotta.

— Vacsora után. Jászapátról jelenti tudósítónk: Utasi István jászapáti-i kereskedő barátságos vagyorára hívta magához Tukker Antal nevű barátját, kivel vigan poharaztak még a késő éjjeli órákban is. Tukker, bizonyára a bor hatása alatt sértő megjegyzéseket tett a házigazda feleségére, Utasinéra, aki fiatal korában műlovarnó volt. Utasit annyira felingerelte vendégének megjegyzése, hogy a kapatos embert megfojtotta. A hirtelen természetű Utasi a gyilkosság után maga jelentkezett a csendőrségnél. A vizsgálat folyik.

(†) Fontos egészségügyi találmány. Amerikában élő magyar feltalálók, Wellisch és Leopold (mindkettő hőmérzovásárhelyi származású) a „Dutless“ név alatt máris szelében ismeretes porló-anyagot találtak fel. A feltalálók Newyorkban a „Dutless Floor Dressing“ gyárat alapították és az egész világon képviseltetik magukat. Legnagyobb sikert Anglia után nálunk értek el, mert alig van nagyobb sikerű vállalat, iroda, hivatal, nyilvános helyiség stb., mely padlóját ne vonatná be a „Dutless“ anyaggal, mely a porlerakodást megakadályozza, desinfeziáló hatása van s emellett a padlót konzerválja. A „Dutless Floor Dressing“ gyárat Budapestben a „Hygiene“ pormentesítő-vállalat képviseli. Bövebb felvilágosítást e czégnak jelen számunkban foglalt hirdelménye ad.

(†) A Picquart-ügy Budapesten. A fővárosi közönség-hangulatára fölöttébb jellemző a következő feljegyzésre méltó tény. A „Hódoló díszfelvonulás“ nagy festményének tudvalevőleg saját albuma van, melybe a látogatók legnagyobb része be szokta írni a nevét s közölnek sokan lelkes hazafias, olykor bíráló megjegyzéseket is füznek hozzá. Vannak azonban a látogatók közt ifjú kedélyűek is, akik merő tréfálkodásból rendszerint a leginkább emlegetett férfiak neveit szokták az albumba írni, s nevezetes, hogy amikor a Zola-pör folyt, e bohó kedélyűek legtöbbször a „Zola“, „Labori“, „Clamenceau“ neveket használták kis tréffájuk kielégítésére, míg most, amióta Picquart ügyét emlegetik legszűbben, a legtöbbször a következő nevek szerepelnek a körkép albumában: „Picquart“, „Loew semmitőszéki elnök“, „Presseauté“ stb.

(†) Múlt és jelen. Bécsi levelezőnk írja: A jubileum napja sokfélekép adott impulzust arra, hogy az elmúlt évtizedekre tekintsünk vissza, magunk elé varázsolva egy korszakot, melyben a művészet, a tudomány és a találmányok a tökély legmagasabb fokát érték el és bőkezűen szórták áldásaikat az emberiségre. A nagy lendület, melyet az ipar és kereskedelem vett, ugy öllik leginkább szembe, ha a század elejét a „fin de siècle“-el vetjük össze. Ami az akkori igénytelen korban híhetetlennek tűnt fel, az a mai időkben kézzelfogható valósággá lett és majdnem azt mondhatnók, hogy ma a legmeglepőbb dolgokat is természeteseneknek fogadjuk fel, ha a fáradohatatlan szorgalom és folytonos küafás nem tartaná ébren folyton az emberiség érdeklődését. Legalkalmasabbnak tartjuk — ez ugyszólván hagyománygyá lett — így karácsony felé, a kereskedelmi élet sürgés-forgása felé fordítani figyelmünket. Hosszabb sétát tévén a városban, bőségesen adtak meg erre az impulzust azok a fényes kirakatok, melyek egymás mellé sorakozva, hámulattal töltik el az embert. Hígyományos szokás szerint önkéntelenül a legbirtsebb kereskedelmi negyed, a Mariahilferstrasse felé vettem útamat. A sok közül elsőnek a közismert „Leiserer D.“ felé áruháza öllött szemembe,

amely valóságos feltűnést keltő módon halmozta fel kirakataiban mindazokat a pamut- és selyemszöveteket és bájos fenyvési ezüstkéket, melyeket egy évvel-hétfővel sem szeret nélkülözni. Hiteltelenségüknek tűntek fel előttem az árak, melyek minden egyes tárgyon ki vannak tüntetve és igazán imponálónak találom mindent, amit a Lessner-czég nyújt. De nyilvánvaló lett előttem, hogy a nagy keresettség, melynek ez a czég az egész monarchiában örvend, az őrült választékban, a szép, valódi, szolid árakban és az olcsó árakban leli magyarázatát. Csodálatlanul eltele és benső meglepődéssel tértem vissza otthonomba és gondolatban összehasonlítottam a múlt és jelen között — hámultam az új korszakot, mely az ipart és kereskedelmet ily tökélyre vitte.

— A csuzos és kőszvényes betegek ne mulasszák el a kitűnő Johnsen-kenőcsöt használni, mert ez még oly betegeknek is, kik évek óta szenvednek, pár nap alatt tökéletes gyógyulást idéz elő. Kizárólag *Zoltán Béla* udvari szállító gyógytárában kapható, üvegenként 1 forintért, Budapest, V., Széchenyi-tér és Nagykörút-utca sarkán.

— Minden, a sajsónból visszamaradt — kizárólag új és elegáns — szöveteknek és kész öltönyöknek bemutatását tetemesen leszállított árban hétfőn, a hó 12-dikén kezdjük és kérjük szives látogatását. Legmélyebb tisztelettel Monaszterij és Kuzmák utódtai.

— Karácsonykor sokkal kevesebb felesleges limlom vásároltatnék gyermekek számára, ha a szülők csak annyit időt vennének maguknak, hogy a híres Richter-féle Horgony-Kőépitőszekrények feletten érdekes és gazdagon illusztrált árjegyzékét átolvasskassák. Az ebben lenyomatott levelek örvendő szülők és tekintélyes tudósoktól egyhangúlag bizonyítják, hogy nincsen jobb és egyszerűsége tartósabb játék és foglalkoztatószere, mint a Richter-féle Horgony-Kőépitőszekrények; egy tekintélyes svájci pädagogus szívesen mondta: „A Horgony-Kőépitőszekrények egy egész játékszerekként helyettesítenek” és szavait így zárja be: „Csak vigyék a meindégük házába, amelyben boldog szülők laknak! Mi azt hisszük, hogy érdemes egy levelezőlapot kockáztatni és a Richter F. Ad. és társa czégtől Bécsben, I. Obergergasse 16. a legújabb illusztrált árjegyzékét hermentve megfizetni. Mután az új kiadás az új és felette előnyös kiegészítő rendszerek kimerítő leírását is tartalmazza, azért azok is, kik már egy kőépitőszekrény birtokában vannak, az árjegyzék beállítására iránt intézkedjenek.

— Szőkeczsók. „Crème de Fauchon” rögtön finomító és szépítő arczszója. Zsirtalan! Ártalmatlan! 1 tégely 2 korona. Kapható mindenhol. Főraktár: „Ursits”-gyógyszertár, Budapest, Rákóczy-tér.

— Sok ember szerez magának közbefutót ebben a mostani időjárásban. Legjobb védőszer ez ellen, ha Róthy-féle pemete-fűz u k o r k á v a l látja el magát az ember. Ennél jobb szer nem létezik; háromszáz krajczárért minden gyógyszertárban kapható.

— Ragyogó karácsonyfadísz Kertész Todórné.

Napirend.

Naptár: Vasárnap, deczember 11. — Római katólikus: B. 3. Damaz pp. — Protestáns: B. 3. Damaz. — Görög-ország (november 29.): D. 27. Param. — Zsidó: Kislev 27. — Nap két: reggel 7 óra 2 perczkor, nyugszik: délután 3 óra 52 perczkor. — Hold két: reggel 5 óra 2 perczkor, nyugszik: délután 2 óra 40 perczkor.

A miniszterek nem fogadnak.

A mezőgazdasági múzeum a városi régi Széchenyi-széken nyitva délelőtt 10—12-ig, délután 3—5-ig.
A „Hódoló díszfelvonulás”, Kisekhet Ferencz őrülti körképe Varosliget, Andrassy-út végén, látható reggel 9-től este 1/25 óráig. Belépő díj 50 kr. Gyermek-jegy 30 krajczár.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* A Magyar Színház új gazdája. Mint értesülünk, a „Magyar Színház Részvénytársaság” a részvényesek között kiütött egyenetlenkedés következtében nemsokára likvidál. Rövid idő előtt még úgy hirtelt, hogy a társaság részvényeit Hegedűs Béla főrészvényes váltja magához, de ezt a módozatot a részvényesek egy része semmi körülmények között sem volt hajlandó elfogadni. Most aztán a Magyar Színház új tulajdonost kap a „Vigszínház-bérlő társaság” személyében. Az ez ügyben folytatott tárgyalásokat — mint értesülünk — már befejezték és a színház átvételét, illetve átadását nemsokára hivatalosan is publikálni fogják.

* Operaház. Fumagalli Leó, az olasz haritonista (aki azonban legkevesebbet Olaszországban énekel), mikor először Budapesten járt, nagyon sok lelkes hívőre talált a közönségnél és a művészeknél. Ez a lelkesedés nagyrészt annak a boldog tájékoztatásának tulajdonítható, amely nálunk idegen nemzetek színészei iránt uralkodik. Olasz fürdőhelyeken járva látnak apró nyári társulatoknál olyan színészeket, akiknek neveit ott nem ismeri egy lélek sem, és a kik bámulatos temperamentummal és szerföltött kifejtett színpadi érzéssel mozognak a deszkákon.

Mert rossz színész olyan értelemben, aminőben mi ezt például a Nemzeti Színház egyik-másik tagjáról mondjuk, nincs is az egész olasz színészetben. Csakis a Novelliéknel és Zacconiaknál gyöngébb és sokkal gyöngébb színészek vannak ott. Az a végtelen agitálás, amely minden olasz színész lényét átjárja és amely a nézőre érdektelen nem lehet soha, téveszti meg a mi szomszédainkat a földszinten a Fumagalli megítélésénél is. Vendégünk az ő intelligenciája és színészváralkatak, amely fajtától kapott ajándékba, megövjá attól, hogy játékát (hisz hangja, tudjuk, hogy nincs) figyelem nélkül kiserjük. Mindig és szünetlenül kitor belőle az olasz színészművészet gazdagsága, izeg-mozog, dolgozik, keresgél és talál, és a kabátujjából rázza ki az olasz technikai fogások egész hétköznapi csomóját. Am nem tévedjünk akkorát, hogy kiemelkedő művészek tartanak. A stíl előkelősége, az alakítás költői mély-sége és drámai egyenetlensége nagy mértékben hiányzik belőle. De mindenkor zajos fogadtatásra számíthat olyan színházakban, ahol a drámai művészet ábécéje is annyira idegen fogalom, mint a mi Operánkban. Nem lepott meg tehát az a sok taps és kihívás, amelyben Fumagalli Leónak (aki ma a „Rigoletto” dallamait markirozta) ezuttal is része volt.

* Joachimék. Annak a díszes közönségnek, amely ma este a Royalban összegyűlt, az ideai zenevad egyik legnagyobb gourmandiséában volt része. Joachim, a körünkből elszakadt nagy mester, jött el Berlinből társával, Halírral, Wirth-tel és Hausmannal és mindnyájan magukkal hozták főlégs művészetüket. Elhalmozták vele a kamarazeneirodalom három nagybecsű termékét, amelyet ezuttal eladttak: Haydn C-dur, Brahmás A-moll és Beethoven B-dur vonósnégyeseit. Az az előkelő szőnyegű klasszikai pátoz, az a nemes stilszerűség és költői ihlet (a technikai bravurokról nem is szólva), amit annyiszor megszudáltunk e társaságnál, ma is erőt és fényt adott játékoknak. A közönség természetesen viharos ovációkban részesítette a művészeket.

* A postások hangversenye. A posta- és táviráda-tisztviselőknél van egy zene- és ének-egyletük, mely minket mai hangversenye után teljes zavarba ejtett művészi céljait iránt. Lind Marcella poetikus éneke és Mosshammer Román hárfajátéka mellett hallottunk ezen az estén néhány rendkívül nehéz khorust olyan előadásban, mely vetélkedett a mai politikai helyzet zavarróságával. Ha idáig csak annyire haladtak, jobb lett volna ez titokban tartaniok. A posta- és távirádatok megsértése nem szép cselekedet.

* Hírek a Vigszínházból. A Vigszínház legközelebbi újdonsága Hennequin-nek „Családi örömök” (Le joie de foyer) című francia bohózatára lesz, amelyet a Vigszínház a párisi Palais Royal színház műsorából szerzett meg. Deczember 17-én, szombaton kerül bemutatásra. A színház igazgatóságát újévtől kezdve szerződtette Megyeri Dezsőt, aki legutóbb a kolozsvári Nemzeti Színháznak volt igazgatója és több ízben Budapesten is vendégszerepelt.

* Karácsonyi hangversenyek. E hónap 25-én, vasárnap, délután és másnap, 26-án este a brünni Beamtnégyes fog énekelni Budapesten a Royalban. A kvartett ugyanazt a vidám műfajt kultiválja, mint a bécsi ismert Udel-négyes.

* Filharmoniai hangverseny. A negyedik filharmoniai hangverseny szerdán, 21-én lesz Richter János vezénylete alatt. Ezen a hangversenyen közreműködik Mildenburg Anna, a bécsi udvari opera drámai primadonnája, és a zenekar elsősző mutatja be Buttykai Ákos „Scherzó”-ját.

* A téli szalon. A képzőművészeti társulat azt az üdvös reformot hozta be a téli szalon ötletéből, hogy díszes és művészi értékű katalogust nyomattak, amely a tárlat legszebb ötven képét tartalmazza s ezt a katalogust harmincz krajczárért árulja, tehát oly áron, amilyenért semmi külföldi tárlat katalogusát nem lehet megkapni. E díszes és minden ízében tökéletes könyv, mint önálló munka is becses, s akik a tárlatot látták, szép emléket bírnak benne, a vidéki közönség pedig hü képet kap ez olcsó és díszes kötetkében, a tárlat legszebb műveiről. A katalogust úgy a fővárosban, mint a vidéken könyvkereskedések útján árulják. A katalogust, a társulat megbízásából, a Singer és Wolfner czég adja ki és Hornyánszky nyomatta.

* Nikó Lina köszönete. A Vigszínház kitűnő művésznője, Nikó Lina, fölkerit a következő sorok közlésére:

Tekintetes Szerkesztőség!

Harminczéves művészbülemom alkalmából a megtisztelésnek és a szeretetnek annyi sok jele nyilvánult meg csekélységem iránt, melyről még álmodni is alig mertem volna.

Engedje meg tekintetes szerkesztő ur, hogy ezen az uton mondjak köszönetet a sajtónak a közönségnek és mindazoknak, akik jubileumom alkalmából rólam megemlékeztek és jóságukkal elhalmoztak.

Kérem a tekintetes szerkesztőséget, hogy a pár soraimnak becses lapjában helyet engedni kegyeskedjék.

Budapest, deczember 10.

Mély tisztelettel.
Nikó Lina.

* Miss Mary Halton. A Magyar Színházban miss Mary Halton szombaton és vasárnap újra vendégszerepel a „Gésák”-ban.

Az unatkozó király.

— Chapi spanyol operetteje a Népsházban. —

Két énekszámra tapsolt a közönség a mai bemutató estén. Mind a kettőt, úgy halljuk, Barna Izsó, a Népsház karmestere írta és nem Chapi. Az egyik a második felvonásban egy duette táncz-czal (Hegyi Aranka úgy tánczolt, mint talán egykor Pepita), a másik egy „Szent vagy örült” refrainú kuplé, amelyet Németh fölségesen énekelt.

Chapi személyesen, úgy látszik, igen gyöngy zenész. Képességeit nem látjuk egészen tisztán. Az ő művéből csak egy zongorakivonatot került Budapestre és e kivonathoz hangszerezte meg a darabot Barna Izsó. A zenész emberre nézve tehát az „Unatkozó király” budapesti bemutatója egyértékű azzal, mintha Chaptól nem hallott volna egyetlen egy ütemet sem.

A hangszerezés ma a szimfonikus és a színpadi zenében nem különösebb a műnek, hanem tartalma, színe, hangulata, jóformán mindene. A dallam, ritmus, időmérték és tempó azonossága mellett egyáltalán nem közömbös az, hogy ugyanazt a melódiát vajjon a hegedűk veszik-e szárnnyakra, vagy pedig egy klarinét és egy gordonka dalolja el nekünk kettőben. Minden hangszerek megvan a maga külön lelke, a maga külön espritje, külön ékesszólása és humora. Aki tehát azt véli, hogy ma este Chapi operettejét hallotta, minden esetre hallucinál.

Egy operette, amelyet a szerző zongorakivonathoz csinált egy idegen kéz, minket ép oly kevéssé érdekel, mint az a Makart-kép, amelyet Makart rajzolt, de nem festett. És önök mit szeretnek jobban: a pástétom receptjét-e vagy a pástétomot? Mi Chapinak egy receptjét kaptuk, a jőztjét nem.

A szerző tehetségéről tehát — ismételjük — csak fontatással merünk nyilatkozni. Amennyit a dallamszövésből, ritmikái leleményből és harmonizálásból megsejthettünk, abból az az impresszió, hogy Chapi fölötté hétköznapi zenész. Sem egyéni, sem nemzeti jellege. Amolyan csavargó-stílj van. De főként régi osztrák zene az, amit ír. Van egy-két gügyögő pásztorgala is, amelyet Európán kívül a spanyol gyarmatokon (ahol ez az operette idáig színre került) a kubai ültetvényesek nagyon hangulatosnak találnak.

A szövegek könyv is az operette-irodalom gyermekeveire emlékeztet. Azt a királyt, aki unalmában bentazza az országot és aztán nőtől vesz egy falusi kislányt, modern írók már rég detronizálták.

A darabot Szalai Emil és Hevesi Sándor spanyol tüzrel fordították.

A czimszerepet E. Hegyi Aranka igen finoman játszotta. Bárdi Gabi csinosan énekelt és a közönség jó hangulatát Németh aranyos kedélye mentette meg.

FŐVÁROS.

(Képviselősd.) A köztörvényhatóság legtöbb tagja azt hiszi, hogy az új városképe valamilyen fiók parlament. Így már ott is ugrandoznak, verdesik a padot, fenyegetőznek és obsztrúálnak. Sőt, hogy teljes legyen a hasonlat, rendeznek napirendvitat személyes kérdést, házszabály-ügyet, amíg a köztörvényhatóságnak nincs házszabálya. hanem ügyrendje, továbbá némelyek kétórás beszédeket — olvasnak fel Szóval meg van minden, néha még a szükséges karzat is — csak buffet nincs. Holott mit ér a Ház, mit ér a folyosó buffet nélkül? A multkor obstrukciós közgyűlésen pendítették meg ezt a nem annyira életre, mint torokra való eszmét. És többen nagyon fölkarolták a dologt. Halmos János polgármester is csatlakozott hozzá. Így történt, hogy a tanács pénzügyi osztálya utasítást kapott a polgármestertől, csinálja meg a költségvetést: mibe kerül a buffet? Az ügyosztály úgy állapodott meg, hogy a buffet célszerű lesz, mert a polgármester akarja és mert a buffethölgy . . . stb. Tehát lesz buffet. Hála Istennek.

Hova lesz a tíz millió?

(A közgyűlés ötödik napja.)

A köztörvényhatósági bizottság ma délután ötödször gyűlt egybe, hogy a költségvetést tárgyalja és ma szem végezt. Csak harminczhat tételt szavazott meg, ami összesen tíz millió néhány ezer forintba kerül.

Akik pedig ezt a horribilis összeget megszavazták, összesen ötvenegyen voltak. A bicikli-adót nem lehetett szavazás alá bocsátani, hétfőre maradt, mert ehhez legalább száz bizottsági tag kell, ellenben a milliós és félmilliós címek csak ugy néhány-tak-vetődtek.

Vaszilievits János tanácsnok felolvasta a címet és az összeget. Kasics Péter, Dezsényi József és még néhányan felszóltak, Halmos János polgármester ajánlotta a tételt és a közgyűlés — szavazott, mint a gép. Így megy a részletes vita. A vízvezeteki kiadások meghaladják a félmilliót. Mindegy, ugyszólván megjegyzés nélkül el fogadják. Tavaly és azelőtt mindig ez volt a részletes tárgyalás utközője.

A mai nap nevezetessége különben Morzsányi Károly felszólalása volt, aki régóta nem beszélt a közgyűlésen. A gyanuba vett erszébetvárosiakat védelmezte a Wesselényi-utca szabályozása miatt való támadások ellen.

Bármin képen van azonban a dolog, akár az ő vezetése alatt itt-ott megjelent deputációk kérelmére, akár mások közbenjárására (vagy talán egyéb elfogadó okokból) szabályozták ezt az utcát, sehogysem világost miért nem hozták eddig nyilvánosságra e hat-százezer forintba került kisajátítás számadásait, holott az utcát már meg is nyitották és miért nem fizetteti a főváros a költségeket az érdekelt felekkel, mikor a házak értékét itt most óriási módon felfúvotta. Talán csak nem az a körülmény játszik itt is szerepet, hogy a kisajátításból pör keletkezett és a pörben két bizottsági tag képviseli a felek érdekeit a fővárossal szemben?

A közgyűlésről, amelyet Márkus József főpolgármester vezetett, részletes tudósításunk a következő:

(Fizetés és lakbör.)

A rendes kiadásoknak ex az első tétele. A főpolgármesteri hivatal, tanácsi ügyosztályok, árvaszék, kerületi előljáróságok, iktató, kiadó, levéltár, ügyészi, statisztikai, mérnöki hivatal, vásárigazgatóság, számvénység, számvénységi végrehajtóság, központi pénztár, adószámvitel, adóhivatalok, gazdasági hivatal, kórházi birtosok, kórházi gondnokság tartoznak ide s 1,834,050 forint az ezekre praeminált összeg.

Kasics Péter a vásárigazgatóságot fölössleges hivatalnak tartja. 8024 forinttal szerepel itt elég volna az idei kiadás is, ami csak 7952 forint. Különben indítványozza, hogy január elsejéig tétessen a közgyűlés a tanácssal javaslatot, miképen lehetne ezt a kiadást redukálni, vagy törölni.

Boros Soma a gazdasági hivatal 21.635 forintját sokalja és indítványozza a hivatal újjászervezését.

Dr. Hecht Ernő a számvénységi végrehajtóosztály eltörlesztését indítványozza, amely 20,156 forinttal szerepel most is a költségvetésben.

Kollár Lajos az egész adminisztráció reformjának a megsürgetését ajánlja.

Dezsényi József az adószámviteli hivatal reorganizálását sürgeti, hogy a 388,109 forint kiadás apadjon.

Halmos János polgármester, Lampl Hugó főszámvénő felszólalása után az indítványokat mind leszavazzák, csak a gazdasági hivatal újjászervezését fogadják el. A költség az 1.834,050 forint tehát marad úgy, amint van.

(Az itatós papír.)

Gerő Lajosnak az általános vitában való felszólalása szálló igévé tette az itatós papírt.

Az egész adminisztráció haragszik arra is, aki az itatospapírt kitalálta s ezenul valószínűleg a porzót számítja föl — dupla krétával.

A szolgálk ruházatára 16,465, seregélyekre és jutalmakra 12,000 forintot kifogás nélkül megszavazzák, hanem jön az irodái szükséglet 138,079 forinttal.

Vaszilievits János előadó itt fejti meg az itatospapír találos kérdését. A magyarázat az, hogy a tanács nem az előljárók előterjesztéseit vette a költségvetésbe, hanem maga állapította meg az erszébetvárosi előljáróság budgetje alapján minden kerület kiadásait.

— Tehát nem az előljáróság, hanem a tanács a bűnös — vágja oda valaki.

— Elég baj! — dupláznak rá többen.

Kasics Péternek nincs egyéb kívánsága itt, mint hogy a hivatalos lapot a négyszáznál több kerületi választmányi tag is megkapja, ami kétszáz forinttal szaporitáná a költségeket.

Dezsényi József nem tudja, hogy mit jelent emnél a tételnél a különféle cím alatt fölvetett 15,820 forint. Hisz minden kiadás névszerint föl van sorolva. És valamennyi tételnél szerepel egy „különféle”, ami összesen ötödfele száz ezer forintot reprezentál.

A többség azonban módosítás nélkül elfogadja a tételt.

(A bérkocsi.)

A hivatalos helyiségek jókarban tartása és bérösszege fejében 277,000 forintot szavazzák meg szó nélkül. A bérkocsikra 38,000 forint van fölveve, bár minden hivatal még külön bérkocsi számilát vezet s ezenfelül négy-öt külön fiaker is rendelkezésre áll a fővárosnak — másutt elszámolt jó pénzért.

Herzog Péter 35,000 forintot ajánl, ennyi is elég, sőt sok is.

— Hisz külön ügyosztályt kell szervezni a fiakerezesekre, — kiált közbe Breslmayer Kálmán, — másképen 130 forintot képtelenség naponta elfonfortáblizni.

Halmos János polgármester megjegyzi, hogy a bérkocsikköltség egy részét megtörítik az ügyfelek.

— Akkor még nagyobb pazarlás — mondja Kasics Péter, aki pontról-pontra kimutatja, hogy a gazdasági hivatal is, a mérnöki hivatal is, mind külön kocsipénzt kapnak.

A következő tétel a végrehajtás utján lefoglalt ingóságok 3920 forintos fuárdija.

Dezsényi József azt kérdezi, hogy vajon nem fiakeren szállítják-e a párnát, dunyhát, mosóteknőt, mert máskülönben négy ezer forintot ó nem tudna elszámolni.

A többség a bérkocsi tételét is, a fuárdijakat is elfogadja.

(Nyugdíj, kegydíj.)

Az élelmezési díj 17,000, utiköltségek 2800, adóösszeírás 5,800, földadó kataszter 1,500, háromszögelés, utcái címintáblák 36,000, talajvizsgálat 1100 forintot tétele-megjegyzés nélkül át-esik a közgyűlés retortáján, csak az utcák címénél szólal föl Virava József avégett, hogy a táblákra nyilat festessenek tájékozásul, hogy merre vannak a nagyobb számok. Amit el is fogadják.

A nyugdíj 276,200 forintjába kerül a fővárosnak. Ebben azonban a kegydíjak is benne vannak, amit Hecht Ernő, kifogásol s kéri, hogy ezenul külön-külön tüntessék ki a két összeget.

Dezsényi József sürgeti a nyugdíjszabályzatot, mert . . .

— A főszámvénőnél van — szól közbe a polgármester.

— Mert vannak tisztviselők — folytatja Dezsényi — akik húzzák a nyugdíjat és mint díjokok külön fizetést kapnak a fővárostól.

Hecht Ernő indítványát is és a nyugdíjtételt is megszavazzák s hozzájárulnak a végkielégítések 4000 forintban megállapított összegéről szóló javaslatához is.

(Házmester a kaszányákban.)

Az állami adók címén fölvetett 66,726 forintos tétel után az épületek jókarbantartása következik 183,440 forinttal. Ebben a kaszányák 46,000 forinttal szerepelnek.

Hajós Zsigmond: Ugy tudom, hogy a kaszányákban a szolgálati szabályzat tartja fenn a tisztaságot, nem a házmester.

Halmos polgármester kimagyarázza, hogy kell házfelügyelő is, házmester is.

Kollár Lajos a közraktárak külön mérnökfelügyelői 50 forintos havi kiadását kifogásolja. Hivatalos időben dolgozik ott a mérnök, külön fizetést ezért nem adhatni.

Kasics Péter: Heuffel Adolf középitési igazgató felszólalása után ezt a tételt is elfogadják.

Hozzájárul a közgyűlés a bérbeadott fővárosi épületekre szánt 10.600 és a mezőgazdasági 108.810 forintos kiadáshoz is.

(A parkok.)

Kollár Lajos felhozza, hogy a parkok feptartására előirányzott 178.138 forintban szerepel a lánczhid két oldalán, a Fazekas- és a Pálffy-téren levő, összevéve sem több, mint száz fa is, ami 1000 forintnál többbe kerül a fővárosnak.

Gandel János csodálja, hogy ilyen garasos takarékoskodást is sürget valaki.

Halmos János azt mondja, hogy a szóban forgó száz fára három bakter ügyel, ezért kerül annyiba és a közgyűlés helybenhagyja.

(A vízvezeték.)

A Rudas-fürdő 60.486, az artézi fürdő 18.814 forinttal szerepel. Elfogadják.

A vízvezetékre 555,594 forint van a budgetben.

Dezsényi félhozza, hogy még ezt is túlhaladják a kiadások, mert 40—50,000 forinttal minden évben többe költenek, mint amennyit szabad volna. A vizórák tisztogatása 15,000 forintba kerül és vizutfogyasztás címén sokkal kevesebb a bevétel. Akkor minek a vizóra? Azután ki parancsol a vízműigazgatónak? Mert az senkinek sémi akar fölvilágositást adni.

Halmos polgármester közbeszól: A vízműigazgató a középitési igazgató és a tanács hatásköre alatt van és a közgyűlés a vízvezeteki 6800 forintos külön kiadással együtt elfogadja a tételt.

(A partikularizmus.)

Vám és jövedékkezelés 232,064, közraktári segélyjárulék 60,000, tóketörlesztés 759,322, kamatok 2,356,008, bel- és kültekli utak építése 225,200, jókarban tartása 460,000 forint. Mind elfogadják.

Hanem az új kövezesek 766,866 forintos tételénél felemelkedik Morzsányi Károly. Dezsényi azt mondotta az általános vitánál, hogy a Wesselényi-utca szabályozását befolyásos emberek segítették elő. Kik azok a befolyásos emberek, nevezze meg. Mert igaz, hogy ő vezette a különféle deputációkat a szabályozás ügyében . . .

— Ahá! Ahá, bevallja — szól át valaki a ferenczvárosiak közül.

Ő azonban ebben nem lát semmi megrovásra méltót.

Ehrlich G. Gusztáv föláll és integet. Már most mentve az Erszébetváros hírneve.

— Üljön le! Mit ugrol? Talán a gyomra fáj, Ehrlich ur! — mókáznak többen, mire Ehrlich G. Gusztáv méltóságosan helyet foglal.

Dezsényi József személyeket ugyan nem nevez meg, de ismételt hangsulyozza, hogy a Wesselényi-utca szabályozásánál magánérdekbe széltek.

Weisz Berthold is megjegyzi, hogy a Wesselényi-utca ügyénél sürgösebb dolga is volt a fővárosnak.

Kasics Péter a budai, Mezey Péter a szentmihályi utak javítását sürgeti s a közgyűlés ezt a tételt is, az utcák, terek jókarban tartására előirányzott 382,000, csatornaépítésre és tisztogatásra fölvetett 304,080 forintot is elfogadja.

(Az utca-tisztítás.)

Az utcák, terek tisztogatására és öntözésére 741,300 forint van fölveve.

Dr. Grossz Sándor a külteklek jobb tisztogatását sürgeti, mert mindenütt botrányos a rendetlenség, tisztatlanság.

Weisz Berthold nem tudja, miért akarnak az utcaszűrógépóknak 10450 forintot extrahálás csináltatni, kenyeret adjanak nekik, ne ruhát.

Dezsényi József dr. Grossz Sándor indítványát partolja.

A közgyűlés elfogadja a tételt.

(Még néhány apróság.)

A házmestert kibordása 192,150, az utcák, terek világítása 239,802, a szabad dunai fürdőly kezelése 11,100 forintba kerül.

Dezsényi József és Kasics Péter hozzászóllása után mind elfogadják változatlanul s az elnök a többi tétel tárgyalását hétfőre halasztja.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— Sikkasztó ügyvéd. László Lajos debreczeni csendőr háromszáz forintnyi összekuporgatót pénzével feljött a fővárosba, hogy itt szerencsét próbáljon. Itt találkozott egy régi barátjával, aki azt a tanácsot adta neki, hogy forduljon Steiner Károly, gyakorlatától felfüggesztett ügyvédhez, aki már másoknak is szerzett állást és bizonyos közvetítési díjért őt is majd bejuttatja valami jó hivatalba. László megfogadta a tanácsot, elment Steinerhez és neki negyvenhét forintot adott előre. Mielőtt azonban az állást megkapta volna, Debreczenből értesítést kapott, hogy felesége meghalt és reá valami kis pénzt hagyott örökségül. László megbízta az ügyvédet, hogy vegye fel számára Debreczenben a pénzt. Hosszu idő telt el és László se állást, se pénzt nem kapott az ügyvédtől. Aggódni kezdett és Debreczenbe fordult felvilágosításért. Az árvaszkéltől azt a választ kapta, hogy az ügyvéd már régen felvette számára a harminczhárom forintnyi örökséget. Erre László feljelentette az ügyvédet. A vizsgálat folyamán még Breier Ignác kereskedő is vádat emelt Steiner ellen, amiért egy neki behajtás végett átadott követelését elsikkasztotta. Az ügyészség csalás és sikkasztás miatt emelt vádat Steiner ellen. A budapesti büntető törvényszék pedig egy csalás és kérendbeli sikkasztás vétségében találta a bevádolt ügyvédet vétkesnek és négy hónapra fogháza ítélte.

— Szerencsétlenség a vadászatban. Vidám vadásztársaság időzött a múlt év december havában Kis-Tarcsán. Körvadászat volt és mint ilyenkor lenni szokott, a vadászat vezetője mindenkinek meghagyta, hogy minden kör után szedjék ki a puskából a töltényeket. Villás reggeli idején befejeződött az egyik kör és a vadászok kiszedve fegyvereikből a töltényeket, leültek falatozni. A töltényeket vadász-szokás szerint egy helyre halmozták össze. Willek Vilmos földbirtokos kocsisának, Hegedűs Andrásnak több fegyvert adott át őrizet végett. A kocsis habralgatni kezdett és egyszerre egyik puskát — melyben benfelejtették a töltést — eldördült. A lövés a kocsistól négy lépésre álló Bársony Lajos kocsis-embert taláta, még pedig oly szerencsétlenül, hogy a sebesült hét hónapig nyomta az ágyát. A rögtön megindított vizsgálat kiderítette, hogy a fegyverben Kovács Károly rákos-csabi községi jegyző felejtette benn a töltést. Így aztán az ügyészség indítványára a pestvidéki törvényszék Hegedűs András kocsist és Kovács Károly jegyzőt gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vádjával idézte törvény elé. A törvényszék Hegedűs András tiz forint fős és öt forint mellékbüntetésre, Kovácsot pedig husz forint fős és tiz forint mellékbüntetésre ítélte.

A patriárka hagyatéka.

Több ízben esett már szó azokról a pörök-ről, amelyeket dr. Gruics János újvidéki lapszerkesztő egyre-másra indít a néhai karlóczai patriárkának, Angyelic Germanának örökösei ellen. Ezeknek a pöröknek a révén dr. Gruics már közel nyolcvanezer forinthoz jutott, igaz, hogy nagy áldozatok árán, mert közben hosszabb ideig le is volt tartóztatva annak a gyanuja alatt, hogy a patriárka nevént hamisítja, s ily hamisított okmányok alapján perli az örököseket. A királyi kuria végre megszüntette ellenében a büntető eljárást.

Ma délelőtt ismét két ilyen pörrel foglalkozott a kuria felülvizsgáló tanácsa.

Az első pörnek előzményei ezek: Gruics Jánosnak édesanyja, Gruics Alexandra állítólag nagy érdemeket szerzett a magyarországi szerb egyházközség körül oly módon, hogy amikor a szerb hierarchia érdekeit védő egyetlen újvidéki hirlap a tönk szélén állott, Gruicsné nemcsak hogy azonnal deponált tízenegyezer forint kaucziót az újság számára, hanem inspirálta a fiát, aki aztán a szent úgyre való tekintettel el is vállalta a lap szerkesztését. Ez érdemek elismeréséül Angyelic patriárka kötelezte magát, hogy Gruics Alexandrának tízenkétezer forintot ajándékoz. Erről okiratot is adott az asszonynak, akit azonban halála meggátolt abban, hogy a szép honoráriumiót fölvegye.

Mint hogy Gruicsnének a fia, dr. Gruics János lett az örököse, ez most az 1887-ben készült okirat alapján pörölte a patriárka örököseit:

Angyelic Istvánt és a karlóczai szerb egyházközséget.

Ugyancsak ezeket pörli dr. Gruics, mint engedményes, egy másik ajándék-ügyletből kifolyólag. Valami Popovics nevű újságíró állítólag kitünő szolgálatokat tett Angyelic German patriárkának, aki hala fejében oly értelmű okiratot adott Popovics feleségének kezeihez, hogy tízenkétezer forintot hagyományoz neki a leányának, Dobrillának a nevelésére. Az anyja ezt az okmányt — nem tudni, mi okból — dr. Gruics Jánosnak adta, aki most ezért a tízenkétezer forintért is perelte a patriárka örököseit.

Ezt a két pört utóbb egyesítették, s az újvidéki járásbíróság, mint első fórum még tavaly itélkezett benne olyképen, hogy dr. Gruics Jánost keresetével elutasította. Az ítélet megokolása Gruicsra nézve igen kedvezőtlen. A becsatolt okiratok — ugymond a megokolás — úgy alak, mint tartalom tekintetében hiányosak. Gyanús, hogy a tanúk mindegyik ilyen pörben ugyanazok a személyek, s furcsa az is, hogy a patriárka egy szelét papiroson ily nagy összegekről szóló kötelezvényt állított volna ki, s hogy magát egyszerűen German patriárkának írta alá. Az egész pörökösdes úgy tűnik föl, mintha dr. Gruics, mielőtt az egyik pörből szerzett pénze elfogy, sietve indít másik pört. Szóval a járásbíróság olyformán nyilatkozik, hogy az aláírások és az okmányok hamisítványok.

A felebbezési bíróság helybenhagyta az első bíróság ítéletét.

Dr. Gruics ekkor a kuria felülvizsgálói tanácsához fordult, azzal a kéréssel, semmisítse meg az eljárt két bíróság ítéletét, rendeljen el új tárgyalást s hallgattasson ki új tanukat. Dr. Környei Ede, dr. Gruicsnak jogi képviselője, ma hosszasan megokolta a felülvizsgálói kérelem teljesítésének szükséges voltát. A pörben annyi az aktá, hogy az ügy előadása délelőtt tízenegy órától délutáni három óráig tartott. A felülvizsgálói tanács határozatát csak hétfőn délelőtt tízenegy órakor fogják kihirdetni.

Sajtópör vádolt nélkül.

A „Földmivelők” szaklapja 1897. augusztus hatodikán kiadott nyolczadik számában „A felső-dabasi atyauristen” felirat alatt közölt cikkért az esküdtszék verdiktje alapján két havi fogháza ítélt a budapesti büntető törvényszék mint sajtóbíróság Szalay Istvánt, a cikk íróját. A „Világzabadság” című szocialista újság 1898. márczius 3-iki számában „Két havi fogház” felirattal közölte ezt az ítéletet és szórószóra újból lekötölte az annak alapját alkotó cikket. A királyi ügyészség ezért a „Két havi fogház” cikk szerzőjét, Bors János orosházi napszámot sajtóbíróság elé idéztette.

A budapesti büntető törvényszék mint sajtóbíróság, ma tárgyalta ezt az ügyet. A tárgyalást Zsitvay Leó törvényszéki elnök vezette, szavazóbírák Cseke és Bakonyi bírók voltak. A vádat dr. Sélley Barnabás királyi ügyész képviselte.

A tárgyalás megkezdésekor a vádolt nem volt jelen és ezért az elnök fél órára felfüggesztette a tárgyalást. A vádolt azonban a kitűzött időre sem volt sehol található és így az ügyész indítványára a törvényszék makacssági tárgyalást rendelt el.

Az esküdtszék megalakulása után az elnök figyelmeztette az esküdtteket a tárgyalásra kerülő ügy rendkívüli voltára, amennyiben nyolcz év óta ehhez hasonló esetet a budapesti sajtóbíróség nem tárgyalt.

A bizonyító eljárás folyamán kiderült, hogy a cikk újból való közzétételéért Bors János napszám vállalta el a felelőséget azzal a kijelentéssel, hogy a cikket lemásolva közlés végett átadta Csizmadia Sándor szerkesztőnek.

Az ügyész az 1848. XVIII. törvénycikk huszonhetedik szakasza alapján emelt vádat Bors János ellen. Ezután az elnök a következő kérdéseket terjesztette az esküdték elé:

1. Foglaltatik-e az inkriminált közleményben azonos cikk azzal, amelyért a sajtóbíróság a büntető törvénykönyv 262. szakasza alá eső rágalmazás vétsége miatt Szalay Istvánt elítélte?

2. Bors János tette-e közzé a közleményt?

3. Vétkes-e tehát Bors János?

Az esküdtszék ezután tanácskozára vonult vissza. Fél óra múlva Henszlmann Kálmán, az esküdték elnöke kihirdette a verdiktet, amely szerint az esküdték mind a három kérdésre egyhangulag igennel feleltek.

A törvényszék a verdikt alapján három havi fogháza és száz forint pénzbüntetésre ítélte Bors Jánost.

A HIVATALOS LAPBÓL.

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Forstner Stefánia somorjai államilag segélyezett községi polgári iskolai helyettes tanítónőt ugyanezen iskolához a XI. fizetési osztály 3-ik fokozatába segédtanítónővé, Bácsai Lajos okleveles tanítót a vajka-szerenyészeti állami elemi népiskolához rendes tanítónővé, Retzler János okleveles tanítót a giszlafalvai állami elemi népiskolához rendes tanítónővé, Lebánc Antal okleveles tanítót a klopodiai állami elemi népiskolához rendes tanítónővé, Bóer Euszebia okleveles tanítónőt a mező-livádiai állami elemi népiskolához rendes tanítónővé, Györgyossy Ilona okleveles tanítónőt a varadiai állami elemi népiskolához rendes tanítónővé kinevezte. — A budapesti ítélőtábla elnöke Mandel Károly ügyvédjelöltet díjas joggyakornokká nevezte ki. A debreczeni ítélőtábla elnöke Móricz Károly m. szigeti lakos végzett joghallgatót segélydíjas joggyakornokká, Zölg István debreczeni lakos végzett joghallgatót díjtalan joggyakornokká nevezte ki. A kolozsvári pénzügyigazgatóság Badaméri Zsombor kolozsvári lakost a kolozsvári magyar királyi adóhivatalhoz díjtalan és ideiglenes adóhivatali gyakornokká nevezte ki. A budapest-székesfővárosi magyar királyi adófelügyelő Mihalovich Imre képviselőházi napidíjas szolgát ideiglenes minőségű magyar királyi állami becussé nevezte ki.

Magyar név. Huber József m. váltóór érsekújvári lakos, valamint Endre nagykorú és Ágost kiskorú gyermekei Hazafra, Hass Lipót révi illetőségű m. vizsgáló lakatos budapesti lakos, valamint kiskorú gyermekei Gyula, Sándor, Pál és Irén Havasra, Kempe János zsolnai illetőségű m. főmozdonyvezető zsolnai lakos, valamint kiskorú gyermekei Anna, Tivadár, Ottó és Gyula Keményre, Hartman Sámuel m. hivatalnok félegyházi lakos, valamint kiskorú gyermekei Árpád, Ella és Jolán Keményre, Holczbauer Géza m. irodalmi szolnai lakos Zoltánra, Niederkirchner Tamás m. pályőr kecskeméti lakos, valamint kiskorú gyermekei Tamás, Lajos és József Nagyra, Lauček Gyula m. raktárnok nyitrai lakos Rétre, Heinemann Antal m. állomásfővizsgáló gyakornok tömegyeri lakos, valamint kiskorú fia József Oroszra, Kastler Antal m. vonatmálházi dunaszerdahelyi lakos Keményre, Kugyela István m. váltóór újbányai lakos, valamint kiskorú fia István Kovácsra, Herk József m. állomáselőjáró sarluskai lakos, valamint kiskorú Lenke és Kálmán gyermekei Tihanyra, Mlinek Ferenc m. pályőr pozsonyi lakos, valamint kiskorú gyermekei Béla, Mária, Lajos, Géza, László, Francziska és István Molnárra, Mikulecz Ferenc m. állomásfővizsgáló pozsonyi lakos Dárdahegyre változtatták nevüket belügyminiszteri engedéllyel.

Pályázatok. (Budapesti Közlöny 284. sz.) Német tolmácsi állásra a magyar-őrári járásbírósnál, több segélydíjas joggyakornoki állásra a szegedi ítélőtábla kerületében, albirói állásra az élesdi járásbírósnál, írői állásra a körmendi járásbírósnál, albirói állásra a nagykarolyi járásbírósnál, albirói állásra a fehértomplói járásbírósnál van pályázat kihirdetve.

NYILT-TÉR.

A legnagyobb gavadérok

is viselhetnek feltűnő olcsó árért kézen kapható ur ruhákat, ha szükségleteiket nálunk szerzik be. A mesteri szabást czégünk előkelő hírneve biztosítja, a munka kivitelét pedig az illető képe elárulja. Méretutáni megrendelésekre külön szövegtraktárunk van, kizárólag tiszta gyapjú és valóban gyönyörű mintájú kelmekből.

Karácsonyi és Társa

főrl. szabók

IV. ker., Múzeum-körut 39.

GLOBOWSKI és TÁRSA

BUDAPEST,

Erzsébet-ut. 19.

REMINGTON

trógerővel
díjmentesen, vétélőkülsővel
nélkül, az ország bármely részében bemutatnak.

Téli kura
Szt.-Lukácsfürdőben
 Budapest.

Rheumatikus bajok, láz, vény, neuralgiák, ischiasis, stb. ellen. Nagy hatású gyógyfürdő, külön fürdő, masszázs, gyógyvizesel. Lakás és teljes étkezés. Ár 25 ft. Hetente. Lrt. Megtérítés kizárva. Prospektus ingyen küldés igazgatóság.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

New-York, december 10.

	decz. 10. cents	decz. 9. cents.
Buza decemberre	71 ¹ / ₂	70 ¹ / ₂
" áprilisra	73 ¹ / ₂	72 ¹ / ₂
" májusra	70 ¹ / ₂	69 ¹ / ₂
Tengeri decemberre	39 ¹ / ₂	38 ¹ / ₂

Chicago, december 10.

	decz. 10. cents	decz. 9. cents
Buza decemberre	64 ¹ / ₂	63 ¹ / ₂
Tengeri decemberre	32 ¹ / ₂	32 ¹ / ₂

A hétről.

(Visszatérés a 4%-os kamatlábhoz. — A központi hitelszövetkezet igazgatósága és a Köztelek. — A pénzügyi viszonyok. — A tőzsdéről.)

— ndv. — Dr. Kaizl osztrák pénzügyminiszter expozéjában, amelyvel költségvetését a Reichsrath képviselőháza elé terjesztette, kinyilatkoztatta, hogy a 3¹/₂%-os beruházási járadék helyett 4%-os korona-járadékot szándékozik kibocsátani és ilyen értelemben kérte a pénzügyi törvényben részére adandó felhatalmazást módosítani. Dr. Kaizl abban a nézetben van, hogy a pénzügyi viszonyok most az emelkedő kamatláb irányzata uralkodik és hogy ennélfogva az államnak is vissza kell térnie kölcsöneinél a magasabb kamatlábhoz, ha nem akarja, hogy a tőkében ráfizesse azt, amit a kamatokban megtakarít. Dr. Kaizl ezeket az osztrák parlamentben mondotta Ausztriára vonatkozólag. De az ő szavai nekünk is szólnak. Magyarország is kreált ezidén egy 3¹/₂%-os korona-értékű járadékot, amely 88¹/₂%-os kurzuson áll most, holott 1893. márczius 7-ikén 92¹/₂%-os árfolyamon lett kibocsátva. A 3¹/₂%-os magyar korona-értékű járadék kölcsön tehát 4%-al súlyosabb kibocsátási árfolyama alá esett és ha a pénzügyminiszter ma akarna ilyen járadék-papírt kibocsátani, a kincstár számára nem takarítana meg semmit. Mert egy 4%-os névértékű kölcsön pari árfolyamon kibocsátva ép annyiba kerül, mint egy 87¹/₂%-os árfolyamon emittált 3¹/₂%-os kamatozású kölcsön. Ez utóbbinál magasabb árfolyamot pedig elérni ma alig lehetne. Egyszóval: dr. Kaizl, amikor hibáztatta hivatalbeli elődjének eljárását, a magyar pénzügyminiszter címére is beszélt és azon szoros gazdasági viszonyról fogva, amelyben a monarchia két állama egymáshoz áll, az osztrák pénzügyminiszter eljárásából, fájdalom, Magyarországnak is le kell vonnia némely következtetéseket. Ennek a beismerése nem szégyen, ez elől elzárkózni nem lehet és az osztrák pénzügyminiszter férfias bátorsága minden esetre dicséretes. Mert nem szabad feledni, hogy abban a tekintetben, vajjon kibocsáthatók-e állami kölcsönök a négy százalékos típuson aluli kamatozással is, Ausztria mindig előnyben volt és ma is előnyben van felettünk. Neki (néhány államosított vasuti részvénytől és kötvénytől eltekintve,) már egyáltalában nincsen négy százalékosnál magasabb kamatozású állam-papírja, míg Magyarország vállalt még nyomják a 4¹/₂%-os regale, államvasuti arany és ezüst-kölcsönök, több mint 500 millió forint tőkeösszeggel. A másik, talán még fontosabb előnye Ausztriának, az ottani hitelviszonyokban rejlik. Nálunk a legnagyobb pénzügyi intézetek nemcsak a takarékpénztáraké, hanem az olyan pénzek után is, amelyek fölött checque-vel költségmentesen lehet diszponálni, 4% kamatot fizetnek a betevőnek Ausztriában a nagyobb pénzügyi intézeteknél legfeljebb 3¹/₂% az elérhető kamatozás.

Ebből az következik, hogy Ausztriában inkább van meg a rációja a 3¹/₂%-os értékpapíroknak, mint nálunk, ahol a betéti kamatláb magasabb. És ameddig Magyarországon 4%-os kamatot fizetnek betétek után még a legnagyobb pénzügyi intézetek is, addig 3¹/₂%-os értékpapírokkal a piacra jönni nem lesz indokolt. Az emelkedő kamatláb irányzata, amelyre az osztrák pénzügyminiszter hivatkozott, nézetünk szerint nem lesz ugyan tartós, de annyi hatása a pénzügyi viszonyok újabb alakulásának állami hitelünkre mindenesetre lesz, hogy még egy ideig várakoznunk kell 4¹/₂%-os állami kölcsöneink konverziójával, amelyeknek jogi lehetősége 1899. január elsején bekövetkezik.

Az országos központi hitelszövetkezet megtartotta alakuló közgyűlését és megválasztotta igazgatóságát. Ennek az igazgatóságnak tagja és egyúttal a szövetkezeti központ vezető igazgatója Hájós József, aki eddig elismerésreméltó sikerrel igazgatta a gróf Károlyi-féle szövetkezetek budapesti központját. A felügyelőbizottságban helyét szorították Bernáth Istvánnak, a Magyar Gazdaszövetség ügyvezetőjének is, aki hasonlóan kiváló érdemeket szerzett magának a szövetkezeti eszme propagálása körül. És daczára a szövetkezetet létesítő kormány ezen előzetekénél, az igazgatóság összeállítása nem találkozik a Köztelken ülésező urak legmagasabb tetszésével. Felpanaszolják hivatalos lapjukban, hogy

... abban, (tudniillik az igazgatóságban) a budapesti bankok főképviselei foglalnak helyet. Ezeknek a bankoknak első sorban érdekük, hogy a vidéki pénzügyi intézetek — melyek pedig épen a kisemberekkel szemben a legnagyobb újszoroskodást üzik — minél jobban prosperáljanak, mert annál inkább igénybe veszik a központi pénzügyi forrásokat. Hogy képzeljük már most (mondják a Köztelken), hogy a központi hitelszövetkezet oly politikát folytasson majd, amely a szövetkezeteket okvetlenül felvirágoztassa és ezzel a meglevő vidéki pénzügyi intézetek üzleteit rontsa, midőn ezeknek főképviselei fogják intézni a szövetkezetek ügyeit?

Kerestük az igazgatósági névsorban a vidéki újszoroskodást elősegítő budapesti bankok főképviseleit. Csak két férfituról lehet szó: Kornfeld Zsigmondról, a Magyar általános hitelbank igazgatójáról és Hevesi Ödönről, a Pesti hazai első takarékpénztár igazgatójáról. Azaz tulajdonképen csak az utóbbiról, mert hiszen köztudomású, hogy a vidéki pénzügyi intézetekkel a Pesti hazai első takarékpénztár áll legsűrűbb és legélelénkebb összeköttetésben, míg a Magyar általános hitelbanknak a vidéki pénzügyi intézetekkel való összeköttetése alig tesz számot. Tehát a „Köztelek” szerint a Pesti hazai első takarékpénztár, elősegítvén a vidéki pénzügyi intézetek újszoroskodását, képviselője nem fogja megengedni, hogy a szövetkezetek amazoknak üzletét rontsák!

Ezt mondják a Köztelken szemébe a Pesti hazai első takarékpénztárnak, vagyis annak az intézetnek, amelynek liberalitása, sőt talán áldozatkészsége egyedül tette lehetővé, hogy a gróf Károlyi féle szövetkezetek létesüljenek, szaporodjanak és prosperáljanak. Mert gróf Károlyi Sándor igaz, hogy sokat tett a szövetkezetek érdekében. Ott állott keletkezésök bölcsőjénél, dajkálta őket fáradságtalanul, odakölcsönözte nekik nagybecsű nevét, amely lelkesített és buzdított — de a pénzt a Pesti hazai első takarékpénztár adta. A szövetkezeti váltókat ez az intézet számította le és ma is több százezer forintja fekszik gróf Károlyi-féle szövetkezetek váltóiban. A Pesti hazai első takarékpénztár és igazgatója, Hevesi Ödön, ennélfogva épenséggel nem szolgáltat rá arra, hogy olyan oldalról tüntessék fel őket a vidéki újszoroskodást elősegítő tényezőknél, amely oldalról csak elismerést érdemelniük. A hálafeltevés szópérfény, de ugyilátszik a Köztelken nem szeretik gyakorolni.

Ha a jegybank kimutatását tekintjük, a pénzügyi viszonyok javulását kell konstatálnunk. December hó első hetében 7.58 millióval apadt a váltószámítolási tárcza, 10.17 millióval a bankjegyforgalom és december 7-ikén már csak 0.60 millióra rugott az adóköteles bankjegyek forgalma, amely azóta már el is tűnhetett. A budapesti helyi viszonyok azonban ellentétben vannak azzal a képpel, amelyet az osztrák-magyar bank kimutatása elénk tár. Itt most pénzügyi és pénzügyi viszonyok uralkodik. A bankok és takarékpénztárak — és ez utóbbiak közül főleg azok, amelyek záloglevél kibocsátással foglalkoznak — mindent elkövetnek, hogy készpénzt szerezzenek. Megfosztják magukat a legjövendőbb üzletágaktól, csak-hogy mobilizálják eszközeiket. Így a legutóbbi napokban nagyon is érezhetővé vált a tőzsdén, hogy egyes takarékpénztárak felmondták a kosztba vett értékpapírokat, amelyek ellátása ennek folytán nem is megy most simán. Történik ez pedig azért, mert a külföldről még mindig özönlének vissza a záloglevelek és ezek felvételére pénz kell. Vissza kell vásárolni ezeket a zálogleveleket nagy áldozatok árán is, mert csak ezzel lehet megakadályozni azok további elértéktelenedését.

A tőzsde irányzata szilárd. A bécsi lokális hausse tüze fölmelengette a budapesti spekuláció jégpáncélját is. Egyes bank- és iparvállalati részvények e héten lényegesen megjavították árfolyamaikat. A Rimamurányiak újabb áremelkedését kartellhírekkel hozták kapcsolatba. Értésüléseink szerint nincsen erről szó: A Hernádvölgyi társaság oly gyenge lábón áll, hogy versenytől nem félnek, közreműködésére nem reflektálnak. A Magyar általános közszénbányászati részvényei is javultak valamiképp. Legutóbb határozottan állították, hogy a Salgótarjáni közszénbányászati társasággal való fúzióból semmi sem lesz. Egy francia pénzcsoport hajlandó volt a társaságnak azt a tőkét rendelkezésére bocsátani, amely reorganizációjához szükséges. Ez a tőke egy négy százalékos elsőbbségi kölcsön alakjában adatott volna. Nem valószínű, hogy a francia segítség meglegednék tisztán a négy százalékos kamatozással és ezért bizonyára lehettek még e kölcsönnek külön feltételei, amelyek eddig-él nem ismeretesek. E feltételek től függött aztán annak az áldozatnak a mértéke, amelyet a részvényesektől követeltek. És úgy látszik, hogy ezek az áldozatok nem voltak csekélyek, mert több napi tárgyalás után sem tudtak a francia pénzcsoporttal meg egyezésre jutni. Ma így áll a dolog. Hogy ennek daczára meglesz-e a fúzió, az mégis csak a közgyűlés határozatától függ. Amelyik pártnak ott meglesz a többsége, annak a terve kerülnek majd kivitelre.

Mezőgazdaság.

„Országos Magyar Kertészeti Egyesület.” Az egyesület december 28-án (karácsonyhétjén) délelőtti tízenegy órakor saját helyiségeiben (Budapest, IV. kerület, Koronaherczeg-utca 16.) tartja évi rendes közgyűlését. Az ülés tárgyai: Elnöki megüvítő. Évi jelentés 1897-ről. Az 1897. évi zárszámadás és vagyonszármérvég. Az 1898. évi költségvetés. Az elnökség és a kisorsolt választmányi tagok helyeinek választás utján való újbóli betöltése. A választmány javaslatára egy tiszteletbeli tag megválasztása. Bejelentett indítványok.

Ipar- és kereskedelem.

A kamara székháza. A budapesti kereskedelmi és iparkamara által az Alkotmány- és Szemere-utczák sarkán építendő székház építési terveinek megválasztására kiküldött bizottság működését ma befejezte. A bizottság, amely Lánzy Leó kamarai elnökből, Hüttl Tivadár és Légrady Károly kamarai alelnökökből, Brüll Ármán, Burchard-Béla-vary Konrád és Pucher József kamarai tagokból, továbbá a „Magyar Mérnök- és Építész-Egylet” által kijelölt szakemberekből, névszerint Aigner Sándor műépítész, Ney Béla miniszteri osztálytanácsos és Peiz Samu műegyetemi tanárból alakított

meg, a beérkezett tíz pályamunkát beható tanulmány tárgyává tevén, a kifizetést három, még pedig 2500, 2000 és 1500 koronás pályadíjra érdemesekeknek a „Pártatlan“, „K. J. K.“ és „Kamara“ jellegével ellátott munkákat találta. Ezek között hosszabb eszmecsere után a bizottság az első díjat a „Pártatlan“ jellegű munkának ítélte oda. A második díjban a bizottság a „K. J. K.“ jellegű munkát, a harmadikban pedig a „Kamara“ jellegű részesített. A díjnyertes munkák jellegű levelei felbonthatatlan, az első díj nyereségként Pártos Gyula, a másodiké Meinig Arthur, a harmadiké Lang Adolf műépítész nevei tüntek elő. A díjat nem nyert pályázók benyújtott pályatervüket a kapott elmérvény ellenében a kamara irodájában visszavehetik.

Szesz és bor raktározása Szerbiában. A budapesti kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelt köröket, hogy bort és szeszest italokat Szerbiában magánraktárba csak az esedékes adó előzetes lefizetése után szabad beraktározni.

Palaczkok hitelesítése. A budapesti kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelt köröket, hogy a finom borokkal töltött, akár a termelő, akár a kereskedő, vendéglős vagy kocsmáros által forgalomba hozott palaczkok a hitelesítési kötelezettség alól ki vannak véve.

Kőbányai sertéspiac, decz. 10. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli súlyban) 47-5-48 0 kr.-ig. Közép (páronként 300-400 kilogramm súlyban) 46-47 krajczár. Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 48-5-49 5 krig. Közép (páronként 251-320 kigrig terjedő súlyban) 49-50 0 kr. Könnyű (páronként 250 kigrig terjedő súlyban; 50-50 5 kr. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kigr. felüli súlyban) 47-5-48 krajczár. Közép (páronként 240-260 kilogramm súlyban) 47-47 5 krajczár. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban, 45-46 krajczár. Sertéslétszám: 1898. decz. 8. napján volt készlet 38187 darab, decz. 9-én felhajtott 721 db, december 9-én elszállított 788 darab, december 10-ére maradt készletben 38120 darab. A hizott sertés üzletirányzata változatlan.

Budapesti konzum-sertésvásár, decz. 10. A ferencvárosi petroleumraktárnál levő székesfővárosi konzum-sertésvásár 1898. decz. 9-én érkezett 1132 drb. Készlet 853 darab, összes felhajtás 1935 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 1335 drb, elszállítatlan maradt 856 drb. Napi árak: 120-180 kilós 43-45 kr., 220-280 kilós 44-47 krajczár, 320-380 kilós 45-48 kr., öreg nehéz 45-46 5 krajczár, malacz 36-40 krajczár. A vásár hangulata élénk volt.

Pénzügy.

Az országos központi hitelszövetkezet. A feügylő-bizottság tegnap este tartotta alakuló ülését, melyen a feügylő-bizottság tagjai és pedig: Thék Endre, gróf Keglevich Gábor, Bernáth István, dr. Horváth János, Szobovics Lajos és Ottlik Iván osztálytanácsosok megjelentek. Első sorban a választások ejtettek meg. Elnök lett Thék Endre, al-elnök Szobovics Lajos pénzügyminiszteri osztálytanácsos, jegyző dr. Horváth János, mire a bizottság ügyrendjét állapította meg, mit az igazgatóságnak hozzájárulása végett bemutal.

Az államvasutak főlétsége. A magyar királyi államvasutak igazgatósága december hó 5-én 500.000 forintot szállított be pénztári fölöslegeiből a központi állam-pénztárba. A folyó évi beszállítás összege eddig 14.600.000 forintot tesz.

Közlekedés.

Villamos üzem az államvasutakon. A magyar királyi államvasutak igazgatósága kísérleteket tesz az akkumulátoros villamos vasuti vontatás terén. A vontatási kísérletek Szombathelyről kiindulva történnek, mert az ottani elektromos művek telepéből mindig rendelkezésre áll a szükséges áram. Az első kísérleteket csak egy kocsi-val végeztek oly kézből, hogy az akkumulátoros vontatás műszaki kérdéseit tisztázhatók legyenek. A kísérleti kocsi harmadosztályú két tengelyű kocsi-ból alakította át az igazgatóság négy tengelyű, forgó állványú II/III. osztályú kocsi-á. Az akkumulátor-telep 264 elem 120 Ampère óra kapacitással a kocsi helsejében az ülések alatt úgy van elhelyezve, hogy könnyen hozzáférhető és megvizsgálható legyen.

Magyar Hitelszövetkezet. Az e név alatt a Fővárosi Bank Részvénytársaság által életbelepített szövetkezet, melynek hirdetménye jelen számunknak hirdetési rovataiban olvasható, a hozzácsatolkozó tagoknak azt a nagy elágyt nyújtja, hogy ámaszkodhatván a Fővárosi Bank Részvénytársaságra,

minden hitelgénynek azonnal és kulánsan felülhet meg s tekintettel arra, hogy vezetése a Fővárosi Bank Részvénytársaság irodahelyiségeiben történik, csekélyebb kiadással képes dolgozni, ami magában véve a prosperálásnak valószínűségét helyezi kilátásba.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.

Budapest, deczember 10.

Dunaföldvár.

Szerencsésen áthaladva a Vaskapu megzabolázott szcilláin és charibdisein a gabonával megpakott hajóknak, mielőtt Budapesten horgonyt vehetnének, újabb akadályal kell megküzdeniök és pedig a Dunaföldvár melletti sekély vizállással. Okvetlenül szükséges volna, hogy ott már a tavaszszal megkezdjék a Duna kotrását, mert az Orsova melletti gigázi alkotás értéke nagyon devalválódik, ha a hajóknak közvetlenül Budapest előtt hetekig kell újból vesztelgniök, amíg az alacsony vizen át kis részletekben átvontatják a gabonát.

Csakugyan emberfeletti munkát végeztek Dunaföldvár mellett a gőzhajózási társulat közegei az utolsó két héten, amennyiben a mai napig 63, átlag 3500 métermázsával megterhelt uszályt átsifelttek, úgy hogy ma este már egyetlen egy hajó sem vesztogelt Dunaföldvár alatt. Gangl Ede hajókapitány és Neubauer főmérnök erélyességének köszönhető ez átrakodási munkák gyors és rendben történt keresztülvitele.

A 63 hajórakomány fele részében román buzából fele részben és pedig körülbelül egyenlő arányban tengeriből, kölesből és zabból állott. Az átrakodás tartama alatt tekintettel az árukidegen provenienzajára — vámkirendeltséget szerveztek Dunaföldvárott, amely egyelőre ott is marad, mivel a jövő hétre még negyvenhárom hajót várnak, amelyek sifetésére már megtették a szükséges előkészületeket, hogy e rakományok még mind leérkezhesenek rendeltetési helyükre. Ez uszályok egyharmadrészben szenet, kétharmadrészben gabonát visznek.

E rakományok azonban még nem merítik ki a tél beállta előtt várható felhozatalt, mert Mohács mellett is végeznek az átrakodást és értesüléseink szerint még ma is az alduai állomásokon újabb uszályokat állítottak be gabonaberekák céljából. Egyszóval a pártatlanul kedvező időjárás lehetővé teszi, hogy jelentékeny készlettel mehettünk majd elábe a zord évszaknak. A heti hozatalok ma kitüntetett mennyisége is emellett szól.

Szemben a mult heti 198.983 métermázsával e héten felszállítottak 272.904 métermázsát, elvittek 13.800 métermázsát, maradt 259.109 métermázsa buza. E mennyiségből vasuton 39.246 métermázsa érkezett.

A hozatalok az utolsó évek korrespondáló hetében megközelítőleg sem kárultak fel ily nagy mennyiséget. A felszállítás kitett:

1897-ben	121.000	métermázsát.
1896-ben	67.500	"
1895-ben	180.000	"
1894-ben	109.100	"
1893-ban	121.400	"
1892-ben	80.560	"
1891-ben	110.000	"
1890-ben	65.000	"

Kilátás nyílik tehát arra, hogy az a sokat emlegetett csekély helybeli raktárállomány, amely eddig egyedül reményét képezte a haussenek egyzerre csak elég tekintélyes készletnek adjon helyet. Sőt a gabonacárnok statisztikusai szerint már ma kerek

Egy millió métermázsa buza van a fővárosban.

E forrás szerint ugyanis mintegy 400.000 métermázsára tehető a malmok buzakészlete, ami egyébként csak körülbelül két heti szükségletnek felelne meg teljes őrlés mellett, tehát nem tulsok. Az ellenőrizhető (közraktári) állomány megközelíti a 200.000 métermázsát, annyit tesz a magánraktárakban tároló buza is és ugyanannyit a már Budapesten levő hajók buzája. Ezeket a tőzsei verztó szerint feltételeesen helyes számadatokat, amennyiben módunkban állt, lehetőleg ellenőriztük és mondhatjuk, hogy alig konstátálhattunk lényeges ellérést.

Tekintettel már most arra, hogy még jelentékeny hozatalok várhatóak, valamint arra, hogy az összes budapesti malmok részben korlátozták már az üzemet, feltehető, hogy a helybeli készlet az év végén nem csak eléri majd, hanem felül is mulja a más évek ez idő szerinti állományát.

**

A mai készáru üzletben lanyha volt a hangulat. Elkelt vagy 10.000 métermázsa magyar buza öt krajczárral olcsóbb áron. Rozs szintén olcsóbbodott és 8 forint 20-30 krajczárt jegyez. Takarmány árpa inkább névleg 6.30-40 forinton áll; zabért változatlanul 5.80-6.10 forintos árat fizetnek. Tengeriből mult évi árú 5 és fél forinton kelt, idei 4 forint 40 krajczáron Kőbányán.

**

A határidő piaczon szintén jelentékenyen olcsóbbodtak a kurzusok, különösen rozs szenvedett nagyobb árvesztéséget. E czikk 8 forint 25 krajczárral zárul, tehát idei legmagasabb kurzusából már mintegy 40 krajczárt veszített. Érdekes, hogy októberi új rozs 6 forint 90 krajczáron volt kinalva vevő nélkül. A többi határidők közül zárul buza 9 forint 68 krajczáron, tengeri 4 forint 86 krajczáron, zab 5 forint 92 krajczáron. Buza májusi szállításra 9 forint 25 krajczáron volt offerálva, új buza októberre 8 forint 40 krajczáron.

Előfordult készáru-eldások.

Buza: Tiszavidéki: 100 mm. 80 k. 10.77 5 frton, 200 mm. 80 k. 10.75 frton, 100 mm. 30 k. 10.60 frton, vegyes, 100 mm. 79 k. 10.60 frton, 100 mm. 79 k. 10.60 frton, vegyes, 100 mm. 79 k. 10.65 frton, vegyes, 500 mm. 79 k. 10.72 5 frton, 100 mm. 78 k. 10.55 frton, vegyes, 800 mm. 77 k. 10.50 frton, mind három hónapra.

Pestvidéki: 100 mm. 79.5 k. 10.65 frton, 100 mm. 79.5 k. 10.65 frton, 100 mm. 79 k. 10.65 frton, 500 mm. 78 k. 10.50 frton, mind három hónapra.

Fehérmegyesi: 200 mm. 78 k. 10.50 frton, 360 mm. 76.3 k. 10.35 frton, vegyes, 450 mm. 76.7 k. 10.17 5 frton, mind három hónapra.

Óbécsei: 1000 mm. 76 k. 10.85 frton, mind három hónapra.

Dunai: 1450 mm. 76 k. 10.10 frton, három hónapra.

Bajai: 1900 mm. 72.8 k. 9.40 frton, mind három hónapra.

Felsőmagyarországi: 100 mm. 79 k. 10.50 frton, sárga. 150 mm. 78 k. 10.35 frton, sárga, 150 mm. 77 k. 10.10 frton, sárga, 100 mm. 76 k. 10.15 frton, sárga mind három hónapra.

Raktár: 2300 mm. 79 k. 10.50 frton, három hónapra.

Rozs. 100 mm. pestvidéki Budapest par. 8.20 frton, készpénzben.

Tengeri. 500 mm. 4.20 frton, Nagyvárad, 100 mm. 3.75 frton.

Árpa. 100 mm. takarmány, 6.40 frton, Budapest.

Zab. 200 mm. 6.10 frton, 150 mm. 5.95 frton készpénzben.

Hivatalos készárujegyzések.

Áru	6 vagy új faj	100 kigr. készpénz-ára		100 kigr. készpénz-ára	
		hektoliterenként suly kilogrammban	frtól frtig	hektoliterenként suly kilogrammban	frtól frtig
Buza	6 tiszavid.	74	—	75	10.05 10.20
		76	10.25 10.35	77	10.40 10.45
		78	10.50 10.60	79	10.65 10.70
		80	10.75 10.80	81	—
" pestvidéki	" "	74	—	75	10. — 10.15
		76	10.20 10.30	77	10.35 10.40
		78	10.45 10.55	79	10.60 10.65
		80	10.70 10.75	81	—
" fehérm.	" "	74	—	75	10.05 10.20
		76	10.25 10.35	77	10.40 10.45
		78	10.50 10.60	79	10.65 10.70
		80	10.75 10.80	81	—
" román	" "	79	8.50 8.55		
" elsőrendű	" "	70-72	8.50 8.55		
" második.	" "		8.40 8.45		
" takarm.	" "	60-62	6.20 6.50		
" szeszűz.	" "	62-64	6.80 7.80		
" sőrfőzésre	" "	64-66	7.80 8.70		
Zab	új	38-41	5.75 6.10		
" tengeri	" "				
" bányási	" "		5.50 5.55		
" másnévű	" "		5.45 6.50		
" kaposzta	" "				
" másnévű	" "				

Hivatalos határidőjegyzések.

Table with columns for months (június, július, augusztus, szeptember, október, november, december), exchange rates, and commodity prices like Buza, Rozs, Májusi, and Repce.

Előtfordult határidőkötések.

Délelőtt. Buza márczius 9.72-67-69 9.68 frton, április 9.54-47-9.49 forinton, Rozs márczius 8.33-28-30-25-8.28 frton. Tengeri május 4.92-85-4.86 frton. Zab márczius 5.91-5.93 forinton. Repce — frton.

Raktárállomány:

Közraktár: Buza 97200 mm. Rozs 8400 mm. Árpa 61800 mm. Zab 32000 mm. Tengeri 5600 mm. Liszt 9400 mm.

Raktárház: Buza 64263 mm. Rozs 2525 mm. Zab 3445 mm. Tengeri 202 mm. Liszt 1242 mm.

Silos: Buza 26200 mm.

Gabonaforgalom:

1898. december 9.

Table showing arrivals (érkezett) and shipments (elszállított) in metric tons for various grains like búzából, rozsból, árpából, zabból, and tengeriből.

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE

Budapest, december 10.

A mai tőzsdén kedvező hangulat uralkodott és élénk forgalom mellett az árfolyamok tartottak voltak. Valuták és ércváltók változatlanok maradtak. A helyi piacson Salgótarjáni javult, Magyar jég- és viszontbiztosító erősen csökkent.

Az előtőzsdén: Magyar hitelrészvény 390.— 391.—, Osztrák hitelrészvény 360.25—360.70, Osztrák-magyar államvasut 362.25—363.50, Villamos vasut 220, Rimamurányi 284—285.50, Ált. közszénbánya 87 forinton.

A déli tőzsdén előtfordult kötések: Keresked. bank 1431—1432, Salgótarjáni 601—602 Közúti vasut 370—370.50, Magy. hitelrészvény 390.75—391.50, Magyar ipar- és kereskedelmi bank 102, Magyar jelzálogbank 245.50—246, Rimamurányi 286—288.25, Osztrák hitelrészvény 360.50—361.30, Osztr.-magy. államvasut 362.50—364.50, Bankkegyesület 101.—, Magyar jég- és viszontbizt. 61, Regalekötvény 100.65 frton.

Díjbiztosítások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 2.50—3 forint, 8 napra 5.50—6.50 frt, december utóljára 8.—9.— forint.

Délután 1 óra 30 perczkor zárulnak:

Table with 3 columns: item name, price Dec 10, price Dec 9. Includes Magyar aranyjárdék, Magyar koronajárdék, Magyar hitelrészvény, etc.

Délután 4 órakor zárulnak:

Table with 3 columns: item name, price Dec 10, price Dec 9. Includes Osztrák hitelrészvény, Magyar hitelrészvény, Osztr.-magyar államvasut, etc.

TERMÉNY- ÉS ÁRUTOZSDÉK.

Budapesti vásárcsarnok.

Budapest, december 10. A vásári forgalom: Husnál forgalom élénk, árak szilárdak. — Baromfi-nál lanya, árak szilárdak. — Halban lanya, árak változók. Tej és tejtermékek... Zöldségnél lanya. Gyümölcsnél lanya, árak változatosok. Fűszereknél csendes. Időjárásborult, hideg. A központi vásárcsarnokban nagyban eladott élelmi cikkek hivatalos árjegyzése a következő: Hús... Marhabús hátulja I. 52—56 ft. II. 50—52 ft. Birkahús hátulja I. 33—49 ft. II. 34—39 ft. Borjúhús hátulja I. 65—70 ft. II. 55—65 ft. Sertésbús lördendű 34—50 ft, vidéki 40—46 ft (Minden 100 kiló nékint). Kolbász füstölt 50—80 kr (kilónkint). Sertészsír bordóval 57.0—57.5 frt (100 kilónkint). — Baromfi (élő). Tyúk 1 pár 1.10—1.40 frt. Csirke 1 pár 0.80—1.20 frt. Lud hizott kilónkint 40—60 kr. — Különbözök: Tojás I láda (1440 db) 38.5—39.5 frt. Sárgarépa 100 kötés 1.60—3.50 frt. Petrezselyem 100 kötés 1.0—1.0 frt. Lencse m. 150 kiló 7—9 frt. Bab nagy 100 kiló 7—9 frt. Paprika I. 100 kiló 30—60 frt. II. 20—30 frt. Vaj I. rendű kilónkint 0.55—0.60 frt. Teá-vaj kilónkint 0.95—1.20 frt. Burgonya, rózsá, 100 kiló 1.80—1.80 frt. Halak: Harcsa (élő) 0.65—1.00 frt I kiló. Csuka (élő) 0.80—1.00 frt I kiló. Ponty dunai 0.40—0.60 frt.

Szesz.

Budapest, december 10. Finomított szesz nagyban 54.25—54.50. Finomított szesz kicsinyben 54.75—55.—, Élesztő szesz nagyban 54.50—54.75, Élesztőszesz kicsinyben 55.—55.25, Nyersszesz adózza nagyban 53.25—53.50, Nyersszesz adózza kicsinyben 53.75—54.—, Nyersszesz adóztatlan (exknt.) 14.—14.25, Denaturált szesz nagyban 21.—21.25, Denaturált szesz kicsinyben 21.50—21.75, A kontingens nyersszesz ára Budapesten — frton. Az árak 10.000 literfokonkint hordó nélkül, ab vasut Budapest, készpénzfizetés mellett értendők.

KÜLFÖLDI GABONATŐZSDEK.

Bécs, december 10. A készáruüzletben a mult héthez képest gyengébb volt az irányzat. Rozs olcsóbbodott, árpa is olcsóbban kelt. A határidőüzletben rozsot is olcsóbban kínáltak. Buza tavaszra 9.58—9.06 forinton, zab tavaszra 6.18—6.18 forinton, tengeri május-juniusra 5.18 forinton, rozs tavaszra 8.39—8.35 forinton költetett.

Hivatalosan jegyzetelt:

Buza tavaszra 9.56—9.57, rozs tavaszra 8.36—8.37, tengeri május-juniusra 5.17—5.18, zab tavaszra 6.16—6.18 forinton.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDEK.

Bécs, december 10. Az előtőzsdén eleinte gyenge volt az irányzat és különösen déli vasuti részvények gyengültek. Csak utóbb javult a hangulat és főleg vasipari részvények emelkedtek.

Az előtőzsdén: Osztrák hitelrészvény 360.— 360.62, Anglo-bank 156.50—157.25, Unionbank 294, Osztrák-magyar államvasut 362.25—363.12, Déli vasut 65—63.50, Tramway 545—547, Török dohány 116.50—117.75, Alpési bánya 201.25—203.75, Prágai vasipar 1003—992.—, Májusi járadék 101.15, Osztrák koronajárdék 101.25, Török sorsjegy 58.10—58.40, Német márka 59.07 forinton.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészv. 360.50, Anglo-bank 156.75, Bankvar. 265.—, Union-bank 294.50, Landerbank 292.25, Osztr.-magyar államvasut 363.50, Déli vasut 63.50, Elbevölgyi vasut 261.75, Északnyugoti vasut 246.—, Török dohányrészvény 121.—, Alpési bánya 204.50, Májusi járadék 101.15, Török sorsjegy 58.20, Német márka 59.07 Fegyvergyár 201.— forint.

Délután 2 óra 30 perczkor jegyeztek: 4-2/2%-os papírajárdék 101.15, 4-2/2%-os ezüstjárdék 101.10, 4%-os osztrák aranyjárdék 120.15, Osztr. koronajárdék 101.20, 1860. sorsjegy 140.25, 1864. sorsjegy 193.50, Osztrák hitelsorsjegy 203.50, Osztrák hitelintézeti részvény 359.50, Angol-osztrák bank 156.75, Union-bank részvény 294.—, Bécsi Bankverein 265.—, Osztrák Landerbank 293.—, Osztrák-magyar bank 913.—, Osztrák-magyar államvasut 362.75, Déli vasut részvény 63.—, Elbevölgyi vasut 261.50, Dunagözhajózási részvény 462.—, Alpési bányarészvény 198.—, Dohányrészvény 120.25, 20 frankos 9.56, Császári kir. ver-arany 5.71, Londoni váltóár 120.70, Német bank-váltó 59.05, Tramway —.—, — Az irányzat gyengült.

Bécs, december 10. A déli tőzsdé zárata után jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 358.62, Anglo-bank 157.—, Bankverein 284.50, Union-bank 294.—, Landerbank 282.75, Osztrák-magyar államvasut 362.—, Déli vasut 63.—, Elbevölgyi vasut

261.50, Északnyugoti vasut 246.50, Török dohányrészvény 119.—, Alpési bánya 196.—, Májusi járadék 101.15, Török sorsjegy 58.—, Német márka 59.—, Német márka ultimóra 59.05 forinton.

Frankfurt, december 10. (Zárlat.) 4-2/2%-os ezüstjárdék 85.20, 4%-os osztrák aranyjárdék 101.60, 4%-os magyar aranyjárdék 101.65, magyar koronajárdék 97.80, osztrák hitelintézeti részvény 304.50, osztrák-magyar bank 7.75, osztrák-magyar államvasut 306.25, déli vasut 57.13, bécsi váltóár 169.10, londoni váltóár 204.15, Párisi váltóár 807.33, Bécsi Bankverein 224.—, Union-bank részvény —.—, villamos részvény 137.45, 3%-os magyar arany-kölcsön 87.90, Alpési bányarészvény 173.50, 4-2/2%-os papírajárdék —.—, Elbevölgyi vasut 228.50, Északnyugoti vasut 221.—, Az irányzat szilárd.

VIZÁLLÁS.

— December 10-én. —

Table with columns: Feljő, Vizmérés, Vizálás, Árulás, Feljő, Vizmérés, Vizálás, Árulás. Lists various locations like Selmőrding, Passau, Bécs, Pozsony, Komárom, Budapest, etc.

Ilek magyarázata: * = Jéges víz; + = Ölelő; - = J alát

Megjegyzések: * = Helyenkint jelentéktelen csapadék volt; maximum Pécsen 8 mm.

A Duna apadó jellegű, csak Linz, Paks és Mohácsnál mutatkozik jelentéktelen áradás. — A Tisza egész hosszában apad, T. Becsenél 1 cm-t árad. — A Dráva és Száva apadnak.

Felelős szerkesztő: Kálnoki Izidor.

UTMUTATÓ.

Gyógyszertárak. A Raditz-féle GASCARADIN-tabletták évek óta beváltak székrekedés, gyomor-, máj-, sárgaság, elhízás, arany-, vértórtulás, fojtóössen és mint vértisztító. 500 cselemes; 1/2 doboz 1 frt 10 kr., 1/2 doboz 60 kr. fagyást gyógyít bámulatos sikerrel a RADIT Z-féle gyögy-föld 1 üveg 30 krajczár, készült egy-egy és széküldő az Apostol-gyógyvortár, Budapest, Jászai-körút 84. sz. (Barcs- és Nap-utca között).

Szállodák.

Palkovics szállodája az Angol királynő-höz. Elsőrangú szálloda a város közepén, kilátással a Dunára. Éttermek és fürdő a házban, villamvilágítás és lift. — Mérsékelt árak.

„Vadászkürt” elsőrangú szálloda.

A város központján, újonnan és kényelmesen berendezve. — Kávéház és étterem a szállodában. — Kitűnő kiszolgálás, olcsó árak. — Világítás és kiszolgálás az árakban befenntartatik.

Idősb Kammer Ernő, tulajdonos.

Gundel János

István főherceg szállodája. A város közepén a lánchíddal szemben, kilátással a budai hegyekre és a királyi várpalotára. Agőz hajó- és villamos vasút állomás közelében. Szigorú tisztaság, pontos szolgáltatás, kitűnő magyar és francia konyha, hamisítatlan legjobb itatok.

Olcsó árak. Fürdők a házban.

Vendéglők.

Barabás József vendéglője József-körút 85. Kiváló konyhai kintő magyar konyha, hamisítatlan jó borok, frissen csapott ábr Mérsékelt ár Pontos kiszolgálás

Intézetek.

Fenclére, Posti biztosító-intézet. Alapítók 4 millió korona. Nyeremény- és díjtartalékai valamint évi díjbevételei 25 millió korona. Elvállal tüz-, jég-, szállítvány-élet- és balesétbiztosításokat. Központi irodái: V., Sas-utca 10. saját házában.

Budapesti Takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön Szövetkezet. Alapítók 10 millió korona. Nyeremény- és díjtartalékai valamint évi díjbevételei 25 millió korona. Elvállal tüz-, jég-, szállítvány-élet- és balesétbiztosításokat. Központi irodái: V., Sas-utca 10. saját házában.

Karácsonyi eladás

Fontos!

Elismert tény, hogy a **D. LESSNER**

áruház elve a nagyérdemű közönségnek mindig valami rendkívül **versenyfőfőt** nyújtani joggal mondhatjuk, hogy e czég a folyó évi **karácsonyi idényben** minden lehetőt tudszárnyalt mert még sohasem volt rá eset, hogy ezer meg ezer oly nagyszerű árucikk kerüljön alkalmi eladásra, mint az idén. A **választék oly nagy**, az árak **oly mesésen olcsók**, hogy további magasztalás felesleges és a közönség érdekében van, hogy erről meggyőződjenek. **Ennélfogva nagy, gazdag tartalmú karácsonyi-mintagyűjteményeket küldök szét kívánatra ingyen és bérmentve.**

Kis kivonat az ezer meg ezer darabból álló áruaktárból:

- Duplaszéles angol mosószövet . . . méterje 12 és 14 kr.
- Duplaszéles kammgarnszövet . . . méterje 23 kr.
- Duplaszéles jó divatszövet . . . méterje 26 és 35 kr.
- Duplasz. schottisch divatszövet . . . méterje 40 kr.
- Duplaszéles angol nyári szövet . . . méterje 42 és 50 kr.
- Különleges szép divatszövet 1-56 min. 115 cm. széles, méterenkint . . . 46 kr.
- Angol finom nyári szövet kiváló min. 115 cm. széles, méterenkint . . . 48 kr.
- Különösen szép angol tiszta gyapjuszövet, kiváló minőség 115 cm. széles, méterje 50 kr. Hallatlan olcsó!
- Kammgarn-cheviot legjobb min. 120 cm. széles, méterje . . . 62 kr.
- Duplaszéles stayer-loden, igen jó minőség méterje 48 kr.
- Szép divatszövetek 120 cm. széles, . . . méterje 65 kr.
- Nagyszerű alkalmivételek a legizlésebb, legdivatosabb kiváló divatszövetekből nyári- és télminőségekből, minden színben, számtalan dessinben, 115 cm. széles, méterje 68, 75, 80, 85, 98 kr.
- Szenzáció! Szenzáció!
- Cower-Coat-Kammgarn (verseny nélkül) 115 cm. széles, méterje 95 kr.

- Kiváló barchentek és flanelcotonok, méterenkint 18, 19, 22, 24, 28, 32, 33, 35, 36, 40, 44, 48, 52, 55, 58, 60, 65 kr.
- Levantine, új dessinek méterenkint 14, 16, 22, 26, 30, 32 krajczár.
- Kiválóan jó zephir 18, 29, 35, 40 kr. stb.
- Piqué, kiváló jó minőség méterenkint 18 kr.
- H jour zephir-batist écru színes sávokkal méterje 18 kr.
- Féher à jour battist, szép rajzok méterenkint 18, 21, 28, 32 krajczár.
- Piqué dessiné, szép minták, méterje 30, 35 kr.
- Atlasz-Szatin, szép minták, méterje 27, 30, 45, 52 kr.
- Francia-battist, bájos dessinsek, méterenkint 30, 35, 38, 45, 50 kr. stb.
- Selyemszövetek világos és sötét színekben, jó, divatos, minőségekben és a legkülönbözőbb, dessinekben méterenkint 38, 46, 52, 65, 75, 88, 98, kr. ft 1.15, 1.20, 1.45, 1.60, 1.75, 1.95 stb. stb.
- Hautes-nouveauté-k gyapju- és selyemszövetekben mélyen leszállított áron a legfinomabb minőségig.

D. LESSNER áruháza

Bécs, VI., Mariahilferstrasse 81-83.,

Karácsonyi katalogusok és mintagyűjtemények vidékre kívánatra ingyen és bérmentve.

Közindulás dolga, hogy a Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrény a gyermekek kedvenc játéka.

Ez csakugyan az egyedüli játék, mely a gyermekek figyelmét tartósan lekötli és ezért egyházas nem kerül a kézbe.

Ennielt a legolcsóbb ajándék és magas nevelési értéke és teljes kivitelével fogva egyáltalán a legelőkelőbb ajándék is.

Egyáltalában a legolcsóbb, amit gyermekeknek játék- és logikakészítésként ajánlhatunk. Az új 24 sz. szekrény, mely tartalmaz: 2581 Horgony-féle kőépítőszekrényt, 11 metszet-füzetet, 14 lap alkalmat, 11 barátságos mintalapot, 2 alaptervet stb. és melynek ára 177 korona. Kétszerte annyi a leggyorsabb ajándék, amit gyermekeknek adhatunk.

A Horgony-Kőépítőszekrények 40, 75 és 90 körül egész 5 ft-ig és azon felül árban minden nagyobb példányszámban kaphatók és a valódiság jeléül „Horgony” védjeggyel vannak ellátva.

Minden kőépítőszekrény „Horgony” védjegy jelű leveles ajándékgyűjteményekkel és egyéb hasznos tárgyakkal van ellátva.

Uj, díszes képes-ajándékgyűjtemények és egyéb hasznos tárgyak minden bérmentve és ingyen kaphatók.

Richter F. Ad. és Társa.

1898. évi. magyar, osztrák és kir. szabadalmazott Kőépítőszekrény gyár. Rt. és Rt. Rt.: 1. Gumpoldstr. 14. BÉCS. Gyár: XIII. (Höring) kerület (Türingia). Utca, Károlyi, Laska, Károlyi, 255. Párizs-Str.

Nagy bolthelyiség

József-körut legelőkelőbb helyén azonnal kiadó.

Cím a kiadóhivatalban.

Pisskó András szücs-mester

Budapest, Soroksári-utca 11.

Készít és raktáron tartja a legújabb divatu nőszőrme keppallérokat, jaquetteket, muffokat és saphákat. Városi bundák bebellését és átalakításokat esimesan fazoniroz. Nyáron át, mely elleni megóvást tart!

Már 35 év óta az udvari istállóban és a nagyobb katonai és polgári istállóban erősitésül nagyobb faradalmak előtt s az erők visszazserzésére farsztó menetek után az idegek merevséges nyilalások esetében, trainirozásnál a lovat rendkívüli munkabírásra teszi képessé. 1335/1

Főraktár:

Kwizda Ferencz János

cs. és kir. osztrák-magyar, román kir. és bolgár fejedelmi udvari szállító.

Kertleti gyógyszerész Kornenburgban, Bécs mellett.

Heim-féle Meidinger-kályhák.

A feltaláló dr. Meidinger tanár által kizárólag jogosított HEIM H., Budapest és Bécs.

csász. és kir. udvari szállító.

Legjobb hírnevű cs. és kir. szabadalm.

KALYHÁINK

MEIDINGER-OFEN

H. HEIM

Budapestben, Thon-e-udvarban kaphatók.

Ajánljuk továbbá a mi „HESTIA” szabályozható, töltő- és ventilációs kályhánkat kottós köpenyvel.

füstemésztő kandallókat.

Központi légfűtést egész épületek részére. Száritó készülétek ipar és gazdasági célokra.

Prospektusok és árjegyzékek ingyen.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házi szer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 40 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazták küszvényél, csúznál, tagzaggatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller gyaktora Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 ft. üvegenkénti áron majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapestben. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbbörökü utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódi utasítva vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállító, RUDOLSTADT.

Decem 15-én új előfizetést nyitottunk lapunkra:

Előfizetési árak:

Table with subscription rates: 1 hónapra 1 frt 20 kr., 3 hónapra 3 frt 50 kr., 6 hónapra 7 frt, 1 évre 14 frt.

Kérjük azokat a vidéki előfizetőinket, kiknek előfizetése november végével lejárt, hogy a megújításról idejében gondoskodni sziveskedjenek...

Most belépő előfizetőinknek is díjtalanul küldjük meg karácsonykor a

KATÁNGHY-NAPTÁRT,

mely gazdag tartalmával és művészi kiállításával értékes meglepetésül fog szolgálni.

Ujonnan belépő előfizetőinknek kívánatosa ingyen és bérmentve küldjük meg most folyó nagyhatalmas

Szerelem nélküli

czimű regényünk eddig megjelent folytatásait.

Mutatóvényszámokat készságesen küldünk mind azoknak, kik az iránt hozzájuk fordulnak.

Egyben értesítjük a tisztelt hölgyközönséget, hogy az „Országos Hírlap”-nak ezennel divatlapja is lesz, mely

„FRANCZIA DIVATLAP”

ezimen jelenik meg havonként kétszer.

Szolgálatot véünk tenni lapunk hölgyközönségének azzal, hogy az elképzelhető legolcsóbb áron olyan divatújság megszerzését tesszük nekik lehetővé, amely minden magyar nyelven eddigelő megjelent hasonló lapot fölmúl.

A „Franczia Divatlap”-ot Wohl Janka kedvelt íródnök szerkeszté, nagy gondot helyezve a szépíródalmi részére is.

A „Franczia Divatlap” előfizetési ára kizárólag az „Országos Hírlap” előfizetőinek

Table with subscription rates for the magazine: Egy évre 3 forint, Fél évre 1 frt 50 kr., Negyed évre 75 kr.

Mutatóvényszámokat ujevég ingyen küldünk mindenkinek, aki az 1898. január 1-től számítandó előfizetési díjat már most küldi be hozzájuk.

A kiadóhivatal.

ÜZLETI HETI SZEMLE.

Gabona. A külföldipiaczokon: Amerikában a hét vége felé az árakban erősebb visszaesés következett be. Angliában az üzlet korlátolt maradt.

Nálunk kereslet alig mutatkozik és tengeri kivételével az összes czikkek olcsóbbak.

Az üzleti hét részleteiről a következőket jelenthetjük:

Buza. Az árak 15 krajczárral olcsóbbodtak és az összforgalom nem több 80.000 méter-mázsánál.

Rozsa. Az árak 20 krajczárral olcsóbbodtak és Budapesten átvéve 8.30—8.35 forintnál több nem érhető el.

Árpa (takarmány és hántolási czélokra) el van hanyagolva és ára 5—10 krajczárral csökkent.

Zab, árak változatlanok és a forgalomban volt 5000 méter-mázsá szén és tisztaság szerint 5.70—6.10 forinton kelt el.

Ujtengeri szilárd és 10 krajczárral emelkedett, prompt árúért helyben 4.45—4.50 forintot fizettek.

Olajmagvak: Káposztarepcze 11.—12.50. forint. Bántási repce 11.25—11.75 forint, vadrepce 5.50—6.20 forint, lenmag 10.50—11.50 forint, gombóc 9.25—10.— forint, kendermag 11.—11.50 forint.

Müvelyesek. Bab. Trieurt aprószemű bab Gyöngyös-Félegyházán 7.—7.25 forint, gömbölyű Bajan Zomboron 6.50—6.75 forint, barna bab Kalocsán 6.80 forintot Nagy-Károlyban 6.50—6.75 forint. Köles 4.25—4.50 forint.

Repceolaj. Repceolajban a héten csendes volt az üzlet. Egyes tételeket 33 és fél forinttal adtak, de nagyobb szabású üzlet nem fordult elő.

Repceporogásca. E czikkben az irányzat szilárd. Külföld elég élénken keresi és szívesen fizeti a követelt árt.

Liszt és korpá. A lisztüzlet a léfolyt héten továbbra is igen csendes maradt. Ujabb eladások csak elvétve fordultak elő, s az átvétel korábbi vásárlásokra folyvást nem kielégítő; a vevők arról panaszkodnak, hogy a lisztfogyasztás szokatlanul megcsappant.

Table with average prices for flour and other goods: Árjegyzéki átlagárak: 0 1 2 3 4 5 6, 17.20 16.60 16.— 15.40 14.80 14.20 13.—, 7 7 1/2 8 F G, 11.30 9.30 6.20 4.10 4.05

100 kilonként, zsákostul, Budapestre szállítva.

Vetőmagvak. A heremagforgalom irányzata jelenleg csöndesnek mondható. Áll ez pedig valamint vöröslőhere — ugy luczernaéről is. Gyéresebb kínálat mellett az árak egy csekély hanyatlást mutattak, a piac helyzetének ezen bár nem igen lényeges változása részben a mód felett enyhe időjárásnak tulajdonítható, mely az általános üzeletre is hátrányosan hat, részben pedig annak, hogy számos tulajdonos és a spekulánsoknak is jó része még magasabb árakra számítva, tartózkodó álláspontot foglalnak el készleteikkel.

Czukor és kávé. Budapest, december 10. Czukor. Az árak a múlt jelentés óta tetemesen olcsóbbodtak, de most megállapodtak.

Füzes és délygyümölcs. Budapest, decz. 10. Datolya: Kalafát 18—20 forint, alexandriai 21—24 forint, koszoru 15 forint, szabadon 22—26 forint. Füge: koszoru 14.50—15.— forint, Calamata 15.60 forint, kosárru 12—13 frt, szabadon 11.—14.— frt, Puglia 9—12 frt. Szmirna 34—38 frt, Maratonisi 14.—13.50 forint. Mogyoró. Szicíliai 23.50 forint, nápolyi hosszú 34.—, isztriai 35.— frt, Levante hámozott 34.50—35.50, Levante 16—17 forint. Szent Jánoskenyér. Puglia új 9.50—10.50 frt. Mandola: Avola cosuris 87—94 forint, Molfetta 78.— frt, Catania 80 forint, Palma girgenti 85 forint, Bari 72—74 forint, édes Pugliai 89—90 forint, dalmát új 76.50—77 frt, arnelin 47 frt. Pignoi 62 frt per láda. Mazsolás: Vouria 35—38 forint, Yerli 34—39 frt, Caraburno 41.—44.— frt, Eleme 22 frt, vörös Samos 18 forint, fekete Thyra 18 frt, fekete Samos 22 forint. Szardella 68—70 forint. Ajóka 35—56 frt. Bors: Singapore fekete 44—50, forint Penang

fekete 40.— forint, detto fehér 70 frt. Gyömbér: bengali 23.50 forint. Szegfűszeg 36 frt. Fahéj 54.— forint, fahéj-törmelek 26, babérlevél 10.— forint, per 100 kilogramm cif. Trieszt.

Konzervek. Budapest, december 10. Ma érkezett hamburgi jelentések szerint az árak következőleg alakultak: Ananász: szingaporei érkezett 790 láda, a hozatal nagyon csökken. 100 darab 1/4 kilos doboz 63 márka; detto 100 drb 1 kilos dohoz 50.50 m.; detto Guadeloupe 100 drb 1 kilos dohoz 98 m.; detto Bahama, láda a 24 dohoz 162—165 márka; detto Saint Miguel érkezett 100 láda, aukcióra került 80 láda 5 márka áremelkedéssel, per 100 kilogramm 272 márka. Tengeri rák: 96 dohoz láda a 1/4 kilogramm 60 márka detto 48 dohoz láda a fél kilogramm 52 márka, Lazacz 48 dohoz láda a fél kilogramm 30 márka; detto magas dohozban 26 márka. Mustár maille 12 dohoz a 1 kilogramm 9.50 márka; detto fél kilós dohoz 6.50 márka; detto diaphane 12 dohoz a 1 kilogramm 6.75 márka; detto 12 dohoz a fél kilogramm 4.50 márka. Szarvasgomba: Perigord, legjobb minőség, 10 darab fél dohoz 65 márka, detto üveghen 60 márka; szárított per kilogramm 14 márka. Sajtok: Viktoria 20—30 kilós darabokban per kilogramm 2.40 márka; Chester 7—30 kilós darabban per kilogramm 2.30 márka; Stilton 4—6 kilós darabokban per klgr. 3.80 márka; Roquefort 2 1/2 kilós darabban 2.30 márka; Neufchatel 37 darabos kosárban 4.75 márka. Eidam 2 kilós gömbben 1.50 márka; hollandi tejszín per 10 klgr. 20 márka. Svájci per 10 klgr. 18 márka; Parmesan per 10 klgr. 18 márka. Sardines a l'huile 2300 ládával érkezett; árak változatlanok.

Petroleum. Az árak nem változtak.

Nagybani jegyzések. A kőolaj-finomító-gyár: Fiumei egycsillagos (amerikai) petroleum: 22.50 frt. Háromcsillagos (oros) petroleum: 20.— forint. Brassói prima: 17.75 frt. — A magyar petroleumipar-részvénytársaság: Császár-olaj: 24.— forint. Egykeresztes petroleum 21.50 frt. Orosz háromkeresztes petroleum: 20.— frt. Kétkeresztes petroleum: 19.— frt. Budapesten, 100 kilogramm tiszta suly után, netto tara, hordóval együtt (ingyen hordó). Világos hengerolaj I. számú: 32 frt. Sötét hengerolaj II. számú: 29 frt. Könnyű gépolaj III. számú: 18.— frt. Nehéz gépolaj IV. számú: 18.50 frt. Keverőolaj (tisztító) X. számú: 10.— frt. Keverőolaj (nehéz, fajsúly 0.906) XI. számú: 11.50 frt. A X. és XI. számú olaj fénytelen minőségben egy forinttal drágább. Budapesten 100 kilogramm tiszta suly után netto tara, ingenyhordóban, per cassa 2 százalék árengedménnyel. Orsovai Standard White (salon) petroleum: 19.— forint. — Az Apollo Ásványolajgyár-részvénytársaság: Lilium-császár-olaj: 23.75 forint. Egyszív petroleum: 20.75 forint, Háromszív petroleum 20.— forint. Csillag-kereszt 19.— forint. Lámpaolaj: 17.75 forint. Budapest, netto cassa, 100 kilogrammonként, ingenyhordóban, 20% tara. Apollo III. számú gépolaj: 16.— forint Budapesten 100 kilogrammonként, hordóval együtt, netto tara; per cassa 2 százalék árengedménnyel vagy váltóval négy hónapra. Egyes hordók 25 krajczárral drágábbak. Üres petroleumos hordók ára: 2.— forint. Üres olajos hordók ára 1.25 forint. Ásványolajok: Jóllehet az orosz nyersanyagból készült olajok igen keresettek, főleg a galicizai olajok könnyebb minőségei olcsóbb árakkal már is erősen tárt hódítanak. Orosz nyersanyagból gyártott: Henger-olaj (magas gyulladás fokkal): 22.— forint. Igen nehéz gépolaj (fajsúly 907—910): 29.— forint. Nehéz gépolaj (905—908): 20.— frt. Könnyű gépolaj (900—902): 18.50 forint. Orsóolaj (900): 17.— forint. Tisztító olaj (885): 12.— forint. Vulkanolaj: 10.— forint. Budapesten 100 kilogrammonként, ingyen hordóban, netto tara. Nem orosz nyersanyagból gyártott olajok a minőség szerint két-négy forinttal olcsóbbak.

Szesz. A szeszüzletben e héten az üzletmenet élénk és kielégítő volt és a szeszárak azonnali szállításra valamivel drágábban zárulnak. Elkelt áronitott szesz nagyban, ugy budapesti, valamint vidéki szeszgyárak által 54.25—54.50 forintig, élesztőszesz nagyban 54.50—54.75 forintig azonnali szállításra. Kicsinyben az ár 50 krajczárral drágább. Denaturált szesz keresett és 20.50 forinton jegyeztetik. Mezőgazdasági szeszgyárak által kontingens nyersszesz e héten 25—50 krajczárral drágább áron volt kintálva és néhány tétel el is kelt. Felső-magyarországi állomásokhoz szállítva több nagyobb zárlat 1.20 forinton bécsi kontingens nyers szesz jegyzésen alól zárulva lett. A kontingens nyersszesz ára Budapesten 17.50—17.75 forint. A kivitel e héten néhány tétel finomított szeszt vásárolt, mely Úsküb felé lett szállítva. Vidéki szeszgyárak egynegyed forinttal drágábban zárulnak. Nagy-Váradi, Losonczi, Barcsi fél forinttal. Budapesti zárlatárak e héten: Finomított szesz 54.25—54.50 forint, élesztőszesz 54.50—54.75 frt, nyers-szesz adózva 53.25

53.25 forint, adózatlan 14.—14.5 forint, denaturált szesz 21.—21.25 forint Az áruk 10.000 literfokozattal hordó nélkül ab vasat Budapestre szállítva, készpénzfizetés mellett értendő. Bécs: Kontingens nyersszesz e héten 13.10—13.30 frton kelt el azonnali szállításra. Prága: Adózott triplószesz nagyban 53.75—54 forint, adózatlan szesz 17.50 forint. Arad: Finomított szesz 51.50 forinton kelt el. Losonc: Élesztőszesz 55.50 forinton jegyezett. Kenyérmező: Finomított szesz 54.50—54.75 forint, denaturált szesz 20.50 ffrt hordóstul. Nagy-Várad: Finomított szesz egy fél forinttal drágábban jegyezett. Triest: Kiviteli szesz magyar és román 12.—frt, esék áru 11.—11.25 forint 90% hektoliterenkint kelt el.

Gépajzók és kenőcsök. Budapest, deez 10 Olívaolaj valódi pugliái 44 frt, grári olívaolaj 40 forint, Bakulolaj valódi orosz 22 forint, Ragosinolaj 26 forint, transmisszióolaj 28 forint, turbinaolaj 33 forint, vulkánolaj 22 forint. **Kenőolajok:** Cihenderolaj valódi amerikai 38.—forint, egyéb cihenderolaj 22—26 forint, consistent gépkenőcs 30—35 forint, bányakocsikenőcs 16—18 forint, sodrony- és kenderkötélkenőcs 24—26 forint, valvolinolaj elsőrendű 50—55 forint, fogaskerékkenőcs 20—24 frt, szilj- vagy szerszámkenőcs 35—40 frt. **Gyantaárak:** Serfőzdeszurok 15—17 frt, terpentinolaj fehér orosz 27 frt, amerikai 38 frt, osztrák 36 frt, gyanta 7—11 frt, gyantaolaj 18—20 frt. **Kátránytermékek:** Carbolineum 12—13 frt, közszékátrány 4—4.25 forint, fenyőkátrány 10—12 frt, Vaselin bőrkenőcs 20—25 frt, szerszám- és fegyverkenőcs 30—35 frt. **Halszir:** svéd 36 frt, grólandi 35 frt, oroszlandzsir 12—13 frt. **Lenolaj:** 26 frt, valódi hollandi 30 frt. **Lenolajkenőcs:** lelképedett 22—30 frt, Vaselinkenőcs 35—40 frt. **Faggyu:** 38—40 frt. **Tejszinszappan:** 22 frt. **Koecikencs:** fekete vagy sárga 5.50—5.25 frt, fehér finom 6.50—7.—frt, monfalkonet 7.50 frt, kék finom 7 frt, uszó 7.50—9.—frt, fehér 7.50 frt, biakerkenőcs 9.75—10 frt, finom belga paraffin 7.30 frt. **Schellack:** narancs 116 frt, felnarancs 88 frt, rubin 85 frt. **Szalmiak:** fehér angol 56 frt, jegecz 23 frt. **Naftalin:** hordókban 14.50 frt. **Glicerin:** 48—90 frt. **Benzin:** fehér 23 frt mind per 100 kilogramm ab Budapest, vasut. **Kolofonium:** helyöldi 6.75—7.25 forint, amerikai elsőrendű 6.50—11 frt. **Szurok:** bognárszurok 7.25—8 frt, fenyőszurok hójor 12.25—12.75 frt, detto fehér 5.50—6.75 frt, vargaszurok 10.50—12 frt. **Mind per 100 kgr. ab Bécs.** **Gummi:** Arabiai 75—77 frt, pert kevert 39—42 frt, kereskedelmi 45—48 frt, Litt 34 forint per 10 kilogramm ab Triest. **Táblaolajok:** Hangulat folyton lanyha. Albániai tisztított 33.—36.25, olasz, finom és super finom 57—63, levantei 33.—36.—, per 100 kilogramm, vám és hordó nélkül ab Triest.

Ingatlanok forgalma.

Az elmúlt héten átíratás alá kerültek a következő ingatlanok:

(A budai oldalon.)

Paldt testvérek I. kerület, Tárnok-utca 2163 számú háza 10,000 forintért özvegy Forster Emiliára. Nagy Károly II. kerület, Vérhalom 5675 számú telke 2400 forintért Zupka Lajos és neje. Reisz Henrik I. kerület, felsőhegy-utca 1853/54—12 számú háza 5000 forintért Pánczél Istvánné. Strasser Ágoston III. kerület, Szemlé-hegyen 5306—7 számú telke dr. Glück Ignácra. Zimmel József és társa I. kerület, Sösingermajorban 9223—33 számú telke 3847 forintért dr. Nihalkovich Géza és neje. Walkó Károly I. kerület, városmajor-utca 704/11. számú telke 4321 forintért Székely Tivadarrá. Dick Vilmos I. kerület, Sasadülöben 8376/80. számú telke Dick Olgára. (Ajándék). Peringer Ferenc I. kerület, Kelenföld 13745/16 számú telke 900 forintért ifjabb Zachár Antalra. Hamvay Gyula II. kerület, retek-utca 3332/2. számú telke Lehner Salamónra. Dávid Béla I. kerület, vigadombi-dülöben 2365. számú telke lk. Dávid Ronára. (Ajándék.) Györfly József II. kerület, törökveszi-dülöben 5924/1—2., 5925. számú telke 19.120 frtrt, Pataki Antal és neje. Werner Károly és neje III. kerület, kiscelli-ut 1614/15. sz. telke 4500 frtrt özvegy Bohrandt Tivadarné és társaira. Linczenpolcz testvérek III. kerület, szent-endrei-ut 7923. számú telkük 1534 forintért Wittmann József és neje, ugyanazoknak III. kerület, 7261/63 számú telkük 2175 forintért Szántó Bernát és társára: ugyanazoknak III. kerület, Solymárvölgy 2909/10. számú telke 1591 forintért a budapesti téglagyártársaságra, ugyanazoknak III. kerület, Remetehégy 3140. számú telke 1004 forintért Zeller Istvánné. Keller Mihály és neje III. kerület 5965 számú telke 300 forintért a budapesti téglagyártársaságra. Linczenpolcz Jakabné és társai III. kerület 6730/31. számú telke 2587 forintért Henthaller Györgyre, ugyanazoknak III. ker.

Cáborhegy, 4054/55. számú telke 102 forintért Fábian Jánosnéra. Dr. Izsápy Viktor III. kerület, 7874. számú telke özvegy dr. Izsápy Viktornéra, Hegedüs Adolf III. kerület, Lajos-utca 187. számú háznak negyedrésze 3052 frtrt dr. Grósz Sándorra. Matzger Mátys és neje III. kerület, Majláth-utca 2427/1—2. számú telke 886 forintért Jugl József és neje, Queki János és neje III. kerület, 7843/4. számú telke 400 forintért Hesser Károlyra, Hegedüs Arminné III. kerület, laktanya-utca 1923 számú telke 800 forintért Reiss Móra.

(A pesti oldalon.)

Brüll Zsófiának VI. kerület, Andrássy-ut 43. szám alatt levő házának része 60.000 frtrt 3955 tkvi szám alatt Brüll Miksánéra. Fischl E. Károlynak V. kerület, Erzsébet-tér 5. szám alatt levő 692. számú háza örökség utján dr. Bamberger Bélánéra. Gutwillig Józsefnek VII. kerület, Herminamezőn levő 1856—1862—27 számú háza 5100 forintért Lieber Saló és neje. Hahn Hermannnak VI. kerület, Angyalföldön levő 1529—1539—47 számú háza 3779 forintért Fischer Dávidra. Dr. Csillag Szilárdnak IX. kerület, Liliom-utca 39. szám alatt levő egy fél rész háza 9083 szám alatt 3200 forintért Puschlik Ferenczre. Skuto és Weisz cézégnek VII. kerület Istvánmezőn levő 2895. számú háza 27.900 forintért árverésen Bittner Józsefre. Baumann Rózána VII. kerület dob-utca 6. számú háza 3700 forintért Baumann Zsigmondra. Kozár János és társainak VII. kerület, Herminamezőn 1893. tkvi sz. háza 54.4000 forintért a pesti izraelita nőegyletetre. Raics Zoltán és neje VII. ker., Murányi-u: 53. sz. háza 75.000 forintért árverésen dr. Nessi Pál és társaira; Bieber Vincze és neje VII. kerület, Törökőrön levő 2521—22—2557—58/42. tkvi sz. háza 7523 forintért Gerstenmayer Sándor és neje: Özv. Miklperczel Ferencznek VII. kerület, Alsó-Rákoson levő 1978/a—79—80—82/14. számú háza 8000 forintért Molnár Endre és neje. Lantos Nep. Jánosnak X. kerület, Ó-hegyalján levő 3493/1. számú háza 4407 forintért Scureil Józsefre és neje; Schwachla Jánosnak X. kerület, Felső-Rákoson levő telke és háza 7599—784 tkvi sz. 2639 forintért Hollós Károlynéra. Dr. Boleman Istvánnak X. kerület, Rezső-tér 2. szám alatt levő fél rész háza 5000 forintért Bolemann Gézára. Preczner Mihály és neje VIII. kerület, Dugonits-utca 3. számú háza 98.000 forintért dr. Lengyel Alajos és neje. Balázs Istvánnak X. kerület, Ligetteleken levő háza 2350 forintért Balázs Istvánnéra. Bobula Jánosnak VIII. kerület Istvánmezőn levő 2765. számú telke 7600 forintért Klauschek Istvánnéra. Litschauer Ferencznek, IX. kerület, Gubacs-dülöben levő 9640—4. számú háza Litschauer Rezsőre. Giczey testvéreknek, VI. Szerecsen-utca 13. számú háza 72.000 forintért Ledermann Mór és neje. Grosser Teréznek VII. kerület, Alsó-Rákoson levő 1978/79/80/82/a/79 sz. telke 17.823 forintért Wizinger Móra. Kovács Jenőnek VI. kerület, sziv-utca 62. szám alatt levő háza örökség utján Kovács Sándor és Matildra. Fischer Ignác és neje VIII. kerület, Felső-Rákoson levő 7599—7—35. számú telke 960 forintért Hollós Károlynéra. Scheibel Károlynak IX. kerület mester-utca 26. szám alatt levő telke Scheibel Károlynéra. Bodánszky Lipótnak VI. kerület, gyár-utczában levő 3616—3624—a. számú háza 190.000 forintért Révay Lajos doktorra.

MINDENFÉLE.

A férfiak és a nők. A „Jurnal des économistes” igen érdekes tanulmányt írt a férfiak és a nők születéséről. Mi az oka, hogy az egész világon körülbelül annyi fiu születik, mint leány?

A természet akarja így. A bécsi orvosnak az a theoriája, hogy az anyát bizonyos étkezési diétával a születendő gyermek nemére nézve befolyásolni lehet, csak kevés értékű.

A statisztika bizonyos rendszerűséget fogadott el egyes társadalmi mozgalmak és jelenségek-nél, olyant, mely az embert komoly gondolkodásra kényszeríti, akár az asztronómiai törvények fontossága. Minden évben, szinte alig számbavehető különbséggel ismétlődnek a házasságok, a törvényes és törvénytelen születések s a halálozások arányai a fiataloknál és az időseknél egyaránt, sőt a nem-nél és az egyes foglalkozásoknál is. Az összes országok újszülöttjeinél a nemi arány körülbelül ez: 105 : 100.

Ez ugyan nem teljesen megegyező arány, de ha tekintetbe vesszük, hogy a csecsemők közül az elhalt leányok száma valamivel nagyobb a fiukénál, akkor világos, hogy a házassági korban (20—25 év) az arányok kiegyenlítődnek, s az egész földön majdnem egyenlő számban van a férfi és a nő.

Ez állítást fényesen igazolják a Norvégiában 1870-ben Kiaer állami statisztikai igazgató által összeállított statisztikai táblázatok is, melyek szerint egészen biztosan megállapították, hogy a házasság első hat esztendejében minden 116 fiugyermek születésre 100 leánygyermek esik, hat esztendőtl 13-ig száz leányra 107 fiu, és tizenhárom évtől tovább már csak 94 fiu esik 100 leányra.

Gimnáziumok és reáliskolák. A reáliskolák népszerűsége a gimnáziumoké mögött mindinkább háttérbe szorul, így az 1880-iki állapotokkal összehasonlítva, azt találjuk, hogy a gimnáziumi tanulók száma ezen idő alatt mintegy kétszeresére (2750-ről 5369-re) emelkedett, míg a reáliskolai tanulók csak 62 százalékkal (1838-ról 2983-ra). Feltűnő továbbá, hogy a magasabb osztályokban mennyivel nagyobb mértékben fogy a hallgatók száma a reáliskolában: itt ugyanis száz első osztálybeli tanulóból csak huszonhárom marad meg a VIII. osztályban, míg a gimnáziumban harminczhat. Hogy ez mennyiben függ össze a reáliskolában tapasztalható szigorubb osztályozásból, s hogy az osztályozás csak a tanulók gyengébb képességétől, vagy az iskola nagyobb követelményeitől függ-e, arról tisztán a statisztikai adatok felvilágosítást nem nyújthatnak. Hitfelekezet tekintetében a gimnáziumi tanulók így állanak: a katolikusok száma 45.4, az ágostai evangélikusok 8.4, a helvét hitvallásuk 9.2, az izraelitáké 34.8 százalékot; a reáliskolában: a katolikusoké 42.0, az ágostai evangélikusoké 4.9, a helvét hitvallásuké 3.0, az izraelitáké 49.4 százalékot tesz ki. A gimnáziumokban összesen 380 tanuló kapott érettségi bizonyítványt, kiknek majdnem fele (178) jogi pályára lép, míg orvosira csak 76, bölcsészetre épséggel csak 10, hivatalnokira 8, ellenben technikai szakra 50. A reáliskolában 161 tanulónak adtak érettségi bizonyítványt, kik közül technikai pályára lépett 98, jogi pályára 11, hivatalnokira 25. A középiskolai ügy nagymértékű fejlődését megvilágítja az a tény is, hogy 1880-ban a kötelees tantárgyakat a gimnáziumban 90, a reáliskolában 75 tanár tanította, jelenleg pedig a gimnáziumban 207-re, a reáliskolában 109-re tehető a tanárok száma. A hittanárokat és a nemkötelees tantárgyak tanárait is hozzászárvitva, ezek száma mindkétrendbeli iskolában 18. évvel ezelőtt 234-et tett, míg jelenleg nem kevesebbet, mint 496-ot.

Az idősebb Dumas gyermekkorából. A francia köztársaság elnöke a minap Villers-Cotteretsbe utazott. Ezt az alkalmat megragadja a „Gaulois” egy munkatársa és néhány érdekes apróságot közöl az idősebb Dumas életéből, aki gyermekkorában hosszabb ideig élt ebben a városban. E városkában van az a Montgobert nevű gyönyörű kis kastély, ahová Paulin Borghese hercegnő, Napoleon testvére, a párisi élet zajától visszavonult. Az idősebb Dumas apja, a tábornok, gyakori vendég volt e kastélyban. Egy látogatása alkalmával fiát is magával vitte, aki akkor hat esztendő volt. Pauline hercegnő a pamlogon fekve fogadta őket, anélkül, hogy fölemelkedett volna. A tábornok felé kezét nyújtotta, aki azt tisztellettjesen megcsókolta, a kis Dumast pedig szívélyesen megölelte. Csakhamar élénk beszélgetésbe merültek, midőn hirtelen elnyújtott vadászkört-riadó hallatszott a kastély parkjából.

— Mi ez? — kérdezte a tábornok.
— A szomszédaim vadásznak — felelte a hercegnő.
— Hiszen már itt is vannak a vadászok — szólt erre a tábornok, aki odalépett az ablakhoz; — nézze csak, hercegnő, milyen daliasak!
— Ah, olyan fáradt vagyok — így válaszolt a hercegnő — vigyen oda az ablakhoz.
A tábornok gyöngéden karjára emelte, mint egy gyermeket és így tartotta vagy tíz percig, hogy nézhesse a vadászok mulatását. Dumas ekkor látta először az uralkodó-család egy tagját. Hat évvel később aztán alkalma volt magát a császárt is látni.

Ez néhány nappal a waterlooi ütközet előtt történt. Az 1816. év június 11-én ugyanis Willers Cotteretsben eltárvadt annak a hirt, hogy a császár keresztül fog utazni a városban. A tizenkétéves

Dumas égett a vágytól, hogy a nagy férfit szemtől-szembe lássa és ezért már korán reggel a postapülethez ment, a hol a császár lovait fogják kicserelelni. Erről az esetről Dumas maga a következőket írja:

— Alig értem oda a postához, midőn három postakocsit pillantottam meg, melyeknek habos lovai és pirosruhazatu kocsisai az út fáradságairól tanuskodtak. Az összegyülekezett tömeg odatódult a császár kocsiához, persze én tolokodtam a legjobban. A császár halványan, fáradtan ült az egyik kocsi szögletében. Fejét, mely olyan halovány volt, mintha elefántcsontból lett volna faragva, könnyedén mellére horgasztotta és szinte látszott arczán, hogy súlyos gondok aggasztják. Szép zöld egyenruhája volt, fehér hajtókával, a mellén pedig a becsületrend nagycsillaga ragyogott. Balján testvére, Jerome herceg, előtte pedig hadsége, Lefort, ült.

A császár fölpillantott, körültekintett, aztán kérdé:

— Hol vagyunk?

— Villers-Cotterets-ben, sire — válaszolták neki.

— Tehát még hat mértföldnyire Soissons-tól?

— Igen, sire, még hat mértföld ide Soissons.

— Hát csak hamar tovább! parancsolta a császár és ismét elmerült gondolataiba, melyekből csak a kocsi megállása rázta föl. Eközben kicserelelték a lovakat és új kocsisok ültek a bakra.

A közönség kalapját, kendőjét lobogtatva, lelkesen kiáltá:

— Vive l'empereur!

Pattogott az ostor, a friss lovak vágatai kezdtek s a kocsik tovarohogtak Soissons felé. A látomány eltűnt, mint egy álmkép.

Algiri csöndélet. Alfred Capus, a „Figaro” krónikása a következő jelenettel jellemzi az algiri antiszemita-világot, amelynek egyik kiváló alakja a hírhedt Max Régis, a maire.

Regis (segédjéhez): Ültesse le a házassálandókat és siessünk az aktussal, mert csak negyedórányi időm van még. At kell nézmem az „Anti-puf” levonatát.

A segéd: Parancsára, maire ur. (A jegyesekhez): Üljenek le.

Regis: (Átlapozza az okmányokat.) Ah, hiszen szerződést is mellékeltek! (Olvasa): Jules Joseph Emil Isaac házasságra lép... (Félbeszakítja az olvasást)... a jövendő férj neve Isaac?

A segéd: Igen, úgy áll itt.

Regis: (A vőlegényhez.) Önt Isaacnak hívják?

Vőlegény: (Szeretreméltóan.) Igen, maire ur.

Regis: É szerint ön zsidó.

Vőlegény: Igen, maire ur.

Regis: (Félre): Ez az ember roppant szemtelen! (Hangosan). És ön idejön megnősülni?

Vőlegény: Ha nincs ellene kifogása.

Regis: És kit akar elvenni? Nagyon kíváncsi vagyok rá... (olvas) Emilie Louis Juliette Lévy... Lévy? Tehát a menyasszony is zsidó?

Vőlegény: (elpírul). Igen.

Regis: Pompás! Én tehát köteles vagyok egy zsidó párt összeadni! Oh, ha ezt tudtam volna!

A segéd: Hja, ezen nem lehet változtatni.

Regis: Akkor hát — rajta! (A házassálandókhoz): Üljenek le! Ezuttal még összeadom magukat, de máskor ide ne jöjjenek többé! Az aktus előtt felolvasom a törvénynek a házasságkötésről szóló paragrafusait. (Félre.) Én olvasok föl zsidóknak! (A jegyesekhez): Hallják tehát! 212. cikk. Házasfelek, azok is, akik a zsidó valláshoz tartoznak, kötelesek hűek lenni egymáshoz és segíteni egymáson. 213. cikk. A férj köteles megvédeni a feleségét, az asszony engedelmességgel tartozik a férjének. 214. cikk. Az asszony köteles férjével lakni, de nem itt Algirban, tette hozzá: megértették?

A jegyesek: Igen.

Regis: Jules Joseph Emil Isaac, maga elköveti azt a szemtelenséget, hogy nőül veszi az itt jelenlevő Emilie Louise Juliette Lévyt?

A vőlegény: (Meglepetve.) Igen!

Regis: (Félre): Arczálan pimasz! (A menyasszonyhoz): És maga, Juliette Lévy, rászánta magát arra az erkölcsatlanságra, hogy nőül menjen Jules Joseph Emil Isaacra?

A menyasszony: Igen, maire ur!

Regis: (Félre): Micsoda állapotok kapnak itt lábra! (Hangosan). A törvény nevében házassáknak jelentem ki magukat, hanem mondhatom, hogy megkeserültek ezt!

SZERELEM NÉLKÜL.

Francia regény.

(22)

Ira: PIERRE DAX.

Megérkeztek a vasulhoz s egyazon szakaszba szálltak. Steibel mindenféléről beszélt, csak szerelméről nem. Félt egy olyan szótól, mely újra eltávolítaná tőle Luciennt. A St-Lazare pályaudvaron bérkocsit szólított s mikor Lucienne helyet foglalt, Steibel kezét nyugtatót neki.

— A viszontlátásra, asszonyom — szólt a fiatal ember felindultabban, semmint mutatatta. — Ne felejtse el, hogy szívvél-lelélekkel híve vagyok.

Lucienne egy pillantást vetett reá, a hála, a köszönet egy pillantását és a kocsi elrohogott.

Mind a kettőn érezték, hogy szomorú körülmények között fogják egymást viszontlátni.

VII.

Aggodalmak.

Lamoureyrenek fogalma sem volt a Maison-Lafitteben történetéről.

Mikor elhagyta barátait, még nem árlelődt meg benne az elhatározás, vajjon elfogadja-e lady Mirkson meghívását? Sokáig barangolt, mielőtt hazatért volna. Nyugtalan volt s egyre felvetette magában a kérdést, vajjon elmenjen-e, ne menjen-e lady Mirkson estélyére?

Szemei előtt lebegett a csöndes boldogság, mit Steibel vázolt előtte, de fülébe csengtek a barátai gunyos megjegyzései is, ami nyugtalansággal töltötte el. Mit tegyen? Mivel indokolja elmaradását Lucienne előtt? Nem találhatna ürügyet, mely eloszlatja Lucienne kíváncsiságát? Vagy megsejthetné felesége az árulást?

Mikor hazaért, elégedetlen, rosszkedvű volt, hogy Lucienne szinte rá sem ismert. A fiatal asszony került minden kérdést. Látva, hogy Lamoureyre szótalan, Lucienne feltételezte, hogy bizonyára van rá oka. Minek is haragitsa még jobban?

Este, mikor szobájukba tértek, Lamoureyre tovább is szótalan maradt. Keveset aludt és nem tudott olyan ürügyet találni, mely távozása fölött Lucienneben gyanut ne ébresztene. Másnap reggel zsörtölődő kedvében volt: a ruhája nem volt eléggé tisztítva, gallérja nem elég kemény, parfümjé nem volt eléggé illatos, a fésű a haját tépte. Inasa, Jean, soh' sem látta urát ilyen hangulatban.

Lamoureyre idegessége nem kerülte el Lucienne figyelmét. Látta, mint jár-kei férje, szobájából a szalonba s mint tér vissza hozzá, néhány érthetetlen szót-mormolva ajkai közt. Azt akarta, hogy Lucienne olyan tárgyra terelje a beszédet, mely neki megkönnyíti a szólást.

— Ma este nem leszek itthon.

Lucienne azok közé tartozott, kik kerülik a sok szóbeszédet. Nem válaszolt, azonban azon elmélkedett, vajjon mi okozhatta férjében e hirtelen változást s annál jobban figyelte meg.

A portás meghozta lady Mirkson meghívását. Nagy volt a kísértés. Mért ne fogadná el? Nem volt-e szabad ember, aki oda megy, ahova neki tetszik? Mikor megnősült, azt fogadta-e esküvel, hogy felesége úgy olvashat lelkében, mint egy nyílt könyvben?

Tudott-e Lucienne Joffrix Lujzához való viszonyáról?

Végre határozott: el fog menni! Majd ha a köszvény arra fogja kényszeríteni, hogy tüzhelyén húzza meg magát, lesz ideje soppánkodni...

Lucienneben férje hirtelen változása gyanút ébresztett, de minthogy aznap Maison-Lafittebe készült jótékonysági útjára, nem volt ideje hosszabban foglalkozni e kínos gondolatokkal. Tehát elutazott. Tudjuk, hogy mily súlyosak voltak a fiatal asszonyra nézve a következő órák.

Mikor visszatért és maga előtt látta a palotát, melyben élnie kellett, eszébe jutott ismét férje idegessége és feldult lelkébe

belehatolt az az iszonyu sejtélem is, hogy Lamoureyre megcsalja.

Lesznek-e bizonyítékai?

A ma reggeli küzdelmek után még most sem talált nyugalmat. Az ébredő gyanu fo-koztta szenvedéseit.

Ebben a kínos hangulatban, ideges állapotának tetőpontján felhasználta Lamoureyre távollétét, bement férje dolgozószobájába és azzal a leleményességgel, melyet a nőknek a feltékenység diktál, kutatni kezdett férje ír-asztalában.

Semmiféle levél.

Egy írómappa, melyvel férjét a házasságuk évfordulóján ajándékozta meg, ott volt a fiókban. Kikutatta: újra semmi.

Már szemrehányásokat tett magának gyanúsításai miatt, mikor az az ötlete támadt, hogy néhány iv itatópapírt, mely összehajtva fekdűt az asztalon s melyet férje naponta használt, felbontson. Nyitva hagyva az asztal-fiókokat, azzal foglalatoskodott, hogy az iverket egyenkint kiterítse az asztalon.

Ösztönszerűleg ismét a fiókokat vizsgálta. Kezei égtek, keble zihált a kínos előérzettel. Egyszerre egy kis kék selyemtárca akadt kezébe s abból egy rózsaszínű papírlap esett ki.

Lucienne elolvasta:

„Maud Mirkson roméli, hogy szerencséje lesz csütörtökön Lamoureyre urat vendégei között láthatni.”

A fiatal asszony azt hitte, hogy megőrül. Kábultan elhomályosodó szemekkel rogyott egy székbe. Lélegzete elállt, kezeit gört csöaen tördelte, szegény lelke utálattal tel-el. A legkeserűbb gondolatok, mik egy női szívet marcangolhatnak, születtek meg benne.

Nem ámithatta magát: a férje hűtelen hozzá! Mindent elhitt volna róla, de ezt soha!

A sárba kövesse azt a tétit, akiről azt hitte, hogy valamikor szeretni fogja? Még egyszer alazza meg magát? Soha! Szenvedései elérték tetőpontjukat. A bizonyosság, hogy férje megcsalja — és imé e bizonyosság kezei közt van — mérhetetlen haragba és a gyanuk feneketlen mélységébe sodorta őt.

Mióta jár el Lamoureyre ehhez a Maud Mirksonhoz? Már házasságuk előtt is szerette? Vagy talán az ő hibája e bűnös viszony, mert férjét nem tudta jobban őrizni?

E kínos gondolatok felemésztették erejét. Visszatért szobájába és hosszasan sirt. Aztán ismét gondolkozni kezdett. Van-e joga panasza? Egész lényével volt-e férje? Az ő gondolatai egyedül férjének szóltak-e? Kűzdött-e amaz érzés ellen, mely már-már urrá lett felette? S ha a becsület elzárta is ajkait, nem volt-e bűnös, amiért elfogadta azt a be-nem vallott szerelmet, melynek ő volt a tárgya? Nem egy borzasztó örvény mellett halad-e, azt híven, hogy egy dicső magaslatra ér?

Mindezek a kérdések valóságos haláltánczot jártak agyában, mely hideg ítéletre kép-telen volt. Daczára annak, hogy fel volt dülva egész lényé, egy gondolat uralkodott kegyetlen rajta: Lamoureyre más nőt szeret!

Van-e fájdalom, mely jobban sebzí a nőszívét? Van-e pokol mélységesebb, mint ez? Lucienne úgy érezte, hogy egy kigyó veri hu-sába méregfogát.

Egy elhatározás érlelődött benne.

Hirtelen felkelt, arcát megmosta jezes vízben s mikor a szalonba tért, oly akaraterőt érzett magában, mely fizikai erejét meghaladta. Meg fogja várni Lamoureyret és szót sem szól az esetről.

Minek is csináljon neki jelenetet? Minek felkavarni érzéseit? Minek is keresné az igazságot ennek a férfinak a szemében? Hiszen megszokta már a csalást és nyugodt lélekkel ámitja őt! Óvatosan kell cselekednie.

(Folytatás következik.)

SZABADALMAK

gyors és lelkiismeretes kieszközölését végzi a Szabadalmakat Értékesítő Vállalat Budapesten, VII. ker., Erzsébet-körut 17. sz.

Tudományon finanszírozása és értékelése. Védjegyek be-lajszoromozása. Feltalálások átjárása. Megteremtésüknek tanács-találkornak.

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1898. december 10-én.

Table with multiple columns listing market prices for various goods, bonds, and securities. Categories include 'Állampapírok', 'Záloglevelek', 'Elsőbbségek', 'Részvények', and 'Külföldi vállalatok'.

ÉN Csillag Anna,

akinek 185 cm. hosszú óriási Loreley-haja saját tulajdányu kenőcsöm 14 havihaszlatától nőtt meg. Ezt a kenőcsöt a legelősebb orvosok mint egyetlen szert ajánlják hajkihullás ellen, a hajnövekedés elősegítésére és a bőr erősítésére, uraknál elősegíti a szép erős szakállnövekedést és már rövid használa után egy a haj, valamint a szakáll természetes fényt és lómótságot kap és megőrvi ezeket a korai őszítéstől a legnagyobb korig

Tégléyc 1 frt, 2 frt, 3 frt és 5 frt.

Póstai szállítással egyenlő a pénz előzetes megkötés, vagy postaküldéssel a világ minden tájára a gyártó:

Csillag Anna Wien, I., Beilergasse 7.

Karácsonyi és újévi ajándékul részletfizetésre porcellán- készletek, majolika-áruk, tükör, china-ezüst, lámpa, bambus butorok, bőr-áruk, acél-áruk stb. kaphatók. Kimerítő képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küld a szegedi porcellán- festőzető-gyár.

Jvankovits Károly és fia Szegeden.

Advertisement for 'RÉTHY FELE' cigars, featuring an eagle logo and text: 'MINDENÜTT KAPHATÓ RÉTHY FELE RÉTHY FELE LEGJOBB PÉNTERÜZKORKA'. Includes address: 'RÉTHY BELA Győri u. Békés-Csabán.'.

Advertisement for 'Zongorák és pianinok' (Pianos and pianinos). Text: 'A világ első gyártóját, valamint saját készítmények, melyek zeneművészek által a zongoráinak nevezettek el, ez időben legzölidabbban vásárolhatók. 724 Keresztely mintazongora termében Budapest, Váci-körút 21. sz. Csaka zongorák becsülettelnek és hangolások valamint javítások felkísérletesen eszközöltnék. Váci-körút 21. sz. (Ipar udvar).'

Advertisement for 'NE VEGYEN karácsonyi ajándékot' (Don't buy Christmas gifts). Text: 'mielőtt Faludi Zsigmond legújabb nagy képes árjegyzékét meg nem hozták, mely megelső ajándékoknak kiválóan alkalmas ajándékokat tartalmaz levélbélyegek, képes levelezőlappok és albumokban. A karácsonyi nagy forgalomra való tekintettel ajánlatos a megrendeléseket mielőbb beküldeni.' Includes logo for 'Faludi Zsigmond' and address: 'BUDAPEST, VII. ker., Erzsébet-körút 28.'

Advertisement for 'Nem nagy krach!' (Not a big crash!). Text: 'hanem szolid alappal azon helyzetben vagyunk, hogy az alatt felsorolt Británia ezüst-készletei, mely 66 darab-ból áll, 6 frt 60 kr. hatalian olcsó ár mellett adhatjuk. 6 db. legin. britániai ezüst-évszám, 6 db. amer. britániai ezüst villa egy darabból, 6 db. amer. britániai ezüst-évszám, 12 db. amer. britániai ezüst-kávékanál, 1 db. amer. britániai ezüst-levessé-kanál, 2 db. pompás gyertyatartó, 1 db. amer. britániai ezüst tejmérő-kanál, 6 db. angol britániai tálcza, alvótálcza, 1 db. amer. britániai ezüst tojástartó, 1 db. teasszék, 1 db. legin. britániai oszlopszék, 6 db. legin. gyümölcsös porcellán-fogóval, 6 db. legin. gy. málosvilla porcellán-fogóval, 6 db. Viktória tálcza. 56 db. összesen csak 6 frt 60 kr. Azon helyzetben vagyunk, hogy a fenti 56 tárgyat 6 frt 60 kenyel csekély árárt adhatjuk. A britániai ezüst egy teljesen fehér fém, mely ezüstszínt 25 éven át megtartja, amiért jótállunk. Legjobb bizonyíték, hogy a hirdetés teljes valóság, a következők Nyilvános nyilatkozatot állítjuk ki: Ha ezen brit.-ezüst-garantura meg nem felelné, a fizetett összeget minden akadály nélkül visszavetjük. Kinek tehát ezekből szüksége van valamire, felekezzen megzerézni a garanturát, amely különösen alkalmas lakodalmi és ünnepi ajándéknak. ugyiszintén szállodák, vendégházak és jobb háztartásokban. Kapható csak a Rix-féle kiviteli háznál a tanítóházgyűjtés szállítója stb. Fennáll 20 éve. Bécs, II/2, Praterstrasse 16. Székküldés a vidékre utánvéttel, vagy az országos előleg beküldés mellett. Összesen a melléti árjegyzékkel való. Számtalan elemes levelek.

Advertisement for 'Nem játék!' (Not a game!). Text: 'Nem trófia! Nem szédülés! hanem a legszámbab, legszentebb igazság. Egyedül és a legnagyobb dícséretre érdemes az ön világhírű valódi Chicago-gyűjteményem, melyet díszműmúzeumom feloszlatása miatt 30 darab 4 frt. 50 darab csak 4 forint.' Includes image of a bottle and text: '30 darab 4 frt. 50 darab csak 4 forint.' Address: 'Minden a 30 darab összesen csak 4 forint. Ugyanezen gyűjtemény elosztásának névelővel 5 frt 60. Bérmentés és csomagolás, mely a pénz előre való beküldésénél 25 kr. utánvéttel 40 kr., a megrendelőt terheli. Ajánlatos minél előbb, amíg a készlet tart megrendelést tenni, mert ilyen alkalom nem lesz többé soha. Előzetes pénzküldés vagy utánvéttel melletti rendelés a következők címen: M. FEITH, Wien, II., Adlerhof a cs. kir. államhivatalnok egyosztályának szállítója.'

SZINHÁZAK.

Budapest, 1898. Vasárnap, december 11-én.

NEMZETI SZINHÁZ

Délután fél 3 órakor lezártított helyarátkkal:

Általános bejelentészetben:

Rafael.

Dráma 4 felv. Irta Várody Antal.

Személyek:

Chrysolomus	Egassy
Castiglione gróf	Császár
Petra Hombo	Iványi
Barnabó, szerzetes	Mihályfi
Rajfel	Szűcs
Stilio Romano	Palkó
Gaudenzio Ferrari	Rózsaszéplő
Garofalo	Latabár
Solio	Szigeti
Margherita	Fockiné
Stella	Hegyesi M.

Este fél 8 órakor rendez hely-

arátkkal:

XXX. berletiszűnet.

Harmadszor

John Gabriel

Borkman.

Színjáték 4 felvonásban. Irta Ibsen Henrik. Fordította Jászai Mari.

Személyek:

John Gabriel	Szacsavay
Gunhild	Hevey L.
Richard, a fiúk	Dezso
Reinheim Ella	Jászay M.
Vilhelméné Fanny	Falcsányi
Erikus Vilmos	Gabányi
Frida, a leánya	T-Vizvári
Málané	Demjén M.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ

Évigeletet 232. Havigeletet 7.

A király mondta.

Vígopera három felvonásban. Szövegét írta Gondolat Edmund. Fordította Huszar Iancu. Zenejét szerzeite Dehlyes Leo.

Személyek:

Benoit	Kertész
Moncomtour	Hegedus
Milton	Mihályfi
Merissac báró	Kornai
Gautru, táppengész	Várody
Parome	Dalóczi
Floraubel	Kardos M.
La Blanche	Hilgennauer
Javotte	Abonyi
Moncomtour	Hegedus
Phylomela	Payer M.

Kezdete 7 órakor.

NÉPSZINHÁZ

Délután fél 8 órakor bejelentészet kiad, mérsékelt helyarátkkal:

Blaža Lujza asszony mint vendég

Az édes.

Népszínház 3 felvonásban. Irta és zenéjét szerzeite Ifj. Bokor János.

Személyek:

Örveggy Porgéné	Blaža Lujza
Sánka, leánya	Blaža S.
Bezeggy Dani	Szabó A.
Gabomb Farkó	Vidor
Hu akay Benő	Tollagi
Mándrucz Armin	Sólymosi
Fürge Péter	Luhánszky
Rótker Pista	Ujvari
Jutka	S. Hunyadi
Orszo	Vidóczi

Este fél 8 órakor rendez hely-

arátkkal a dalok.

Működésor:

Az unatkozó király.

Spanyol operette 3 felv. előjátékkal. Irta Miguel Ramos Carrion és Vital Anz. Fordították Szalai E. és Hevesi S. Zenéjét szerzeite Chapi.

Személyek:

A király	F. Hegyi A.
A hadügyminiszter	Németh
A táncosnő	Sólymosi
A pénzügyminiszter	Ujvari
A belügyminiszter	Tollagi
Egy kapitány	Kassai
Egy tiszt	Kenedich
Juán, haragszaga	Hovvath V.
Maria, a felesége	M. Csütöl
A falu bíróné	Niss M.
Róza rokonsa	Z. Bárdy G.
Jeremiás rokonsa	Vidor
A német követ	Várnai
Az angol követ	Luhánszky

VÁRSZINHÁZ

Zárva.

VIGSZINHÁZ

Délután 3 órakor lezártított helyarátkkal:

A végrehajtó.

Bűvészeti 3 felvonásban. Irtaek Sylrane és Artus. Fordította dr. Béli László.

Személyek:

Chrysolomus	Hegedus
Ottava	Nagy L.
Brenkel György	Takócsai
Antoine	Maros R.
Laplette	Szeregyi
Pluquet	Györgyi
Kaplany	Karácsony
Cyprien	Béli E.
Maurice	Szász

Este fél 9 órakor rendez hely-

arátkkal:

899. szám. 899. szám.

A tekenősbéka.

Bűvészeti 3 felvonásban. Irta Leon Gendilik. Fordította Faj J. Béla.

Személyek:

Champfleur	Góth
Léonia, felesége	Hegedus
Leonaquid	Nikó L.
Erignet	Gál
Jumard, ügyvéd	Balassa
Adolph	Tapolcsai
Giboulain	Röcszki
Giboulaine	Hunyadi
Juliette, leányuk	Vársanyi L.
Angela	Pápai P.

MAGYAR SZINHÁZ

Délután fél 8 órakor mérsékelt helyarátkkal:

Aranylakodalom.

1848—1898.

Látványos alkalmi játék nyolc képből, dalokból és táncszokl. Irta: Bethly László és Kármel Viktor. Zenéjét szerzeite: Fekete J.

Személyek:

Kollár János	Mohár L.
Katalin	Szacsavay
Donka	Aranyosy
Vidács János	Kovács
Emerenzia	Sz. Szilárdy
Bem tábornok	Lépesi
Petőfi, szíriai	Gabányi
Miklós János	Röcszki
Krausz bácsi	Széplai
Táncos	Kovács
A kormányzó	Füredi B.
Karucz fejedelmé	Kardos
Pista, válogány	Odry
Bonika	Szalay
Nikolajevics Irén	Góth K.
Szergejevics	Odry Z.

Este fél 8 órakor rendez hely-

arátkkal:

B. A. L. E. K.

(Cabinet Pipéri.)

Operette 3 felvonásban. Irtaek H. Raymond és P. Baroni. Zenéjét szerzeite Hervé. Ford. Hákon Viktor és Makai Endr.

Személyek:

Pipéri	Boros
McRingard	Szeregyi
Benedikt, katon	Réthy
Vetiver	Hákon
Rosegignac	Röcszki
Leó, katonarendő	Odry Z.
Colombe	Szalay
Zemárd	Vlad
Odine	Béke Irén
Anita	Szabó E.
Egy or	Erőss Béta
Coma	Vas
Leila	Hákon

KISFALUDY SZINHÁZ

Délután fél 8 órakor mérsékelt helyarátkkal:

Csokon szerzett völégény.

Énekes bűvész 3 felvonásban.

Este fél 8 órakor rendez hely-

arátkkal:

Az elátkozott herczeg.

Bűvészeti 3 felvonásban.

A József-körut és Baross-utca sarkán levő „Commerce“ kávéházamban naponként hangversenyez **Oliván Józsi** kitűnő szolista

Londonból visszaérkezett híres zenekara. Számos látogatást kér

Kiváló tisztelettel **Káldor Zsigmond.**

Sabária-kávéház Dohány- és Ny r-utca sarkán.

Ma és mindennap hangverseny **Hölgy-zászlóalj**

FLORENCA kisasszony és **Kaltenacker Gusztáv** karmester vezetése alatt álló kedvező női zenekar. Kitűnő italok és ételek legmérsékelt árán.

Számos látogatást kér **SPITZ SAMU, kávé.**

TELI KIÁLLITÁS

az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat városligeti Műcsarnokában **1898. december 1-től 1899. január 15-ig.** Nyitva reggel 9-től délután 4-ig. Csütörtökön este 8-11-ig villamvilágítás mellett sítangverseny **Buffet.** Belépti díj egy korona. Vasárnap déli 12 órától délután 4 óráig ingyen. Képes tárgymutató ára 30 kr.

PROPELLER-szálloda.

Budapest, VI., Sziv-utca 52.

Andrássy-ut és Podmaniczky-utca között Van szerencsém a n. é. közönségnek b. tudomására hozni, miszerint fent nevezett cím alatt szállodat nyitottam. Az izlésezen berendezett szobák 30 krtól feljebb állnak a t. közönség rendelkezésére. **Kitűnő konyha. Pontos kiszolgálás** Kiváló tisztelettel a szálloda-tulajdonos.

Az uri közönségnek legjobban ajánlom ruhabérleti rendszeremet **Deutsch F. Károly, Andrássy-ut 1.**

Villamos lábbelik

Szabadalmazva az összes kultúrállamokban. Kényelmesebb, egészségesebbek és az egész testet erősítik.

Ezen villamos cipők sarkában egy-egy villamos áramot gerjesztő anyaggal töltött elem van behelyezve, mely a cipő belsejében egyenlőtlenül állandóan keletkező és a láb belsejét kb. 1-2 Volt feszültségű egyenáramot szolgáltat, ami igen kellemes érzést idéz elő. A villamos cipőket négyféle méretben állították össze a forgalomban levő ugyanazért **Folta-készítők** merre villamos cipő az egész szervezetet átjáró motorikus villamot gerjeszt. Áramgerjesztő töltőanyagok.

Feltaláló és szételő KELLERMANN B. Kecskeméten, Fűr-utca 84. sz. 1 pár villamoscipő ára 2 frt. 3 pár megrendeléséi portómentes. Csipőcserek és kiegészítők kedvezményben részesülnek.

Cselédek biiztosítást betegség esetére csak **1 frt 50 kr.** évi díjért. Elválhaja minden meletti nélkül a „ZION“ jótékonyági egyet VII. kerület, Erzsébet-körut 26. szám. (Telefon 50—49.)

KELETI UTAZÁS Szentföldre és Egyiptomba

1899. április hóban **Propper N. János** keresk. akadémiai igazgató vezetésével. Kiváló leg elsőosztályú minden kényelmet és biztonságot nyújtó, z. rrelett első osztályú utazás a mediterrán világ tagjai részére. Előjegyzésével elfogad. részletes földrajzot nyújt **Propper N. János** igazgató **Budapest, József-körut 15. sz.**

Usak katalom tereket

énkelhet tudni, hogy a párisi dr. **Boiton Infectio Oriental** már néhány nap hasznalat után elmulasztja még a legidősebb és leghalványabb bajokat, is. — fő szégyes zeltát Csepelvályszónnal k. szét. z. rrelett, mert ezek csak a gyomrot rontják de a bajt nem gyógyítják meg. **Főraktár: Zoltán Béla** gyógyszeriaraban Budapest V., Széchenyi-tér és Nagyköröna utca sarkán, hol üvegekint 1 frtért kapható.

A legrszebb karácsonyajándék

Az összes magyar műkritikusok egyhangú véleménye szerint a legrszebb magyar könyv a **RÉVAI TESTVÉREK** IRODALMI INTÉZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG kiadásában megjelent

Kiss József költeményei illusztrált díszkiadása.

A legnagyobb négyedret alakú, pompás díszkötésű mű, lemmegye fénymezőstet (Hollógránis), tizenkét autotipikus szines műmellékletet és harminc színesképet foglal magában. A képeket a legnagyobb művészszerzőkkel foglalták: **FERENCZY KÁROLY, GRÜNWALD BÉLA, RÉTHY ISTVÁN, HOLLÓSY SIMON** és **THORMA JÁNOS.**

A pompás díszmű ára fényas vászon-díszkötésben **— 24 forint. —** Egymásután fizetendő 2 frtos havi részlet fizetésre rendelhetik meg a díszművet az „Országos Hírlap“ olvasói ha az alábbi megrendelő lapnevaláírásukkal ellátva az „Országos Hírlap“ kiadóhivatalába beküldik. **Az „ORSZÁGOS HIRLAP“** kiadóhivatala Budapest, VIII., József-körut 65.

Az „Országos Hírlap“ kiadóhivatala által megrendelem a mű kiadóitól **Réval Testvérek** irodalmi intézet részvénytársaságtól **Kiss József** költeményei illusztrált díszkiadását díszkötésben 24 frtért és kötelezem magamat a mű átvételétől kezdve havonként 2 frtot mindaddig a munka kiadóinak Budapestben fizetni, míg a teljes vételár törlesztve nincs. A részletfizetések be nem tartása esetén az esedékes összegét rajtam postai megbízás útján (30 kr. postaköltség hozzászámítása mellett) beszedhetők. **Hely és kalet: Név és állás:**

Ezen rendelés lap levelező-jápra ragasztandó és az „Országos Hírlap“ címére küldendő.

Színházi műsorok.

	Deutscher Színház	U. N. Operaház	Vigadószínház	Művészszínház	Magyar Színház	Vár Színház
Hétfő	Folt, amely tisztít	—	A tekenősbéka	Az unatkozó király	B. A. L. E. K.	A varázsfuvola
Kedd	Makrancos hölgy	A zsidónő	A végrehajtó	Az édes	B. A. L. E. K.	—
Szerda	John Gabriel Borkman	Jamesi és Juliska A babatündér	A hálókocsi ellenőre	Az unatkozó király	B. A. L. F. K.	—
Csütörtök	Játszma pique Bűnhődés	Otello	A tekenősbéka	Bibliás asszony	A gésák	—
Péntek	Himfy dalai	Fidelo	A tekenősbéka	Unatkozó király	B. A. L. E. K.	—
Szombat	Fekete vér	Hamlet	Családi örömhöz	Az unatkozó király	B. A. L. E. K.	—
Vasárnap d. u.	Faust	A troubadour	A tekenősbéka	Bibliás asszony	A gésák	—
Este	Kis szórakozott	A nappal és az éjjel	Családi örömhöz	Az unatkozó király	B. A. L. E. K.	—

Czél szerű és finom karácsonyi ajándék!

Képes levelezőlap-albumok
egyszerű kiállítású a legdíszesebbig 1 főtől 10 főtig. Csupa modern és díszes kivitel.

Elegáns levélpapírok!
Uj színek! Uj díszítések!

Modern irányban. Mérsékelt árak.

Gyönyörű emlé- és poezie-könyvek, tró-mappák, íróasztal-tárgyak, gyermek-játékok, festék-dobozok stb. nagy választékban.

KANITZ C. és FIAI
Budapest,
Dorottya-utca 12. szám alatt.

LIGETI BÉLA
CSEMEGE, BŐR, TEA, RUM, MAGYAR ÉS FRANCOZIA PEZSGŐK,
COGNAC és DÉLIGYÜMÖLŐS KERESKEDÉSE
MINDENMŰ FELVÁGOTTÁK, SAJTOK ÉS TEA-VAI.
BUDAPEST,
VIII., JÓZSEF-KÖRUT 74. SZ.

Karácsonyi és újévi ajándék

kötségtől a Blaha Lujza pipere-crème, mert ennek a feltétlenül minden hölgy igen örövend!

A női szépség (az ideális szépség)

egyik legnagyobb és leghabható-sabbkínosát egyedül a

Blaha Lujza pipere-crème

köpeki mert ez teljesen értelmetlen és zsermentes, miért is nappali használatra (mint a tolette főkiégészítő része: estélyre, színházba, sétáramenés előtt) a legalkalmasabb. Ezen Blaha pipere-crème a bőre kenve azonnal beszívódik és ezáltal a bőr gyengen kifeszül, az arc tiszta, sima matt, halvány rózsás-fehér természetes bőre zománcot kap és ezen zománc alatt az arczáró őszes tisztálaltalansággal teljesen mind eltűnnek. — Kiváló jóságát legjobban igazolja az, hogy Br. Spányiné Blaha Lujza unnepeit nagy művésznőnek valamin a főváros és a vidék legelőkelőbb hölgyeinek is ez a kedvenc pipere-crème. Használhatóságát és kiváló jóságát mutatja már az a nagyszámú megrendelés is, mely postán naponta jön és a szobhnél szebb elismerő dícsérő levelek is, melyek az újabb megrendelések alkalmával káldetnek. 1 tévely 1 frt 20 kr., hozzá Blaha Lujza arczpor (rém, fehér rózsaszínben) 1 dohoz 80 kr. és szappan 1 drb 50 kr., különben ezen készítmények jóságáért és értelmességéért teljes felelősséget vállal a készítő, kinél eredeti minőségben kapható: **Déval SZŐLLŐSY ISTVÁN**, gyógyszerész Budapest, I. ker., Kiszitina-körut 138. sz., aki postán litok-tartás mellett is azonnal megküldi.

Raktár: Török József gyógytár, „Opera” gyógytár, „Máder” gyógytár és Lucek illatszerez, váci-utca. Számos kiváló hölgy elismerő levele igazolja ezen erem párhuzal jóságát.

Megrendelhető:

1. Utánvéttel bérmentve.
2. Két forintot havi részletre a meg-jelent 12 kötet egyszerre szállítva.
3. Egy forintot havi részletre egy-lore 6 kötet szállítva, 10 részlet befizetése után további 6 kötet.

Mikszáth Kálmán
művel:

- I. A tekintetes vármegye.
- II. Az apró gentry és a nép.
- III. Mezeies uralmék.
- IV. Pipacsok a buzában.
- V. Tavaszí rügyek.
- VI. Urak és paraszok.
- VII. A két holdudradék.
- VIII. Club és folyókák.
- IX. A beszélő kőntös.
- X. Feruja.
- XI. Lovagváradék, kis primás.
- XII. Katóghy Mezeyhért levelei.

Mikszáth Kálmán
összegyűjtött munkái.
Glesó egyöntetű diszkidás
12 kötetben

A gyűjtemény ára **36 frt**
diszkötésben

A kötetek fényesen vannak kiállítva, piros vagy barna kötésben.

Méltóztassák az alábbi rendelőlapot levágni és aláírva lapunk kiadónvatalához beküldeni.

OSAN Legjobb a szájak és fogaknak.
Antiszeptikus, konzerváló, tisztító, egészséges, kellemes és jóval fölülmúlja az eddig ismert legjobb fogszereket.
OSAN-szájvíz üvegekben ára 60 kr., OSAN-foggyr dobozokban ára 44 kr.

CZERNY-FÉLE ROZSATEJ
Legjobb és legégszebb és legégszebb szájfioszor. 1 üveglírt, hozzávaló Baktericid-szappan 80 kr.

CZERNY-FÉLE Hajfestőszék
Legjobb hajfestőszék, barnára és fokotára. Ára 2 frt 60 kr.

ANTON J. CZERNY, Bécs, XVIII., Carl Ludwig Strasse 6.
Budapesti fióktár: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerészi Király-utca 12. és Egger-féle Máder-gyógytárban Váci-körut 17., továbbá minden gyógyszerárban, drogériákban és parfümeriákban. Szé-kiadás utánvétel mellett. Megrendelések oly helyről, hol még raktár-nincs, tenéi cégek egyféléhez vagy pedig közvetlenül a szállító-hoz, a Czerny-céghez intézendők. Prospektus ingyen.

KITILTATVA: London, Bécs, Páris, Brüsszel, Konstantinápolyban, stb.

LANGEN és WOLF BUDAPEST,
Búcsú-utca VI., Lázár-u. 1.
Gyártja a világért

eredeti „Ottó” motorokat
légszivattyú és benzín-használatra.

Ezen motorok minden iparágban a legjobb és leg-megbízhatóbb üzemgépeknek bizonyultak. Gazda-sági gépek üzeméhez ajánljuk a pályadíjas „Ottó” benzín-mozgonyt.

Nem kell gépész! Nincs tűzveszély!
Nincs vízfogyasztás!
Felvilágosítás, prospektus és kötségtetés ingyen.

A Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvény-társaságnak Budapeston. Megrendelem a 1. Társaságtól az „Országos Hírlap” kiadóhivatala útján.

MIKSZÁTH KÁLMÁN összegyűjtött munkáit
12 diszkötésű kötetben 36 forintért.

a) Utánvéttel bérmentve.
b) 2 frtos havi részletfizetés mellett, a 12 kötet egyszerre való szállítást kívánva.
c) 1 frtos havi részletfizetés mellett, elyképen, hogy 6 kötet azonnal szállítottassék, a további 6 kötet pedig 10 részlet kifizetése után.

Az első részlet utóvételű befizetésű be, a továbbiak 189... hótól mindaddig frotendők a Társaság pénztárából Budapeston, míg a má világra telezstve nincs. A részletfizetések be nem tartása esetén szives kedjük a Társaság az eredetias Czerny postai megküldés útján, a postaköltség hozzászámítása mellett beszedni. A részletek elmulasztása esetén a részletekkel kedvezmény megvonatik és a gyűjteménynek teljes vételára esedékesé válik. A gyűjteménynek a beküldött részletek által még nem befizetett része a részvény-társaság tulajdoná marad.

Lakhely: _____ Név: _____
Kötel: _____ Állás: _____

Nagy Képes Világtörténet

Képes diszmű a művelt közönség számára.

ÁLDÁSSY ANTAL, BOROVSZKY SAMU, FOGARASSY ALBERT, GERÉB JÓZSEF,
GOLDZIHNER IGNÁCZ, GYOMLAY GYULA, MIKA SÁNDOR

közreműködésével szerkeszti

MARCZALI HENRIK

2500 szöveggel, 500 műmelléklettel, 60 színes műlappal, 50 térképpel, 8500 szöveggel.

Megjelenik tizenkét kötetben fementes papíron.

Egy-egy kötet ára rendkívül díszes félbörkötésben, bőrháttal és vászontáblával 8 forint.

A Nagy Képes Világtörténet az első nagy világtörténeti mű magyar nyelven. Tervében, céljában, eszközeiben, alakjában és terjedelmében egyaránt nagy és jelentős ez a vállalkozás. A magyar tudomány nyújtja a magyar közönségnek az élet könyvét, a világtörténetet. Nemzeti művelődésünkre nézve fontos mozzanat ez. Egy régi hiány pótlása, egy régi szükség kielégítése, egy régi kötelesség teljesítése. Ez a tizenkét kötet a legfényesebb magyar könyvek közé tartozik. Ez a tizenkét hatalmas könyv arra való, hogy minden műveltnak tanácsadója, minden háznak ékessége legyen.

A Nagy Képes Világtörténet kizárólag egykoru korhű ábrázolatokat közöl. Képes mellékletei, térképei, a szöveg közé nyomott rajzokkal és írásmásolatokkal egy olyan kicsinyített történelmi múzeumot nyújtanak az előfizetőnek, aminőt a maga valójában lehetetlen beszerezni. Ezek a nagy európai múzeumokból, családi és nyilvános könyvtárakból és levéltárakból, építészeti műremekről egybegyűjtött és a legnagyobb műszaki tökéletességgel reprodukált illusztrációk rendkívül emelik a mű becsét, az egésznek művészi értéket adnak.

A „Nagy Képes Világtörténet“-et

havi 1 forint 50 kros
részletek mellett

szállítjuk mindazoknak, kiknek nálunk részletszámlájuk van, vagy akikkel ily irányban megállapodunk.

Megszerezhető tehát:

- a) Kötetenként 8 forintnyi utánvétellel,
- b) Havi 1 forint 50 krajczár részletfizetésre.
- c) Előfizetés útján 10 füzetre 3 forinttal.

A részletek befizetése postafelraképgépzési cheques-lapok útján történik.

Tájékoztató prospektust ingyen és bérmentve küld a mű kiadóhivatala, Budapest, VIII., Üllői-ut 18. sz.

Előfizető - gyűjtőknek 12 rendelő után szívesen szolgálunk a teljes munka egy tiszteletpéldányával.

Gyűjtői nyilatkozat.

Az „ORSZÁGOS HIRLAP“ KIADÓHIVATALÁNAK
Budapest, VIII., József-körút 65.

Ezennel értesítem, hogy hajlandó vagyok a

Nagy Képes Világtörténet

terjesztése érdekében rendeléket gyűjteni, és kérem e célból mintakötetet, aláírási íveket és egyéb nyomtatványokat, valamint a jutalékra vonatkozó értesítéseit hozzám beküldeni.

Hely és kelet: _____

Név és állás: _____

Kérjük levelező-lapra ragasztani és hozzátk beküldeni.

Rendelő lap.

Az „ORSZÁGOS HIRLAP“ KIADÓHIVATALÁNAK
Budapest, VIII., József-körút 65.

Ezennel megrendelem a t. Czim útján a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaságánál a

Nagy Képes Világtörténet

czimű művet 96 frtért

- a) és kérem az egyes köteteknek megjelenésük után 8 frt utánvétellel való bérmentes megküldését;
- b) a megrendeléstől kezdve havonként fizetendő 1 frt 50 kros részlet fizetés mellett.

A részletek be nem tartása esetén a folytatólágos kötetek a részletek pótlásáig visszatartatnak.

Ezen mulasztás esetén a részletfizetési kedvezmény megszűnik és a mű vételára esedékessé válik.

Hely és kelet: _____

Név és állás: _____

A nem ki-vétel mö-dozat tők-jeendő.

Az idei karácsonyi kiállítás! Kertész Jenő áruházában Kerepesi-ut 8.

Ézzer és ezer meglepő újdonságot tartalmaz, amelyek itt fel nem sorolhatók, az árak olcsóbbak, mint bárhol, mert a cég azt a közkevélt rendszert folytatja, hogy minden egyes darabon a gyári szabott ár feltűnően látható.

Árú szemű

26. sz. számú hárszél és cipővel 1.60, 1.90, 2.50, 3.60.

Párisi babák

Hosszú tülkös ruh. hajjal...
1. 1.50 2. 2.50

Francia babák

20. sz. 28 42...
1. 50 1. 1.50

Börsteni babák

Hemzsmint-ruhákkal...
1.60, 2., 2.50, 3.-

Beszélő babák.

Albani nagy formatű plüsch v...
1. 2.50, 2. 3.50

Francia nagy formatű plüsch...
1. 1.50, 2. 2.50

Francia nagy formatű plüsch...
1. 1.50, 2. 2.50

Párisi bronz kőzi tükrök...
1. nagyobb 1.60 és 2.20

Francia nagy formatű plüsch...
1. 1.50, 2. 2.50

Francia nagy formatű plüsch...
1. 1.50, 2. 2.50

Párizi asztali tükrök...
1. 1.20, 2. 1.50

Francia nagy formatű plüsch...
1. 1.50, 2. 2.50

Francia nagy formatű plüsch...
1. 1.50, 2. 2.50

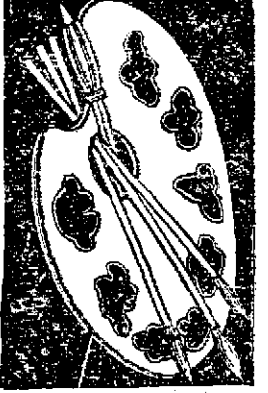
Chinaezüst

10 évi jótállással:
Gyertyatartók 5, 6 és 7 rtr...
2.50, 3., 4. — és 5. rtr

Újdonságok

Ugró kutyá, valódi bőrrel...
Képes koczkő...
Bűbájos...
Készlet, Cham...

Remek ajándék! Egy 3-osztályú töltött díszteremben aquarell-képekkel 3.50, ezalatt 5 rtr, nagyobb 6 és 8 rtr, ezalatt 10 és 18 forint.

A legszebb, legillóbb és legelmésőbb karácsonyi ajándék

egy valódi szabadkézzel festett Olajfestmény.

Tájképek

Josán díszített aranykeretben, nem elhajromatok. Nagyság 74X88 cm.

Kunst-Neitäten - Exporthaus
Wien, VII., Lerchenfelderstrasse 46.

Matkowska Matild főbirtokos.

Terzik Károly cs. kir. törvényszéki tanácsos.

Witzniz (Moraország).
A szállított képeket teljesen meg vagyok ellenőrizve.

FÖLDES Y L. BUDAPEST. Múzeum-körút 3. sz. alatt.

Kataphorese-gyógyimód.

Ideg és nemi betegségek

elnevezése alatt rejlő különféle legelhanyagoltabb bántalmak, a vér infektionális betegségei, idült reumatikus, csúzos köszvényes bántalmak, makacs bőr s női bajok, időkori könnyműködés folytán fellépett gyengeségi állapotok (impotentia) ellen

páratlan sikerű gyógyhatással folytán legmegelőgöbben ajánljuk

Dr. MITZGER TIVADAR

hirneves

Hydro-Elektrotherapiai rendelő-intézetét

Budapest, VI., Teréz-körút 44. I. emelet.

Az intézet, mely a maga nemében páratlanul áll, a modern Higiéna s orvosi technika elsőrendű vívmányai szerint a **korszakalkotó „Kataphorese”** gyógyimód alapján nagyszabású gyógytermekkel van berendezve.
A kataphorese-gyógyimód belső gyógyszerek adagolása nélkül a legkisebb kellemetlen érzés és utókövetkezményektől teljesen menten a legrovidebb idő alatt **gyökeres, állandó és teljes gyógyulást biztosít.**
Gyógytényezőként szerepelnek: **kataphoretikus jodbrom, só, kén, aczé, vas, szódá, tannin, sublimat villanyos gyógyfürdők,** összes hydro-elektrotherapiai műveletek, skót s villanyos zuhanyok, Metzger-féle s villanyos massage, villamossági, gyógytornászati, izzászot, ivó és étletikus gyógyimódotk, stb.
Az intézet Dr. Mitzger Tivadár személyes vezetése alatt nyitva naponta d. e. 8-11 g. d. u. 2-6 g.
Tapasztalt gyors és biztos eredmények folytán honorarium teljes gyógyulás után fizethető.
Levelekre díjmentesen válaszolunk.
Külön váró- és gyógyterem, külön be- és kimenet.

MOST JELENT MEG! Kataphorese-gyógyimód.
Az ideg- és nemi betegségek gyógyítása.
Írta: **Dr. MITZGER TIVADAR.**

A könyv finom, fapentes papírra nyomva, elegáns kiállításban, közel 200 oldalnyi terjedelemben jelent meg **Ára 2 rtr 50 kr.** Megrendelhető a szerzőnél: **Budapest, VI., Teréz-körút 44. I. em.** A könyv teljesen zárt borítékban küldetik szét.

Kaszab és Breuer
Budapest, Külv. Váci-út 91.
Patkóbó anyagok és csavar-árúk gyára.

MUZSAKI IRÓDA
Engelsmann
Rezsó
Magánmémók
BUDAPEST.
Múzeum-körút 15.
Elfogad
MUZSAKI MUNKÁK
kivitelet
ALALMANYOK
SZABDALMAK
Muszaki kidolgozása készítése

Jelenleg
következő árak adatkak el.
PFEIFER VILMOS
partie-áruháza,
Budapest, Váci-körút 5.
1 vég 30 rőfős rumburgi vászon 5.60
1 vég 50 rőfős rumburgi vászon 9.50
1 vég 30 rőfős rumburgi kanavász 4.75
1 vég 30 rőf. chiflon jó minőségű 4.75
1 vég 30 rőf. ezérnavászon 4.50
1 hat személyre fehér damaszt teríték 2.50
Jó minőségért a régi jó hírbő fennálló özég kezeskedik.

Kereskedelmi és reáliskolai érettségivel bíró vagy a középiskolák felsőbb osztályainak megfelelő képzettségű egyéneket **gimnáziumi érettség re,** a közpiskola vagy polgárinégyszerű alsó osztályával bíró egyéneket kereskedelmi érettségire vagy önkéntességre, végül, elemi osztály képzettséggel attis tti minőségítésre, rendszeres levélbeli módszerrrel, sikerrel előkészít a jeles tancsörkből álló

vizsgákra
előkészítő tanfolyam.
Kérdéskódésekhez válaszshelyeg melléklendő. Érdi Jenő felvételi irólója: **Bezerédi utoza 13.**

Csakis ezt kérje:
„Cognac” (Három csillag)
Louis de Salignac & Co.
gyártmánya
Cognacban.

Titkos betegségeket,
hugycsőfolyásokat és sebiket, az önfortúrtetés utóhajtát, az elgyengült férfierő, magümlések, a bujaker utókövetkezményeit, nőknél fehérlolyást, bármennyire idültik is, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a magtalanság egyik főokozója és bürbátog-éseket gyógyít uj gyógyimód szerinl, biztos sikerrel, gyorsan és alaposan.

Dr. GARAI ANTAL
orvos, sebész-, szemész- és szülész-tudor v. cs. kir. oszt.-főorvos
Budapest, Belváros, IV. ker., Kigyó-utoza 1. számli. emelet. Béjárt a lépcsőnél.
Rendeli naponta délelőtt 10 óráttól egész délután 4 óráig, este 7 óráttól 8 óráig;
Díjazott levelekre legnagyobb figyelemmel válaszolunk és gyógy-szerkről is gyadokodva les.
Nőknek külön váróterem.
Ugyanott megjelent és a szerzőnél: Dr. GARAI ANTAL-nál megrendelhető:
NÉPSZERÜ UTMUTATÓ.
Már a 12-ik kiadásban megjelent a nemi betegségek és azok egyszerű gyógykezeléséről az új könyv, volt ára 2 rtr 50 kr., most csak 50 kr. A könyv jól becsomagolva lesz elküldve, 1 rtr behirdése mellett bérmentve, vagy 90 kr. utánvét mellett.
A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leírása. II. A nemi élet ébredése. III. Az onfertőztetés s az éjeli magümlések IV. Hugycsőátarékler és hugycsőszűkületek. V. A bujaker (síphils), VI. A fehérlolyás. VII. Elgyengült férfierő. VIII. Női magtalanúság. X. Az ivarszervek megbetegedésének főtenyezője a prostitúció.

A Kimer, az nyer
a hatodik osztályban, legújabb kiadású
Egy Millió Koronát!
II. oszt. kuzsára decemb. 14-15.
II. oszt. vételőjegyek:

$\frac{1}{16}$	$\frac{1}{8}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{2}$
16-	8-	4-	2-ft.

Sternberg József
feladatlantól
Budapest, II. Teréz-körút 6.

Budapesti és bécsi katonakórházakban, valamint számos katonaszeredeknél nyert bő tapasztalat folytán ezen orvos tudor legmelegebben ajánlható. Számtalan köszönetnyilvánítások és elismerések bel- és külföldi betegel részéről.

Titkos betegségeket,
 a legelhanyagoltabb **gyúgyosfajásokat,** bajkóros sebket, **gyphilit,** az **önfertőztetés** utóbujait.

Elyengűt férfierőt
 az orvos-világ által legújában olyannyira felkarolt és hatásában páratlan sikert

Elektromasszage
 által magömlést, nőknél fehérfolyást, bencesten-dozás nélkül, bármely női bajokat, a legmakacsabb **hgy-betegségeket,** valamint ifjúkori **dükk** következtében beállott ideg- és ennek utókövetkezményeképp létrejött **hátgerinc-hajt** gyógyít 10 évi civül és 15 évi katon-orvosi tapasztalat után a legújabb gyógy mód szerint alaposan és biztos sikerrel.

Dr. KAJDACS Y.
 v. cs. és kir. ezredorvos.
 Lakik: **Budapesten, Váci-körút 4. sz. I. em.**
 Bejárát a léposnői.
 Rendel: Délelőt 9-től 4 óráig, este 7 órától 8 óráig. Nőznek úgy mint férfiaknak külön ho- és lejárát. Külön várótorem. Lovakokra azonnal díjtalanul válaszoltatik, gyógyszeréről is gondoskodikva lesz.

Városi gyógyszer-tár
 a „Fekete sashoz”
TEMESVÁR, belváros, Szt. György-tér.
A híres csuz- és köszvény-aether
 a leghírhedőbb szer csuz, köszvény és mindenféle más reumatikus baj ellen, mint szarvadás, idegfájdalom, szurás, fechtás, fogfájás stb. Hatása biztos és gyors, legelőször 1-2-szeri beöközés után. Ezt szüntelen köszönet-levelel bizonyítja.

1 üveg ára 1 frt. Próbáüveg 50 kr.
Antirheumaticon.
 A köszvény-aether hatásának támogatására szolgál. Naponta este 2-3 por vésdök be vízben oldva, egy órai időközben és az aether hatásával egyetemben rögtön javulás mutatkozik. Két-három napi használat után a baj tökéletes gyógyulása következik be.

1 doboz 90 kr., 1/2 doboz 50 kr.

Legalkalmasabb karácsonyi ajándékok.

BÁRÁNY DEZSŐ
 mű-hangszerkészítő
 Budapest, VIII., Kerepesi-ut 57.

Spezialistaregl mesterhangszerek javításában A legújabb hagedügerendák feltalálója. Különlegességek a legfinomabb class és német hurókban. Mindennemű hangszerek nagy raktára, u. m. önműködő és rajtó családi zeneművek, használt és ócska hangszerek ujjakkal becszereltetnek.

Xépes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Minden szakemberek és **minden kinek,** akiknek jó órára van szükségé szolgáljon tudomásul, hogy az újonnan feltalált jubileumi

goldin remonteir-órák
 egredülű újítását átvetttem. Ezen órák javított pré-cizliómával, kettős fedéllel bírnak és gyönyörű elegans kivitelű követ-keztében a valódi arany-óráktól még a szakemberek által sem különböz-tethetők meg. A pompá-san cizelrozott órák változatlanul marad és az óra pontoságát 3 évi **százelet 1 óráig** vállal-tatik. **Ara darc-donikim elegans goldin-tuplan táncszet**

csak 5 frt 25 kr.
 Minden órához börtök ingyen. Kizárólag kapható a központi raktárban:

FISCHER ALFRÉD
 Bécs, I., Adlergasse 10.
 Küldés utánvétellel. — Nem tetszés esetén a pénz visszaküldetik

MAGYAR FÉM- ÉS LAMPAÁRU-GYÁR
 RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG
 Budapest-Kőbánya.

Petroleum-lámpák
 minden célra.
 Fém-ésdiszmű-tárgyak.
Valódi királyolaj
biztonsági petroleum.

Raktárak Budapesten:
 V. Gizella-tér 1 szám.
 VI. Teréz-körút és Király-utca sarkán
 VIII. Üllői-ut 12. szám, a Kálvin-tér sarkán.
 X. Jászberényi-ut.
POZSONY: Lőrinczkapu-utca.
KOLOZSVÁR: Wesselényi-utca 20.

Hirdetmény
 A Fővárosi Bank R. T. által alapított és patronizált, s egyelőre ezen bank által vezetett

Magyar Hitelszövetkezet
 V., Erzsébet-tér 1.

első évtársulata, mely ma már is több mint ezer részjegyből áll, 1899. január 1-én veszi kezdetét.

Minden részjegyre 4 éven át hetenkint egy korona fizetendő be, e szerint egy részjegy a 4 évi időszaknak felfolyása után 208 koronát fog kitenni, mely összeg akkor, a felszaporodott nyereséggel együtt, a részjegytulajdonosoknak kész-pénzben fog visszafizettetni.

Minden tagnak jogában áll részjegyenkint 200 koronát, illetve 2 év után további 100 koronát, összesen tehát 300 koronát kölcsön kérni, melyet az illető, a mennyiben részjegy befizetését rendszeren teljesíti, s a kölcsön-kamatokat pontosan fizeti, a 4 évnél leforgása előtt nem tartozik visszafizetni és azután részjegyre való befizetéseivel törlesztheti. A megszavazott kölcsön-összegeből a coulansan számított kamaton kívül egyéb díj nem jön levonásba, minthogy az alapszabályok biztosítékalapot nem ismernek.

Ezen szövetkezet nagy előnyei, amelyek a hozzávaló csatlakozást különösen ajánlják abban keresendők, hogy támaszkodhatván a Fővárosi bank részvény-társaságra, minden hitelügynök azonnal megfelelelhet és a külön kezeléssel járó nagy kiadásokat, legalább az első időre megtakarítani fogja.

Belépési nyilatkozatokat 1. év végéig átvész a fővárosi bank részvény-társaság.
 Tagok, kik 1899. január 1-je után lépnek be, a január 1-től való befizetéseket egyszerre tartoznak teljesíteni.
 Budapest, 1897. december 9.

Magyar hitelszövetkezet.

AZ
ORSZÁGOS HIRLAP

Hölgyközönségéhez!

Olyan újdonságról adunk hírt lapunk tisztelt hölgyközönségének, mely kétségtelenül a legszelebb körökben fog általános meglepetést kelteni.

Megjelent

a legszebb divatujság, a

„**Franczia Divatlap**”

Az „Országos Hirlap” Divatlapja.

Szerkeszti: **WOHL JANKA.**

A „Franczia Divatlap” ugy szerkesztésében, mint kiállításában olyan újítást jelent, mely a divat-irodalom minden eddigi termékét fölülmulja és a hölgyközönségnek minden elképzelhető divatkérdésben olyan tanácsadója, amilyen magyar nyelven eddigelé még nem jelent meg.

A „Franczia Divatlapban”
csak eredeti párisi színes képek jelennek meg.

A Franczia Divatlap havonként kétszer, és pedig minden hó 1-én és 15-én jelenik meg.

A Franczia Divatlap terjedelme számonként 13 oldal.

A Franczia Divatlap minden egyes száma egyaránt kiterjed a női divat minden ágára, a gyermekdivatra és a kézimunkákra.

A Franczia Divatlap nagy és jelesen szerkesztett szépirodalmi és közhasznú rovatot is tartalmaz, valamint minden számban egy folytatólagos regényt közöl, mely könyvvalakjában nyomtatva, évenként két kötetet ad.

A Franczia Divatlap képes divatrésze teljesen Párisban készül.

A Franczia Divatlap minden számának külső lapja, továbbá belső 4. és 5. lapja gyönyörű színyomatú képekkel lesz díszítve, így tehát minden szám három oldalon tartalmaz színyomatú képeket.

A Franczia Divatlap minden második számához ingyen adunk egy életnagyságu kivágott szabásmintát!

A Franczia Divatlap az összes magyar divatlapok közt a legolcsóbb.

Előfizetési ára évenként 3 frt 60 kr, félévre 1 frt 80 kr, negyedévre 90 kr.

Kedvezmény az ORSZÁGOS HIRLAP előfizetőinek!

A Franczia Divatlap előfizetési ára az ORSZÁGOS HIRLAP előfizetőinek:

Egy évre 3 frt, félévre 1 frt 50 kr., negyedévre 75 kr.

Az Országos Hirlap és Franczia Divatlap együttes előfizetési ára:

Egy évre 17 frt, fél évre 8 frt 50 kr., negyed évre 4 frt 25 kr., 1 hóra 1 frt 45 kr.

Megrendelhető

az Országos Hirlap kiadóhivatalában Budapest, VIII., József-körut 65.

Azok akik már most beküldik a Franczia Divatlapra az előfizetési díjat, január elsejéig ingyen kapják a megjelenő számokat és előfizetésük január elsejétől számítódik.

A „Franczia divatlap”
minden második számához egy életnagyságu kivágott szabásmintát osztunk.

Legelősebb és legcélzaserőbb
karácsonyi ajándék
egy

Újságírók-Sorsjegye

melyivel
KORONA
árért

egy
100.000 koronás
és öt 20.000 stb. koronás nyereményt lehet nyerni.

Az összes nyereményeket a kezeléség 20%
levonással kívánatra készpénzben vissza-
váltja. Minden sorsjegy utánfizetés nélkül
mind a 6 húzáson játszák. * * * * *

Huzás visszavonhatatlanul már jövő hó 4-én.

Sorsjegyeket ajánl:

**A Budapesti Újságírók Egyesületének
sorsjáték kezelősege.**

Budapest, IV. ker., Kossuth Lajos-utca 1. sz.

Pesti magyar kereskedelmi bank
IV. ker. fiókja
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 5.

Pesti magyar kereskedelmi bank
II. ker. fiókja
Budapest, II., Fő-utca 4. szám.

**Mi a legszebb
ajándék**

Karácsonyra?

A fényesen berende-
zett főraktárunknak

**karácsonyi
kiállítására**

felhívjuk a t. közönség
figyelmét. Az ezer és ezer
féle szabványosabb ze-
nelő dísz tárgyak közül
a helyszűke miatt csak
néhányat említünk fel
u. m.

nők számára:

Zenélő varrodokészlet,
peluche-dobozban 6 frt
50 kr., 8, 10, 12 és
15.— frt árban és fel-
jebb. Bonbonierek zené-
vel 8, 10, 12, 14 firtól
feljebb, továbbá zenélő
ékszer tartó 6.—, 10.—,
12.—, 14.—, 16.— frt
és feljebb, zenélő pi-
pere- és állatszer-
Készlet 8.—, 10.—,
12.—, 15.—, 18.— frt
és feljebb.

zenélő-albumok
gyönyörű kivitelben 7,
8.—, 10.—, 12.—, 14.—,
16.—, 18 firt s feljebb.

STERNBURG ÁRMIN és TESTVÉEE cs. és kir. udv. szállítók

Budapest, VII. ker., Kerepesi-ut 38. Zongoratermek: Kossuth
Lajos-utca 22. Zenepalota.

Képes árjegyzék: a) harmonikából b) mechanikai zenélő művekről és zenélő dísz tárgyakról, c) az
összes egyéb hangszerekről, mint a gitár, fuvola, cimbalom, szitár, harmoniumok,
Zongorák stb. ingyen és bérmentve küldjük. Árjegyzék kérésre küldjük megnevezés, hogy
melyre hangszereket kívánunk az árjegyzék.

Urak részére:

zenélő dohánykészlet
14—, 16—, 18—, 20—,
22—, 25— frt s feljebb.
Zenélő dohányszek-
rény tölgyfából, szí-
varvágóval 14 frt—,
zongora-alakban 15 frt.
zenélő dohányzásztal
finom ibolyaszínű fé-
nyezettel, finoman vésv.
nagyon szép kivitelben
22 frt. Zenélő szivariom-
pion, zenekíséret mellett szí-
varokat kínál: 14— frt
Zenélő készlet 10, 14—,
16—, 18—, 20—, 24 frt
s feljebb, zenélő névjegy-
állatja nickelből, finom
kivitelben 10 frt.

Gyermekek részére:

Forgató dobozok
kis gömbölyű szekrény-
kében nagyság szerint
1 frt 1.—, 1.25, 1.50 Ze-
nelő dob, díszes kiál-
litású 2 frt. 75 kr., ze-
nelő kártyák 3 frt
50 s feljebb. **Intona** forgat-
ható hangszer melyen
a legszebb magyar vagy
bármilyen más nótát
korlátlan számmal el
lehet játszani minden
zeneismeret nélkül. Ár
10 frt. Nagyobb alaku
12 frt. A kótalapok
árja (érezhető) 40 kr.

**Ariston,
Phönix, Manopan, Ariosa,
Sonora, Herophon
a legjutányosabb áron
kaphatók**

Hirdetmény!

A nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter urnak
1897. évi 49861. számú magas rendelete folytán ez évi november 15-én a közegés-
ségügyi hatóság által kibocsátott felszólításra való **figyelemzavarral** felhívjuk
az összes nyilvános helyiségek, nevezetesen: Irodák, kereskedések, fürdők,
szállodák, vendéglők, kávéházak, pálinkamérések, magánhivatalok, iskolák, kisded-
órok, kórházak, egyesületek tulajdonosait, illetve igazgatóit, hogy: **felősségtörő**
és sok egyéb **betegségek** továbbterjedése ellen a védekezés főképp abban áll,
hogy a **légkövetéses köteg** beszáradt és **szétporított köpete megsemmi-
sítessék**, hogy az a levegőbe, melyet mások beszívnak, az élelmi és élvezeti
cikkekre, melyek közfogyasztásra szánvák, valamint a közhasználatban levő tár-
gyakra ne jusson.

Ezen célra egyesegyedül és kizárólag a valódi amerikai „Dustless“ porölő
anyag készült, mely

megsemmisíti a port és meggátolja a baktérium továbbterjedését.

Tisztítja a levegőt!

Főlösiességé teszi az öntözést, surolást és kefélést.

Óvás.

Négy-öt hónap óta tétlenül nézzük a „Dustless“ porölő anyagunk
utánzóinak veszedelmét a mint itteni és bécsi lapokban egymást szapul-
ják, mindegyik azt akarván a közönséggel elhitetni, hogy az övé
a valódi. Ezen kifakadásokra mi a magunk részéről mitsem válaszolunk,
legfeljebb azt jegyezzük meg, hogy a Dustless Floor Dressing Co. New-
Yorkban már 6 év óta készíti és terjeszti általános megelégedésre ezen
anyagot, tájékozásul azonban szükségesnek tartjuk alábbi levél-kivonatot
közölni, melynek eredetijét bárkinek készséggel megmutatjuk:

New-York, 15. Szeptember 1898.

**A Dustless Floor Dressing Co. Képviseletének
hygieia pormentesítő vállalat**
Budapest.

Ugy az önök tájékoztatására, valamint rendelő közön-
ségük és vevők érdekében indítatva érezzük magunkat
könyviltakoztatni, miszerint az United States of North Ame-
rika területén senkinek sincs megengedve az általunk tör-
vényesen védett „Dustless“ nevet használni.

Az Egyesült-Államokban ennél fogva eléggé védve va-
gyunk utánzatoknak ezen a néven való terjesztése ellen.
Nálunk meg kell elégedniök az utánzóknak azzal, hogy
anyagukat hasonló hangzású nevek alatt, mint: Dustloss,
Dustproof, Dustkiller stb. adják el.

Vevők bizonyára rövid idő múlván megtalálják a kü-
lönbséget a valódi és utánzat között.

Felhatalmazzuk önöket ezen nyilatkozatunkat tetszésük
szerint nyilvánosságra hozni.

Tisztelettel
Dustless Floor Dressing Co.
A. Wellisch. A. Leopold.

Anyagunk használatban van!

Magyarország szerk. és kiadóh. M. k. államvasutak, M. k. posta, Ker. muz. áll. Kiállítás, Magy. asph. Rt. Magy. fém. és lámp. gyár, Rigler J. Ede papírgyár, Budapesti Hirlap, Budapesti Napló, Országos Hirlap, Neues Pol. Volksblatt	Uj. Szt.-János Kórház, Pester Lloyd, Kunusy V. és fia, Hecht S. Bankh. Pollák A. ezüst-áru gy. Szimon István, Barkány és Hausner Hollós J. Weiner Mályás, Salamon és Wellisch, Ladtstädter P. és fiai, Kanitz J. és fia,	Hecht Jónás és fiai; Bécezi D. Sándor, Waldhauser A. G. Hardtmuth L. és C. Gizella-Egyet, Harkai „Korona“ kávéház, Stern Antal S. Berger Leó kávéház, Hungaria-szálloda, Bristol-szálloda, Vadászkürt-szálloda, Központi-szálloda,
---	---	---

1 liter valódi amerikai „Dustless“ 1 frt 50 kr.
(10 □ méterre elégséges.)

1 kezesztő szereszm . . . . . „ 65 „

1 seprő (külön e célra) . . . . . „ 20 „

Szétküldés az összeg előzetes beküldése vagy utánvétellel eszközöltetik.

Megrendelhető:

a DUSTLESS floor Dressing Co. New-York
magyarországi vezérképviseleténél

„Hygieia“ pormentesítő vállalat
DITRICHSTEIN és TÁRSA

Budapest, VI. ker., Váci-körút 5. szám.

Óvakodjunk utánzatoktól.

TELEFON.

Vidéki képviselők kerestetnek.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Minden szó 2 krajczár.

Kiadóhivatal:

Előrefizetendő készpénzben, levélbélyegekben vagy postautalványon.

Vastagabb betűkből szedve 4 krajczár ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ poste-restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstári bélyegilleték is fizetendő. — Cézszert az apró hirdetést postautalványon beküldeni s a szöveget az utalvány szelvényére írni; esetleg közönséges levélben is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Mindenki könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

VIII. kerület, József-körút 65. szám.

APRÓ HIRDETÉSEK ÉS ELŐFIZETÉSEK az ORSZÁGOS HIRLAP

részére felvételnek kiadóhivatalunkon kívül (VIII. ker. József-körút 65.) a következő üzletekben:

- I. ker., Tárnek-utca 22. **Év. Balászcits György** ügyvédsége,
- II. „ Fő-utca 7. sz. alatt **Eisenbach Vilmos** kiskereskedő,
- IV. „ Kecskeméti-utca 14. sz. **Szántó Már**, dohányüzem,
- IV. „ Harsich-bazár **Dévai József**, dohányüzem,
- IV. „ Petőfi-tér 3. szám **Hemetsch A. J.** dohányüzem és újságírás,
- V. „ Nagykorona-utca 20. sz. **Lőwinger Gyula**, kiskereskedő,
- V. „ Dorottya-utca 13. sz. **Well Vilmos**, dohányüzem,
- V. „ Váci-körút 6. szám **Moreno Janka**, dohányüzem,
- V. „ Lipót-körút 22. szám **Wollák Zsigmond**, dohányüzem,
- VI. „ Jerez-körút 54. szám **Szerecs névref.**, dohányüzem,
- VI. „ Andrássy-út 48 szám **Kobaczky Ilona**, dohányüzem,
- VII. „ Erzsébet-körút 50. szám **Heiser Béla**, dohányüzem,
- VII. „ Erzsébet-körút 7. szám **Freud J.** dohányüzem,
- VIII. ker., a Nemzeti színház bérk. **Szerecs V.** dohányüzem,

s egyane helyeken mindennemű felvilágosítások készségeesen megadatnak.

„Poste-restante“ hirdetések bélyegilletékesek.

Apró hirdetések 20 krajczáron alól nem közöltenek.

LEVELEZÉS.

Menyasszonyok!! Völegények!! A házassághoz szükséges okiratok beszerzése, a nőtalanai akadályok alól való felmentések kieszközölése s a kihirdetések körüli eljárások sok vesződséggel, pénz- és időpazarlással járnak. Legcélszerűbb tehát egy a fővárosi, mint vidéki házasságlakóknak az

„Országos Esketési Ügyvivőség-höz, VII. Kerepesi-út 14., fordulni, hol csekély díjért néhány nap alatt minden elvégeztetik. 7051-1

December 26. Ma este megint okvetlen eltávoztam. Sok beszélni valóm van. 8-ra már ott lehet. Csók ötok. 7070-1

Fiatalkor szeretné a délután egy szép hölgy társaságában eltölteni. — A ki erre hajlandó, írjon „Sohase bánja meg“ jelige alatt a kiadóhivatalba. 6890-1

Nagyon csinos fiatal lány szeretne levelezni, (később megismerkedni) egy szintén csinos és szellemes fiatalemberrel. Leveletét a kiadóhivatalba kér „Farsang“ jelige alatt. 7048-1

Szókém. Miért hagytad félbe a már megkezdett, és oly kedves leveleidet? Hisz oly jókedvűen írtál utóljára, hogy azt hittem, hogy soha sem felejtél el, te kis hamis. — Vasárnap — amennyiben fogadsz teszem tiszteltemet. Mindenesetre addig várok levelet. A viszontlátásig sok pusztit küld Barnád. 7023-1

Sugos. Hétfőn reggel érkeztem. A pályaudvarnál semmiesetre ne várjen, majd ott fogom megírni, hogy hol találkozhatsz. Igen vágyom már magát látni!! Üdvözlöm sokszor. 7064-1

Jlonka. Szives meghívásának eleget teszek és holnap délután teszem tiszteltemet. Boldog vagyok, hogy látni fogom és kérem, hogy otthon legyenek mindnyájan. A viszontlátásig csókolja kacsót Dr. 7063-1

Eveline. Jó, hát megkísértem még egyszer magának hinni, de előre is mondatam, hogy ha felülfel, ez lesz az utolsó alkalma erre. Tehát hétfőn délután 2 órakor. Jaj magának, ha ott nem lesz. S. S. 7072-1

Junó. Levelét megkaptam, de ne várja míg én írok, hanem írjon, mert nagyon el vagyok foglalva magánügyeimmel. Sok, sok változás. Mikor látom? Pá, a maga Egyetlenje. 7074-1

Bertuskám. E percében írtam egy levelet is, melyet remélem már meg is kaptál. Ha talán egy kicsit túl szigorú volt, ne haragudj de kellenem rá nézve, hogy nem írsz. Írj tehát sokat sokszor csokoló M-nak. 7040-1

HAZASSÁG.

Feleséget keres ismeretség hiányában ez uton egy 34 éves 3000 frt évi jövedelemmel bíró elég csinos vidéki hivatalnok. Pár ezer forint hozományt is megkér, de különös gondot fordít arra, hogy felesége igen csinos, művelt, intelligens családból és jó gazdasszony legyen. Kizárólag komoly, nem anonim leveleket kér „Diskréció“ jelige alatt a lap kiadóhivatalába. 6980-2

ALLAST KERES.

Raktárnoki vagy szállítási vállalkozásnál egy (kiszolgált katonai), megbízható ember, alkalmazást keres. Írásbeli ajánlatokat „Szorgalom“ jelige alá a lap kiadóhivatalba. 7032-3

Kisasszony, ki már nagyobb irodákban alkalmazva volt, gyorsírás és gépirásban különösen jártas, megfelelő állást keres. Hajlandó az állást próbára ingyen is elfogadni. Címe a kiadóhivatalba. 6802-3

Kutcsárnői vagy háztartásügyi állást keres egy közpácor, gyermektelen özvegy asszony (helyben vagy vidékre), aki jó bizonyítványokkal rendelkezik. Cím a kiadóhivatalban. 7008-3

Házgondnok állást keres egy kellő biztosítékkal bíró hivatalnok. Bővebbet személyesen. Megkereséseket „Ügyes“ jelige alatt kérek. 6888-3

Heti- vagy időszakos laphoz szerkesztőül, vagy munkatársul ajánlkozok kitűnő szakember. Bővebbet azok expedicióját is elvállalja. Ajánlatok a kiadóhivatalba „Heti lap“ címen kéretnek. 6792-3

Joghallgató ajánlkozok ügyvédi irodába egész vagy fél napra. Cím a kiadóhivatalban. 6178-3

ALLAST KAPHAT.

Szép kereset alkalmá nyílik jó megjelenésű művelt nőknek egy elsőrangú irodalmi műterjesztése által. Ajánlatok „B. C.“ alatt a lap kiadóhivatala útján kéretnek. 6952-4

Nagy confectió-üzlet keres ügyes segédet, ki az eladásban és kizárólagosban jártas. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kér „Szorgalmas“ jelige alatt. 6472-4

Nők, kik a tisztességes munkát nem restelik, igen jelentékeny keresetet találhatnak, ha egy új előkelő irodalmi vállalatra előfizetőket gyűjtenek. Ajánlatok „A. J.“ alatt a lap kiadóhivatala útján kéretnek. 6926-4

Okleveles óvodónő kerestetik pusztára egy kis leány mellé, ki az elemi iskolai tantárgyakat s tanítani képes. Zongorázni tudók előnyben részesülnek. Ajánlatok a kiadóhivatalba intezendő „Óvodó 100“ jelige alatt. 6742-4

OKTATÁS.

Fiatalkor kisasszony, ki délután 3 óráig hivatalban van, igen mérsékelt díj mellett elvállal. Otthon vagy házon kívül bármilyen írásbeli munkát, vagy elemi-iskolai gyermekek tanítását. Címe megismerhető a kiadóhivatalban. 7042-5

Zongora-órák adására ajánlkozok egy házban mint házon kívül, a bécsi-konzer-vatóriumot kitűnő sikerrel végzett zongoratanárnő. Elsőrendű referenciák. — Címe a kiadóhivatalban. 6823-5

Correpetitornak ajánlkozok gymnasiumi, vagy kereskedelmi iskolai tanulóhoz egy kereskedelmi is végzett joghallgató. Cím a kiadóhivatalban. 6416-5

Joghallgató bármily otthon végezhető munkát elfogad igen olcsó áron. Szives megkereséseket a kiadóhivatalba kér „Megbízható“ címen. 6806-5

ELADÁS.

Olcsó birtokok és szőlők. Csengőd vasúti állomásnál 40 hold fekete-homok-szántó tanyával, 19 hold kitűnő kaszáló, 12 hold legelő, 8 hold magashomok szőlőnek, nagy telepek mellett, ára 8000 forint, átvehető teher 4127 forint. Ugyanott 5 hold homokszőlő 3 telepek mellett 1500 frt. Tízlárón 50 hold homok szántónak, szőlőnek, legelőnek 1500 frt. Ugyanott 6 hold fekete-homok-szántó, 17 hold homok szőlőnek, legelőnek, ára 993 forint. Könnyű fizetési feltételek. Tulajdonos Gauer János, Kaloča. 2429-5

Egy újragyökös nagyon olcsó áron eladó, minden üzletbe használható. Cím a kiadóhivatalban. 7000-8

Egy régi és szénüzlet, a belvárosban eladó. Cím a kiadóhivatalban. 6918-8

Gyógyszertár, évi 4-5000 frt forgalommal halál. Venni szándékosok küldjék címeiket „Gyógyszertár“ jelige alatt a kiadóhivatalba. 6872-8

Elegáns menyasszonyi ruha olcsó áron eladó Cím a kiadóhivatalban. 2088-8

Butor. Jó, szolid kivitelben előnyös részletfizetésre. Nánán Ignác kártyos- és asztalosbutor egyed. Irodájában VII., Erzsébet-körút 23. sz. Árjegyzékek vidékre ingyen és bérmentve. 7013-8

VÉTEL.

Megvételre kerestetik egy 200-300 holdas birtok lehetőleg Budapest közelében. Részletes ajánlatokat a kiadóhivatal továbbit „Birtokos“ címen. 6904-9

Házi verki olcsó áron kerestetik megvételre. Cím a kiadóhivatalban. 6704-9

Kétkerékű kézikocsi, használt, olcsó áron kerestetik megvételre. Cím a kiadóhivatalban. 6708-9

KIADÓ SZOBÁK.

Elegánsan butorozott 2 ablakos utcai szoba fürdőszoba s esetleg zongorahaszználattal a Dávid-utczában kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 6830-10

Kerepesi-úthoz közel a Szentkirály-utczában egy csinos, tiszta 2 ablakos szoba kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 6882-10

Elegánsan butorozott szoba alkov-val, 25 forintért kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 6826-10

Intelligens családnál egy különbejáratu szoba az Eötvös-utczában egy-két ur részére teljes ellátással kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 6760-10

Sz Üllői-úton egy kis tiszta különbejáratu igen csinos szoba olcsón kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 6828-10

Utczai butorozott szoba, kétablakos, a dohány-utczában, második emeleten, előszobával, lépcsőházból különbejárattal, olcsón kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 6920-10

Kerepesi-úton egy kényelmes 2-ablakos utcai szoba kiadó, teljes ellátással együtt havi 45 forintért. Cím a kiadóhivatalban. 6144-10

HITEL-PÉNZ.

Sürgösen kerestetik 200 frt kölcsön egy jóállású hivatalnoknak. Levelet a kiadóba kérek „Pontos“ jelige alatt. 6784-14

KÖNYVEK.

Jó francia regényeket szeretnék venni könyvtárba berendezéséhez. Ajánlatokat a cím és az ár megjelölésével a kiadóhivatalba kérek „Könyvtár“ jelige alatt. 6262-15

Jókai összes műveit kerestetik olcsó áron megvételre Levelet a kiadóhivatal közvetít „Jókai“ címen. 6612-15

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Jrodának, műhelynek, divatszalonnak, együttl helyiségnek, vívőteremnek, magániskolának vagy nagy lakásnak alkalmas nagy helyiség 1-ső emeleten azonnal kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 8682-17

Nagy bolthelyiség a József-körút legnagyobb forgalmu helyén kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 4706-17

KÜLÖNFÉLE.

Köhögéssnél, rekedségnél vegyen 80 kr-ért Réthy, féle Pemetőfi-cukorkát. 1537-13

Olcsóbb a házivarrónónél! Kitűnő szabónő elegáns ruhákat készít 5-értől feljebb, vidékre s. Cím a kiadóhivatalban. 2423-18

Egy új ház a VI. kerületben, magasan épült, szabad kézből családi viszonyok miatt azonnal eladó. Cím a kiadóhivatalban. 7002-7

Hajfialitító, biztos és kipróbált szer őszhaj, fej-, korpá és hajhullás ellen, egy negyedik literes üveg 1 forint 50 kr. Fülöp Gy.-nél (ezelőtt Török) Budapest, Kálvin-tér 3. sz., I., 7. 7031-18

Asztalos- és kártyos-butorozat egyszerű és legfinomabb kivitelben, melyek az őszi szezonnól visszamaradtak, a jövő tavaszi szezonnra való előkészületi munkálkodás miatt, **hámulatos olcsón** ad el **Sárhány és Schütz VII., Erzsébet-körút 12. sz. a.** a New-York kávéházzal szemben. 7048-18

Jó ebédkosztól kaphat 1-2 ur intelligens család nál az Eötvös-utczában. Cím a kiadóhivatalban. 6766-18

Ebédkoszt kerestetik két személyre, hához hordva a külső Baross-utca környékén. Cím a kiadóhivatalban. 7010-18